roľnícke noviny®

odborný týždenník • www.rno.sk • vychádzajú od roku 1930

43/ 2026 streda 21. októbra

PPA PROFI PRESS

cena: 1,20 • predplatné: 1,10

Chov ošípaných

9. – 13. strana / Téma týždňa

PARTNER TÉMY TÝŽDŇA:
Chov ošípaných
de heus
Viac na strane 13

Pretekár

Kto hovorí, že traktor patrí iba na pole? Finsky výrobca Valtra sa rozhodol ukázať, že moderná technika dokáže oveľa viac, než by sme na prvý pohľad čakali. Traktor najprv predviedol svoje schopnosti na pretekárskom okruhu Red Bull Ring, kde dosiahol rýchlosť až 87 km/h a jedno kolo zvládol za 3 minúty a 36,4 sekundy. Tým sa však jeho predstavenie ani z ďaleka neskončilo. Z pretekárskeho prostredia sa presunul späť k poľnohospodárstvu, kde ukázal, že výkon má zmysel aj pri každodennej práci. Pri presnom výseve kukurice dosiahol rýchlosť 40,125 km/h pri deklarovanej presnosti nad 95 %. Predstavte si, že to dokážete vo vlastných podmienkach... Tento nezvyčajný výkon dokazuje, ako ďaleko sa posunuli moderné traktory. Už dávno nejde len o mohutné stroje, ktoré pomaly brázdia polia. Sú výsledkom technického vývoja, ktorý spája výkon, presnosť a efektivitu. Valtra tak pripomenula, že aj pracovný stroj môže mať dve tváre: jednu, ktorá prekvapuje na okruhu, a druhú, ktorá pomáha nasýtiť svet.

LADISLAV ZÁVODSKÝ

43

9 770231 661004

Hlas európskeho mliekarenstva

V Bratislave sa v minulom týždni konal výročný kongres Európskej mliekarenskej asociácie

Predstavitelia 22 mliekarenských združení a zhruba 150 účastníkov sa v minulom týždni zišlo na výročnom kongrese Európskej mliekarenskej asociácie (EDA), ktorý sa konal v Bratislave.

BOHUMIL URBÁNIK

V rámci rokovania sa uskutočnila aj panelová diskusia na tému Lokálne korene a globálna konkurencieschopnosť. FOTO – AUTOR

BRATISLAVA. Na časti rokovania sa zúčastnil aj minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richard Takáč, ktorý vo svojom vystúpení okrem iného upozornil na nedostatočné financovanie poľnohospodárstva a potravinárstva v budúcom rozpočte EÚ.

„Je pre mňa nepredstaviteľné, že na jednej strane hovoríme o rozpočte Európskej únie, ktorý má byť väčší o 800 až 900 miliárd eur, ale na druhej strane majú poľnohospodári a potravinári dostať menej peňazí. Ak chceme zabezpečiť európsku potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť, potrebujeme na to dostatok finančných prostriedkov a menej byrokracie," povedal Richard Takáč.

Minister zároveň ocenil prácu slovenských chovateľov dojníc a spracovateľov mlieka, ktorí zabezpečujú domácu produkciu a prinášajú na trh kvalitné mliečne výrobky.

Slovenské mliekarne majú podľa neho technologické vybavenie a aj dostatočné kapacity na spracovanie väčšieho množstva domáceho mlieka. Podmienkou je však stabilná prvovýroba a ekonomicky udržateľné fungovanie celého sektora.

„Na Slovensku máme chovateľov, ktorí sa dobre starajú o svoje chovy, a máme mliekarne, ktoré dokážu domáce mlieko kvalitne spracovať. O slovenské výrobky je záujem doma a aj v zahraničí. Preto potrebujeme vytvoriť podmienky na to, aby sa viac mlieka vyrobeného na Slovensku spracovalo u nás," konštatoval Richard Takáč.

Dodal, že keď funguje spolupráca medzi chovateľmi a mliekarňami, potom z toho profituje celý sektor, a úžitok z toho majú aj regióny, v ktorých vznikajú pracovné miesta a kde zostáva pridaná hodnota.

Marián Šolty, prezident Slovenského mliekarenského zväzu (SMZ), v príhovore účastníkom kongresu uviedol, že pre SMZ je cťou, keď môže hostiť také významné odborné podujatie na európskej úrovni. Dodal, že mliekarenské odvetvie je pre Slovensko z hľadiska ekonomického rozvoja veľmi dôležité.

„Stretávame sa v náročnom období, kedy sa formujú rozhodujúce európske a národné politiky pre poľnohospodárstvo do roku 2035 a kedy bojujeme s turbulentnou situáciou na trhu s mliekom," konštatoval Marián Šolty, a dodal, že „pre nás je dôležité počuť hlas silného európskeho mliekarenského odvetvia s očakávaniami do budúcnosti".

Európska mliekarenská asociácia združuje všetky mliekarenské zväzy a združenia z členských krajín EÚ, zastupuje záujmy európskeho mliekarenského priemyslu voči orgánom EÚ, najmä voči Európskej komisii a Európskemu parlamentu, a vyjadruje sa k pripravovaným a k prijímaným legislatívnym a koncepčným dokumentom, vrátane obchodnej politiky EÚ.

Organizovaním výročného Kongresu EDA pre rok 2026 bol poverený Slovenský mliekarenský zväz, ktorý združuje spracovateľov mlieka na Slovensku a členom Európskej mliekarenskej asociácie je od roku 2004.

Nosnou myšlienkou a či mottom tohtoročného kongresu bolo Európske mliekarenstvo: lokálne korene a globálna konkurencieschopnosť. ■

Realizačný atlas priorít

Národná komisia pre vodu a sucho schválila Realizačný atlas priorít na roky 2026 – 2030.

BRATISLAVA. Štát tak prechádza od plánovania ku konkrétnym opatreniam, ktoré majú pomôcť riešiť sucho, nedostatok vody a ochranu vodných zdrojov. Informoval o tom tlačový a informačný odbor Úradu vlády (ÚV) SR.

Atlas prepája priority viacerých rezortov a odborných inštitúcií do spoločného postupu. Zameria sa najmä na obnovu závlahových systémov, na zadržiavanie vody v krajine, na ochranu zdrojov pitnej vody a na modernizáciu vodohospodárskej infraštruktúry.

„Voda je strategická téma pre celé Slovensko. Sucho už nie je problémom budúcnosti, ale je realitou, ktorú musíme riešiť systematicky a s predstihom. Potrebujeme konkrétne opatrenia, jasnú zodpovednosť a merateľné výsledky," uviedol predseda vlády SR Robert Fico. (tasr)

PPA opäť vypláca preddavky priamych podpôr

Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA) začína druhú fázu vyplácania preddavkov na priame podpory na rok 2026. Nadväzuje tak na prvú fázu, v ktorej vyplatila preddavkové platby v celkovej výške 260 789 276 eur.

BRATISLAVA. V rámci druhej fázy PPA podporí mladých poľnohospodárov, pestovateľov a aj environmentálne hospodárenie.

V prípade mladých poľnohospodároch podpora predstavuje 82,37 eura na hektár. V prípade bielkovinových plodín je to 88,88 eura, v prípade prácnej zeleniny je to 450 eur a v prípade veľmi prácnej zeleniny podpora predstavuje 668 eur na hektár.

Pestovatelia vybraných druhov ovocia majú stanovenú podporu 589,72 eura na hektár. Podpora na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy predstavuje 299 eur na hektár a podpora na trvalé trávne porasty v sústave Natura 2000 predstavuje 84 eur na hektár.

„Našou prioritou je to, aby sa podpora dostala k poľnohospodárom čo najrýchlejšie. Preto na prvú fázu plynulo nadväzujeme ďalšími platbami pre mladých farmárov, pre pestovateľov a aj platbami určenými na environmentálne opatrenia. Za každou spracovanou žiadosťou vidíme konkrétnu farmu, ktorá tieto peniaze potrebuje," uviedol Marek Čepko, generálny riaditeľ PPA.

V prvej fáze Pôdohospodárska platobná agentúra schválila preddavky za viac ako 260 miliónov eur. „Som rád, že Pôdohospodárska platobná agentúra dokázala rýchlo vyplatiť preddavky poľnohospodárom až v objeme 260 miliónov eur. Uvedomujem si, že nejde o peniaze navyše. Rozhodujúce je však to, že ich poľnohospodári dostávajú včas – práve v období, kedy potrebujú nakupovať krmivá, ktoré im v dôsledku sucha chýbajú, a kedy potrebujú zabezpečiť chod ich fariem," uviedol minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Richard Takáč. (tsu)

Spravodajstvo

Sucho už trvá príliš dlho

Tohtoročné sucho negatívne ovplyvnilo úrody obilnín. A chýbali aj druhé a ďalšie kosby lúk. Straty na výnosoch hlásili poľnohospodári aj v prípade kukurice či cukrovej a krmnej repy. Informoval o tom Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ).

BRATISLAVA. Pestovatelia zaznamenali negatívny vplyv sucha aj na poľnohospodárske plodiny vysiate na sezónu 2026/2027.

„Na území Slovenska dlhodobo absentujú najmä priestorové atmosférické zrážky, a podobný charakter počasia zaznamenávame aj v priebehu tohtoročnej jesene. Absencia atmosférických zrážok sa v priebehu roku 2026 prejavila najmä v prehlbujúcom sa pôdnom suchu. Táto epizóda sucha je extrémna najmä jej trvaním, ale aj plošným výskytom extrémneho sucha," konštatovali odborníci z SHMÚ.

V polovici septembra 2026 zaznamenali zrážky, ktorými sa epizóda sucha zmiernila najmä v oblasti západného Slovenska. Na ostatnom území a najmä vo východnej časti naďalej pretrvávalo výrazné až extrémne sucho.

„Od druhej dekády augusta 2026 sa začala sejba repky olejnej, a v priebehu septembra sa začala aj sejba ozimných druhov obilnín, a zrážky v priebehu druhej dekády septembra vytvorili podmienky pre vzchádzanie ozimných plodín, ktoré sa siali v tomto období," ozrejmili odborníci z SHMÚ.

Ti na základe informácií od poľnohospodárov z praxe zaznamenávajú negatívny vplyv sucha na poľnohospodárske plodiny vysiate pre sezónu 2026/2027. Na niektorých miestach nevzchádzajú už vysiate porasty poľnohospodárskych plodín, vplyvom sucha sa zastavil rast ozimín a zaznamenali aj nevyrovnaný rast už vysiatych porastov. Ojedinele sa vyskytuje aj usychanie porastov ozimných obilnín.

„Aktuálna prognóza výskytu pôdneho sucha na najbližšie dni je negatívna. Očakávame ďalšie prehlbovanie pôdneho sucha, a okolo 22. októbra 2026 by sa extrémne sucho mohlo vyskytovať už približne na 70 percentách územia Slovenska," uviedli odborníci z SHMÚ. (tasr)

Cítia sa byť diskriminovaní, preto pohrozili protestmi

Združenie vlastníkov pôdy a agropodnikateľov Slovenska (ZVPAS) vyjadruje zásadný nesúhlas s krokmi Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a oficiálne vstupuje do štrajkovej pohotovosti. Koncom minulého týždňa to v správe pre masmédiá oznámili predstavitelia ZVPAS.

BRATISLAVA. Dodali, že minister Richard Takáč prerozdelil balík v sume 19,73 milióna eur určený na kompenzáciu vysokých cien priemyselných hnojív diskriminačne. Až 90 percent z týchto financií smeruje do živočíšnej výroby, kým pre tzv. čistých pestovateľov zostalo iba 10 percent.

Predstavitelia ZVPAS sa pýtajú, či mali poľnohospodári, ktorí gazdujú bez živočíšnej výroby, lacnejšie hnojivá, a či platili za močovinu, liadok či NPK menej než podniky, ktoré chovajú zvieratá? Podčiarkli, že samotná existencia živočíšnej výroby v danom podniku neurčuje cenu nakupovaných priemyselných hnojív. Navyše, chovatelia produkujú vlastné organické hnojivá, zatiaľ čo tzv. čistí pestovatelia sú úplne odkázaní na drahé priemyselné hnojivá.

Dvojaký meter

Predstavitelia ZVPAS upozornili aj na – podľa ich slov – absurdný dvojaký meter v praxi, podľa ktorého pestovateľ ozimnej pšenice so živočíšnou výrobou dostane kompenzáciu 31,34 eura na hektár, kým ten pestovateľ ozimnej pšenice, ktorý nemá živočíšnu výrobu, dostane iba 5,54 eura na hektár.

„Rozdiel v podpore medzi dvoma farmármi s rovnakými nákladmi na hnojivá je neuveriteľných 566 percent," podčiarkli predstavitelia ZVPAS. A dodali, že pre ovocné sady a vinohrady je pridelená pomoc mimoriadne nízka; ba v prípade niektorých druhov ovocia či zeleniny sa dostala na úroveň zopár centov.

„Nežiadame znevýhodnenie podnikov so živočíšnou výrobou, uvedomujeme si ich náročnú situáciu. Odmietame však to, aby sa im pomáhalo prostredníctvom vedomej diskriminácie ostatných poľnohospodárov," uviedol Ján Jelen, predseda ZVPAS.

Dodal, že článok 1 ods. 3 vykonávacieho nariadenia Európskej komisie 2026/1894, na základe ktorého bola pomoc schválená, striktne vyžaduje objektívne a nediskriminačné kritériá. Rezort pôdohospodárstva však podľa jeho slov toto nariadenie jasne porušil. Preto predstavitelia ZVPAS žiadajú okamžité zverejnenie metodiky výpočtu a prehodnotenie pravidiel.

Nespravodlivý kľúč

Podľa avizovaných informácií chce ministerstvo pôdohospodárstva podobný nespravodlivý kľúč aplikovať aj pri kompenzáciách za sucho, kde má pomoc smerovať výhradne do výroby mlieka. Sucho pritom nerozlišuje, či poľnohospodár chová zvieratá. Vyčlenených 35 miliónov eur na túto pomoc je žalostne málo, keďže letné škody dosiahli na celom Slovensku stovky miliónov eur.

Ohrozená úroda

Predstavitelia ZVPAS upozornili aj na to, že kvôli alarmujúcemu deficitu zrážok v mnohých lokalitách Slovenska nevzišla ozimná repka alebo sú jej porasty nehomogénne a slabé. Preto sú farmári nútení nahradiť ich inou plodinou. Podobná situácia je aj v prípade ozimnej pšenice. Deficit vlahy priamo ohrozuje úrodu na rok 2027, a tým ohrozuje aj potravinovú bezpečnosť celého Slovenska.

„Rozdelenie financií na hnojivá je vyvrcholením likvidačných krokov ministra Richarda Takáča v roku 2026, medzi ktoré patrí aj vylúčenie časti pestovateľov z investičných výziev a z kompenzácií za vysoké ceny pohonných látok (zelená nafta)," uviedli predstavitelia ZVPAS. (tsu)

INZERCIA

Objavte EWA Explore – 20-hodinový online kurz, ktorý môžete absolvovať vlastným tempom. Poskytuje základné podnikateľské vedomosti a praktické nástroje na hľadanie, rozvíjanie a overovanie podnikateľských nápadov v agropotravinárskom sektore, pričom zohľadňuje špecifické príležitosti a výzvy žien v podnikaní.

Kurz sa venuje témam:
- potravinový systém: od farmy po vidličku,
- inovácie a tvorba nápadov pomocou metódy dizajnového myslenia,
- rozvoj podnikateľského modelu a stratégie,
- finančná gramotnosť a právne základy,
- využívanie technológií a dát,
- budovanie kontaktov a komunikácia.

Forma: online, vlastným tempom

Cena: 35 € za účastníčku

Dostupnosť: priebežne počas celého roka

EWA Explore je príležitosťou pre začínajúce podnikateľky, ktoré chcú získať sebadôveru, posilniť svoje podnikateľské základy a zistiť, ako premeniť nápad v oblasti potravinárstva či poľnohospodárstva na životaschopné podnikanie.

Viac informácií a registrácia:
https://www.eitfood.eu/ewa-explore

Možnosť preplatenia poplatku: Po registrácii nám napíšte na eitfoodhub@uniag.sk. Poskytneme vám informácie o podmienkach preplatenia poplatku po úspešnom absolvovaní kurzu.

Pekári hlásia rekordný dovoz chleba a pekárskych výrobkov

Pri príležitosti Svetového dňa chleba, ktorý sme si pripomenuli 16. októbra, upozornili predstavitelia Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov (SZPCC) na rekordný dovoz chleba a pekárskych výrobkov na Slovensko.

BRATISLAVA. Podľa ich informácií sa v roku 2025 na Slovensko doviezli chlieb sa pekárske výrobky za rekordných 214 miliónov eur. Je to taký objem, že na jeho nahradenie z domácich zdrojov by mohlo vzniknúť sedem nových pekární vo veľkosti aktuálne najväčšej pekárne na Slovensku.

Svetový deň chleba je nielen oslavou chleba, ale je aj príležitosťou vzdať hold zručnosti ľudí, ktorí ho pečú. Na Slovensku však jeme čoraz menej chleba od domácich pekárov.

„Dovoz chleba a pekárskych výrobkov za rok 2025 v objeme 214 miliónov eur je novým historickým maximom. My v tom nevidíme kvalitatívny, cenový a ani kapacitný zmysel. Je to objem, ktorý sedemnásobne prevyšuje produkciu najväčšej pekárne v našej krajine," uviedol Milan Lapšanský, predseda Predstavenstva SZPCC.

Inými slovami, Slovensko by mohlo mať takmer v každom kraji jednu novú supermodernú pekáreň vo veľkosti aktuálnej najväčšej pekárne v našej krajine, a všetko, čo by sa v nej vyrobilo, by sa zjedlo a zdanilo v SR.

Pekári na Slovensku v súčasnosti zápasia s náročnou situáciou z pohľadu nákladov, pracovnej sily i tlaku zahraničných dovozov. Náklady na výrobu chleba a pečiva zásadne rastú, pričom pekárov trápia najmä príplatky za prácu v noci, cez víkendy a cez sviatky. Obrovským problémom sú aj nepredvídateľné a skokové zmeny cien energií a tiež poplatkov za ich distribúciu. To všetko zhoršuje konkurencieschopnosť slovenských pekárov na trhu Európskej únie.

„Na chlieb, ktorý je základným a strategickým pilierom potravinovej bezpečnosti krajiny, sa stále akosi zabúda. Stačí sa však pozrieť na to, v akej geopolitickej situácii sa nachádzame, aby bolo jasné, že nezávislosť v produkcii chleba by mala byť prioritou každého slovenského politika," podčiarkol Milan Lapšanský.

Pripomenul, že v decembri minulého roku pekári predstavili Národnú stratégiu na podporu zvýšenia podielu slovenských potravín aj poslancom Národnej rady Slovenskej republiky. Je nevyhnutné, aby na jej realizácii pracovali všetky politické strany z celého politického spektra.

„Nedostatok potravín počas krízy či nebodaj vojny totiž nielenže „položí" každého politika, ale najmä má obrovské dopady na zdravie a na život obyvateľov," dodal Milan Lapšanský.

Svetovým dňom chleba a pečiva je 16. október. Vyhlásenie tohto svetového dňa iniciovala Medzinárodná únia pekárov a cukrárov. Tento deň sa zhoduje s dňom, ktorý bol v roku 1945 Organizáciou Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) vyhlásený za Deň boja proti hladomoru. (tsu)

Ženy, ktoré menia slovenský vidiek

Ženy, ktoré majú nápady, odvahu konať a chuť meniť veci spoločne. V tomto duchu sa niesla konferencia „Ženy do voza aj do koča", spojená s vyhlásením výsledkov súťaže Vidiecka žena – Líderka roka 2026.

Víťazky súťaže Vidiecka žena – Líderka roka 2026.

Podujatie sa konalo v Rišňovciach pri príležitosti 25. výročia iniciatívy Líderka, pod patronátom prezidenta Slovenskej republiky a pod záštitou ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Stretnutie vytvorilo priestor na zdieľanie skúseností, predstavenie inšpiratívnych príbehov žien a hľadanie nových možností spolupráce v slovenských obciach a komunitách. Zároveň pripomenulo význam žien, ktoré svojou každodennou prácou, odhodlaním a iniciatívou prispievajú k tomu, aby bol slovenský vidiek živým, aktívnym a atraktívnym miestom na život.

Tradícia oceňovania vidieckych žien

Svetový deň vidieckych žien sa každoročne od roku 1995 pripomína 15. októbra pod záštitou OSN, s cieľom zviditeľňovať prínos žien pre život na vidieku, potravinovú bezpečnosť a rozvoj miestnych komunít.

Medzi nami žijú ženy, ktoré sú nevyčerpateľným zdrojom energie, inšpirácie, motivácie a nových nápadov. Ich prácu často považujeme za samozrejmosť, hoci práve ony obohacujú život v obciach, pomáhajú ľuďom, uchovávajú tradície, rozvíjajú podnikanie a vytvárajú príležitosti pre ďalšie generácie. Súťaž Vidiecka žena – Líderka roka prináša ich príbehy do popredia a vzdáva uznanie ich prínosu pre miestne komunity.

Rok 2026 priniesol dôležitú novinku – súťaž bola rozšírená o kategóriu Žena – farmárka. Reaguje tak na vyhlásenie Organizácie Spojených národov, ktorá rok 2026 vyhlásila za Medzinárodný rok žien farmárok. Cieľom tejto iniciatívy je zdôrazniť nenahraditeľnú úlohu žien v poľnohospodárstve a potravinových systémoch a podporiť ich postavenie, príležitosti a účasť na rozhodovaní.

Ocenené ženy roka 2026

Aktivistka – Ľudmila Harmaniaková z Horného Kalníka

Ľudmila Harmaniaková zasvätila veľkú časť života službe svojej obci a jej obyvateľom. V minulosti pôsobila ako starostka a od roku 2014 vedie miestny Spolok dôchodcov a priateľov. Jej príbeh ukazuje, ako môže vytrvalá dobrovoľnícka práca spájať ľudí, posilňovať komunitný život a uchovávať miestne tradície pre budúcnosť.

Političkа – Mgr. Katarína Forgáčová z Orovnice

Katarína Forgáčová je starostkou obce Orovnica už štvrté volebné obdobie. Prácu v samospráve vníma ako poslanie a dlhodobo sa venuje rozvoju obce a podpore jej obyvateľov. Počas jej pôsobenia vznikli nové nájomné byty, obnovovali sa obecné priestory a infraštruktúra a rozvíjali sa aktivity pre deti aj seniorov.

Podieľa sa aj na spolupráci obcí pri zabezpečovaní sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Popri verejnej službe podporuje miestny kultúrny život, komunitné podujatia a dobrovoľnícke aktivity.

Podnikateľka v cestovnom ruchu – Darina Píriová z Hokoviec

Darina Píriová rozvíja cestovný ruch v obci Hokovce už viac ako tri desaťročia. V gastronómii podniká od roku 1994 a ubytovacie služby poskytuje od roku 1996. Jej pôsobenie je úzko spojené s Park Hotelom Hokovce, ktorý návštevníkom ponúka ubytovanie, stravovanie, wellness a zázemie na organizovanie podujatí.

Podnikateľka – Mgr. Martina Vozárová zo Senohradu

Martina Vozárová sa spolu s rodinou venuje spracovaniu ovčej vlny a vybudovala Vlnársku manufaktúru. Svojou činnosťou vytvára pracovné príležitosti a zároveň odovzdáva vedomosti študentom, deťom aj verejnosti prostredníctvom exkurzií a workshopov. V roku 2026 získala za zelené podnikanie Envirocenu ATLAS.

Remeselníčka – Renáta Sádovská z Veľkej Mane

Renáta Sádovská sa venuje keramike a v obci Melek vedie Ateliér Renčiak. Vytvára originálne misy a ďalšie výrobky z hliny, pri ktorých čerpá inšpiráciu predovšetkým z prírody. Organizuje keramické kurzy, tvorivé dielne a aktivity pre deti i dospelých. Jej výrobky nesú regionálnu značku Ponitrie a v roku 2026 získala ocenenie Region art.

Žena – farmárka: spoločné ocenenie: Ing. Jana Pémová, Darina Jurkyová a Mgr. Monika Glovaťáková

Tri farmárky, ktoré spája práca na rodinných hospodárstvach aj aktívna podpora komunity mladých poľnohospodárov. Ich spoločné ocenenie vyzdvihuje nielen každodennú prácu na farmách, ale aj často nenápadnú organizačnú a komunitnú činnosť, ktorá pomáha budovať silnejšie väzby medzi farmármi, podporuje odovzdávanie skúseností a vytvára priestor pre nastupujúcu generáciu poľnohospodárov.

Rozšírenie súťaže o kategóriu Žena – farmárka zároveň zdôrazňuje, že ženy sú neoddeliteľnou súčasťou poľnohospodárstva a potravinových systémov. Ich prínos nespočíva iba v každodennej práci na hospodárstvach, ale aj v schopnosti spolupracovať, vzdelávať sa, odovzdávať skúsenosti a posilňovať odolnosť vidieckych komunít.

Mimoriadne ocenenie – Ing. Mária Behanovská z Uňatína

Mária Behanovská patrí k osobnostiam, ktoré formovali tradíciu oceňovania vidieckych žien na Slovensku. V roku 2002 bola ocenená ako prvá líderka na Slovensku. Už štvrťstoročie stojí za organizovaním osláv Svetového dňa vidieckych žien a súťaže Vidiecka žena – Líderka roka. Dlhodobo pôsobí v Slovenskom vidieckom parlamente, podporuje vidiecke iniciatívy, vzdelávanie a spoluprácu medzi komunitami.

Mimoriadne ocenenie je poďakovaním za jej dlhoročnú prácu, vytrvalosť a osobné nasadenie v prospech vidieckych žien a rozvoja slovenského vidieka.

Od inšpirácie k spoločným činom

Program konferencie „Ženy do voza aj do koča" vyzdvihol rozmanité podoby ženského líderstva – od práce pre miestne komunity a občianske združenia cez samosprávu a podnikanie až po poľnohospodárstvo a tradičné remeslá. Príbehy ocenených žien ukázali, že rozvoj vidieka nevzniká iba prostredníctvom veľkých projektov a strategických dokumentov. Je výsledkom každodennej iniciatívy, odbornosti, vytrvalosti, vzájomnej podpory a ochoty prevziať zodpovednosť za miesto, v ktorom žijeme.

Dvadsaťpäť rokov iniciatívy Líderka zároveň pripomenulo význam dlhodobej podpory žien, ktoré svojou prácou posilňujú život v obciach a prispievajú k rozvoju vidieka. Ich hlas, skúsenosti a iniciatíva sú dôležité nielen pre miestne komunity, ale aj pri tvorbe verejných politík, ktoré majú reagovať na skutočné potreby vidieckych oblastí.

Každá žena môže byť nositeľkou zmeny – najmä vtedy, keď dostane priestor rozvíjať svoj potenciál a nájde partnerky, s ktorými môže svoje nápady pretaviť do konkrétnych činov. Príbehy tohtoročných ocenených sú dôkazom, že slovenský vidiek má množstvo schopných žien, ktorých práca si zaslúži uznanie, podporu a miesto v rozhodovaní o jeho budúcnosti.

MALVÍNA GONDOVÁ
FOTO – VIPA

pranostika

Keď na Uršulu vietor duje, tuhú zimu ohlasuje.

zrkadlo 168 hodín

■ Pokles vývozu do Spojených štátov, nižšie objemy predaja a rastúce náklady, predovšetkým na energie, zaťažujú producentov vína v Taliansku. Odborníci z odvetvia upozorňujú, že čoraz viac vinárov prestáva plniť víno do fliaš, aby zabránili ďalšiemu hromadeniu už aj tak vysokých zásob v pivniciach, čo by len prehĺbilo ich straty. Vývoz do USA zaznamenal znepokojujúci pokles, zatiaľ čo domáca spotreba stagnuje a náklady naďalej rastú. „Nejde len o dočasné ťažkosti, ale o komplexnú krízu: rôzne, nesúvisiace príčiny sa spájajú a vzájomne znásobujú svoje účinky," uviedol Giancarlo Gariglio, vydavateľ sprievodcu svetom vína Slow Wine, pre denník La Stampa. Podľa Slow Wine sú ohrozené najmä malé a stredné podniky. Tie často nedokážu plne kompenzovať rastúce výrobné náklady zvýšením predajných cien. (tasr)

INZERCIA

Agrárna samospráva

Číslo: 43/2026

Naša pôda, náš chlieb, náš vidiek

SPRAVODAJ

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
www.sppk.sk

Z potravinových prebytkov nemusí byť odpad

Kým na jednej strane vznikajú potravinové prebytky, na druhej strane sú domácnosti, pre ktoré je zabezpečenie základných potravín každodenným problémom. Príklad z Českej republiky ukazuje, že prepojenie týchto dvoch oblastí môže fungovať prostredníctvom organizovaného systému potravinových bánk.

Ako to funguje v praxi a čo z neho môže využiť Slovensko, to bolo predmetom študijnej návštevy Potravinovej banky pre Brno a Juhomoravský kraj, ktorá sa uskutočnila 9. októbra 2026 v rámci národného projektu REDIPOM a na ktorej sa zúčastnili aj zástupcovia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory.

Potravinové banky nepredstavujú iba sklady, v ktorých sa zhromažďujú nepredané potraviny. Sú súčasťou logistického a sociálneho systému, ktorý prepája obchodné reťazce, výrobcov potravín, neziskové organizácie, samosprávy a ľudí odkázaných na pomoc.

S fungovaním českého modelu oboznámil účastníkov študijnej návštevy Pavel Kosorín, riaditeľ Potravinovej banky pre Brno a Juhomoravský kraj. Súčasťou programu bola prezentácia systému redistribúcie potravín, diskusia o legislatívnych a ekonomických podmienkach jeho fungovania ako aj prehliadka skladových priestorov.

Systém, ktorý pomáha

Česká republika má vybudovanú sieť 15 regionálnych potravinových bánk a jedného logistického centra. Do systému je zapojených 1 551 neziskových organizácií a funguje v ňom 261 výdajných miest potravinovej pomoci.

Podľa údajov, ktoré boli prezentované počas našej návštevy, pomoc prostredníctvom českých potravinových bánk získalo približne 430 tisíc ľudí, pričom bolo distribuovaných 17 400 ton potravín a drogérie.

Významnú úlohu zohráva spolupráca s maloobchodnými reťazcami, ktoré patria medzi hlavných dodávateľov nepredaných potravín. Český systém pritom nie je založený výlučne na darovaní.

Česká federácia potravinových bánk zabezpečuje aj nákup potravín, ktorými dopĺňa dostupné zásoby podľa potrieb prijímateľov. V samotnom Juhomoravskom kraji sa v roku 2025 podarilo pred premenou na odpad zachrániť približne 1 114 ton potravín.

Jedným zo zaujímavých prvkov českého systému je rozdelenie kompetencií medzi potravinové banky a samosprávy.

Potravinová banka zabezpečuje príjem, skladovanie, evidenciu a distribúciu potravín. Posudzovanie sociálnej situácie prijímateľov však zostáva v kompetencii obcí a príslušných sociálnych organizácií.

V praxi to znamená, že obec identifikuje človeka alebo domácnosť, ktorá potrebuje pomoc, a potravinovej banke poskytne informácie potrebné na zostavenie potravinového balíčka. Prijímatelia sú v evidencii banky vedení pod pridelenými číslami, teda bez toho, aby sa uvádzali ich mená a priezviská.

Zohľadňuje sa napríklad počet členov domácnosti, prítomnosť detí, potravinové intolerancie alebo potreba hygienických tovarov. Zloženie balíčkov však závisí aj od aktuálne dostupného sortimentu.

Potravinová banka v Brne spolupracuje s približne 130 odberateľmi, vrátane organizácií. Pri vybranej skupine približne 50 osôb zabezpečuje pravidelnú potravinovú pomoc raz za dva týždne. Rozvoz realizuje vlastnými vozidlami.

Sklady a doprava

Skúsenosti z Brna potvrdzujú, že samotná ochota darovať potraviny nestačí. Nevyhnutné sú vhodné skladové priestory, dopravné kapacity, zamestnanci a stabilné financovanie prevádzky.

Potravinová banka musí zabezpečiť „vysledovateľnosť" prijatých potravín, ich správne skladovanie a dodržiavanie požiadaviek na bezpečnosť.

Každá dodávka sa eviduje podľa druhu, pôvodu a množstva. Potraviny sa pri príjme vážia, a kontrolované sú aj množstvá určené na ďalší rozvoz. Podľa informácií, ktoré boli prezentované počas našej návštevy, prevádzka podlieha pravidelným veterinárnym kontrolám.

Význam dostatočných kapacít sa naplno prejavil aj počas povodní, kedy potravinová banka zaznamenala mimoriadne vysoký prílev darovaných potravín. Ich príjem, triedenie a následná distribúcia si vyžiadali posilnenie personálneho zabezpečenia.

Aj preto českí zástupcovia zdôraznili, že systém redistribúcie musí mať zabezpečené nielen potravinové zdroje, ale aj dlhodobé financovanie logistickej infraštruktúry.

Zaujímavým poznatkom bolo to, že potravinová banka získava väčšinu potravín z maloobchodných reťazcov, zatiaľ čo priame dodávky od poľnohospodárskych prvovýrobcov prakticky nevyužíva. Príležitostne prijíma aj výrobky z mliekarenských podnikov, napríklad syry, avšak v menších množstvách.

Dôležitou súčasťou fungovania českého systému je aj legislatívna úprava darovania nepredaných potravín. V Českej republike platí od 1. januára 2018 pre prevádzkovateľov predajní s predajnou plochou nad 400 štvorcových metrov zákonná povinnosť bezplatne poskytovať určené nepredané potraviny oprávneným neziskovým organizáciám, pokiaľ sú tieto potraviny aj naďalej bezpečné pre ľudskú spotrebu.

Ako však zaznelo počas prezentácie, samotná legislatívna povinnosť ešte nezaručuje funkčný systém. Rovnako dôležité je zabezpečiť financovanie skladov, dopravy, zamestnancov a koordináciu medzi jednotlivými subjektmi.

Skúsenosť z Českej republiky ukazuje, že účinná redistribúcia potravín si vyžaduje súčasné riešenie legislatívnych, organizačných, ekonomických a aj sociálnych otázok.

Praktické skúsenosti

Skúsenosti z Brna môžu byť využité pri príprave jednotného systému redistribúcie potravinovej pomoci na Slovensku v rámci národného projektu REDIPOM. Na jeho tvorbe sa podieľa medzirezortná pracovná skupina koordinovaná Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, v ktorej sú zastúpení predstavitelia štátnej správy, samospráv, odborných inštitúcií, neziskového a podnikateľského sektora, vrátane SPPK.

Pracovná cesta poskytla účastníkom možnosť oboznámiť sa s praktickým fungovaním českého systému a diskutovať o jeho legislatívnych, organizačných a ekonomických podmienkach. Získané poznatky predstavujú jeden z podkladov pre ďalšiu odbornú diskusiu o možnostiach nastavenia redistribúcie potravinovej pomoci v slovenských podmienkach.

IVANA MATEČNÁ, Odbor poľnohospodárstva a služieb SPPK

Produkcia potravín nie je iba hospodárskou činnosťou

Kým lídri členských štátov EÚ rokovali v Bruseli o konkurencieschopnosti európskej ekonomiky, o cenách energií a o budúcom rozpočte únie, európski poľnohospodári v Štokholme vyzvali na strategické posilnenie poľnohospodárstva.

Európski poľnohospodári vyzvali na strategické posilnenie poľnohospodárstva.

Upozornili na to, že bez dostatočného financovania, bez stabilných pravidiel a bez zachovania Spoločnej poľnohospodárskej politiky nebude EÚ schopná naplno využiť svoj produkčný potenciál a zabezpečiť si potravinovú bezpečnosť.

V Štokholme deklaráciu podporil aj predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Jozef Šumichrast.

Štokholmská deklarácia organizácií Copa a Cogeca, ktoré zastupujú európskych poľnohospodárov a poľnohospodárske družstvá, prišla v čase zásadných rokovaní o budúcom smerovaní Európskej únie, ktoré sa konalo koncom minulého týždňa v Bruseli.

Konkurencieschopnosť, energetické náklady a nový Viacročný finančný rámec EÚ (rozpočet) patrili medzi témy bruselského summitu lídrov členských štátov. Práve budúci rozpočet a nastavenie Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie rozhodnú o podmienkach, v ktorých budú európski poľnohospodári hospodáriť v nasledujúcich rokoch.

Európski poľnohospodári zdôraznili, že produkcia potravín nie je iba hospodárskou činnosťou. Je neoddeliteľne spojená s bezpečnosťou, s pripravenosťou a s odolnosťou Európskej únie voči krízam. Pandémia, vojnové konflikty, výkyvy na trhoch a aj extrémne počasie ukázali to, aké dôležité je zachovať schopnosť vyrábať potraviny a zabezpečiť ich dostupnosť pre obyvateľov.

„Jednou z hlavných požiadaviek Štokholmskej deklarácie je zachovanie rozpočtu Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie minimálne na súčasnej úrovni, a to s primeraným zohľadnením inflácie. Rozhodovanie o poľnohospodárskej podpore nesmie viesť k súťaži medzi členskými štátmi o finančné zdroje a k prehlbovaniu rozdielov v podmienkach, v ktorých jednotliví poľnohospodári pôsobia. Zachovanie Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie je nevyhnutné pre fungovanie jednotného trhu a pre férové podmienky v európskom agropotravinárstve", povedal v Štrasburgu predseda SPPK Jozef Šumichrast.

Európski poľnohospodári požadujú aj výrazné zjednodušenie pravidiel a administratívnych povinností. Budúca SPP EÚ má rešpektovať rozmanitosť európskeho poľnohospodárstva, rozdielne prírodné podmienky, veľkosť podnikov a aj ekonomickú realitu jednotlivých regiónov.

Štokholmská deklarácia zdôrazňuje aj potrebu stabilných podmienok, ktoré umožnia poľnohospodárom pokračovať vo výrobe, zvyšovať konkurencieschopnosť a vytvárať priestor pre nastupujúcu generáciu.

Budúci Viacročný finančný rámec EÚ a nastavenie Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ budú mať zásadný vplyv aj na slovenské poľnohospodárstvo a potravinárstvo. Dostatočné financovanie, rovnaké pravidlá a stabilné podmienky sú dôležité pre schopnosť slovenských podnikov investovať, reagovať na klimatické výzvy a udržať domácu produkciu potravín.

Odkaz zo Štokholmu je preto jasný: ak chce Európska únia posilniť svoju konkurencieschopnosť, bezpečnosť a strategickú autonómiu, potom musí poľnohospodárstvo vnímať ako jednu zo svojich kľúčových priorít.

Silné poľnohospodárstvo nie je len záujmom samotných poľnohospodárov. Je predpokladom potravinovej bezpečnosti a odolnosti celej Európy.

JANA HOLÉCIOVÁ, hovorkyňa SPPK

FOTO – (PK)

Stále vzdorujú nepriazni osudu

Chov vodnej hydiny, ktorý bol v minulosti typický pre celý náš vidiek, sa postupne stráca v dôsledku transformácie slovenského poľnohospodárstva, najmä v dôsledku rozpadu družstevnej veľkovýroby a spracovateľského priemyslu, ale aj v dôsledku „nového života na dedinách".

Daniel Molnár, František Szikura a Balázs Kósa na tlačovej besede, ktorá bola venovaná chovu vodnej hydiny. FOTO – AUTOR

BRATISLAVA. Len necelých päť percent z husí a kačíc, ktoré si v obchodoch kúpia naši spotrebitelia, sa dochová na Slovensku. Aj toto konštatovanie odznelo v minulom týždni na tlačovej besede v Bratislave, na ktorej novinárov informovali predstavitelia Únie hydinárov Slovenska a spoločnosti Agrostaar KB Kráľov Brod. Pritom produkcia vodnej hydiny má na slovenskom území dlhú tradíciu.

Aj napriek tomu však produkcia kačíc a husí po roku 2000 neustále klesá. V roku 2000 sme vyprodukovali 528 ton živých kačíc, avšak v roku 2025 to bolo už iba 182 ton kačíc, čo je 34,5 percenta z pôvodnej produkcie.

Najvýraznejší pokles v chovoch kačíc bol zaznamenaný medzi rokmi 2002 a 2011. Podiel kačíc na celkovej produkcii hydiny poklesol z 5,5 percenta na 0,2 percenta. Podiel husí na produkcii hydiny v SR je takmer nulový.

„Za ostatných 25 rokov sme v SR zaznamenali obrovský pokles stavov vodnej hydiny. Počty husí klesli z 96-tisíc na súčasných 850, a počty kačíc klesli z 253-tisíc na súčasných 32 000 jedincov," povedal Daniel Molnár, riaditeľ Únie hydinárov Slovenska (ÚHS).

Dodal, že za rovnaké obdobie prišlo aj k výraznému zníženiu počtu chovov vodnej hydiny. V SR sú v súčasnosti iba tri väčšie chovy kačíc - v Kráľovom Brode, kde chovajú 15 000 kačíc, v Tomášikove chovajú 10 000 kačíc a v Topoľnici chovajú 3 500 kačíc.

Medziročný pokles

Z ďalších informácií, ktoré odzneli na spomenutej tlačovej besede, vyplynulo, že v roku 2025 sa na Slovensku vyprodukovalo 182 ton kačíc pri medziročnom poklese o 32 ton, čo predstavuje 14,9 percenta. Počas roku 2025 dosiahli jatočné kačice priemernú hmotnosť 2,63 kilogramu. Priemerná odbytová cena za jatočné kačice bola v roku 2025 na úrovni 3,52 eura za kilogram.

V roku 2025 sa na bitúnkoch porazilo 18 214 kačíc, pričom ich živá hmotnosť predstavovala 56 ton. Z nich sa následne vyprodukovalo 43 ton kačacieho mäsa. To predstavuje len 0,1 percenta z celkovej produkcie hydinového mäsa na Slovensku.

V SR sa v roku 2025 dochovalo iba 15 ton husí. Husi sa v roku 2025 na hydinových bitúnkoch v SR neporážali.

Husi a kačice produkovali aj tzv. samozásobitelia. V tomto segmente sa v roku 2025 v slovenských domácnostiach vyprodukovalo 320 ton kačacieho mäsa a 37 ton husacieho mäsa.

K poslednému dňu roku 2025 sa v rozmnožovacích chovoch v SR nachádzalo 865 kačíc. Počas minulého roku sa v SR vyprodukovalo 68 259 násadových vajec kačíc. Všetky násadové vajcia boli presunuté do liahní, kde bolo vyliahnutých 48 043 kačíc.

Posledný podnik

Posledným veľkým chovateľom kačíc na Slovensku je spoločnosť Agrostaar KB Kráľov Brod, okres Galanta. Chov vodnej hydiny mal v tomto regióne veľkú tradíciu, ale krach ostatných bitúnkov spôsobil tomuto hydinárskemu sektoru veľké problémy. Farma kačíc prežila len vďaka nadšeniu a trpezlivosti miestnych chovateľov, ktorí sú ochotní aj za cenu obetí zachovať chov a spracovanie kačíc na Slovensku.

František Szikura, dlhoročný manažér spoločnosti Agrostaar KB Kráľov Brod, na tlačovej besede uviedol, že v 70. rokoch chovali na farme až 800-tisíc kačíc. Za dôvod radikálneho úpadku chovu vodnej hydiny vo veľkochovoch na Slovensku považuje zánik viacerých bitúnkov pre husi a kačice, či už v Bratislave, Dunajskej Strede, Galante a v Bytči, ku ktorému došlo na prelome druhého a tretieho tisícročia. Privatizéri týchto bitúnkov zostali chovateľom kačíc dlžní milióny korún, čo chovateľov položilo na lopatky.

Chov kačíc sa snaží naďalej udržať aj Balázs Kósa, riaditeľ spoločnosti Agrostaar KB Kráľov Brod, aj keď tvrdí, že je to z roka na rok náročnejšie.

Veď tento podnik podľa jeho slov stráca na každom kilograme 1,3 eura, za čo môže predovšetkým veľký podiel manuálnej práce, rezervy v konverzii krmiva a jeho rastúce ceny.

Táto spoločnosť disponuje aj vlastným bitúnkom, a okrem vlastných a lokálnych predajní kačice ponúkajú spotrebiteľom aj prostredníctvom obchodných reťazcov. Avšak cenou môžu len veľmi ťažko konkurovať dovozovým kačiciam, ktoré pochádzajú z intenzívnych chovov v Maďarsku, Česku či v Nemecku.

Daniel Molnár tlmočil názor ÚHS, podľa ktorého by chovateľom pomohla podpora na založenie odbytových združení, čo by mohlo viesť k zvyšovaniu vlastnej produkcie, k lepším podmienkam v odbyte a zároveň aj k získaniu zdrojov na ďalší rozvoj.

BOHUMIL URBÁNIK

MP RV SR myslí aj na podporu hydinárov

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MP RV) SR sa v rámci prípravy nového programového obdobia Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) Európskej únie (EÚ) na roky 2028 až 2034 zaoberá aj možnosťami podpory živočíšnej výroby a rozvoja jednotlivých sektorov prostredníctvom sektorových intervencií.

BRATISLAVA. V reakcii na vyjadrenia predstaviteľov Únie hydinárov Slovenska (ÚHS) o upadajúcom chove vodnej hydiny na Slovensku to uviedli pracovníci Odboru komunikácie MP RV SR.

„V tejto súvislosti ministerstvo pôdohospodárstva zriadilo pracovnú skupinu zameranú na prípravu návrhu podpory jednotlivých sektorov živočíšnej výroby, v rámci ktorej komunikuje aj so zástupcami hydinárskeho sektora s cieľom identifikovať jeho potreby, požiadavky a možnosti ďalšieho rozvoja. Jednou z posudzovaných možností je podpora zakladania organizácií výrobcov, ktoré môžu prispieť k lepšej organizovanosti sektora, k posilneniu postavenia výrobcov na trhu a k zvýšeniu ich konkurencieschopnosti," konštatovali pracovníci Odboru komunikácie MP RV SR.

Dodali, že prostredníctvom spoločného postupu by mohli výrobcovia efektívnejšie plánovať produkciu, koordinovať odbyt, realizovať spoločné investície, optimalizovať náklady a zvyšovať kvalitu svojich výrobkov.

„Konkrétne formy podpory a možnosti ich finančného zabezpečenia sú v súčasnosti predmetom rokovaní. Cieľom ministerstva pôdohospodárstva je nastaviť podporu v novom programovom období tak, aby sa dostupné finančné prostriedky v čo najväčšej miere využili na posilnenie organizovanosti výrobcov, na zlepšenie ich postavenia v dodávateľskom reťazci a na zvýšenie konkurencieschopnosti živočíšnej výroby na Slovensku," dodali pracovníci Odboru komunikácie MP RV SR.

Daniel Molnár, riaditeľ ÚHS, v minulom týždni na tlačovej besede v Bratislave informoval, že deväť z desiatich husí a kačíc, ktoré si spotrebitelia v SR kúpia, pochádza z dovozu. Len necelých 5 percent husí a kačíc sa vychová doma. Môže za to na jednej strane rozpad družstevnej veľkovýroby a spracovateľského priemyslu a na druhej strane aj nový životný štýl, ktorý sa v ostatných rokoch udomácnil na vidieku. Najvýraznejší pokles v chovoch kačíc sme na Slovensku zaznamenali medzi rokmi 2002 a 2011. (tasr)

Nepriaznivá bilancia

Nepriaznivá bilancia atmosférických zrážok u nás pokračovala aj v prvej polovici októbra 2026. Zrážky pribúdali od západu na východ, čo je neštandardné; ale aj tam, kde boli najvyššie, teda na krajnom severovýchode Slovenska, sa iba približovali k hodnotám okolo 25 milimetrov.

rn meteo

Najnižšie úhrny zrážok boli na krajnom západe a na juhozápade Slovenska a aj na strednom Považí, kde nedosiahli ani 1 milimeter; napríklad v Senici a v Bratislave na letisku to bolo 0,3 milimetra a v Trenčíne 0,4 milimetra.

Na západnom a na severozápadnom Slovensku takmer nikde nedosiahli úhrny zrážok v uvedenom období dvojcifernú hodnotu.

V južnej polovici stredného Slovenska a predovšetkým na východnom Slovensku boli oblasti, kde od 1. 10. 2026 do 15. 10. 2026 spadlo 10 až 20 milimetrov zrážok, pričom vo Vysokých Tatrách a na krajnom severovýchode Slovenska to bolo výnimočne aj viac; napríklad Kamenica nad Cirochou hlásila 24 milimetrov, a Skalnaté Pleso a Osadné hlásili 25 milimetrov.

V Nitre spadlo v období od 1. 12. 2025 do 15. 10. 2026 iba 276 milimetrov zrážok, čím tam v tomto období vznikol deficit zrážok 215 milimetrov; a zaznamenali tam iba 56 percent z dlhodobého priemerného úhrnu zrážok v nami uvedenom období.

Predpoveď počasia

V tomto týždni bude u nás menej stabilné počasie. Jeho charakter budú ovplyvňovať brázdy nižšieho tlaku vzduchu s poveternostnými frontami, ktoré budú striedané výbežkami vyššieho tlaku vzduchu. V oblasti poveternostných frontov by sa mali vyskytovať atmosférické zrážky.

Medzičasom sa môže oblačnosť vo vyššom tlaku vzduchu zmenšiť, ale slnečnému svitu bude na niektorých miestach brániť hmla alebo nízka inverzná oblačnosť. V niektorých dňoch bude mať počasie veterný charakter.

Teplotné podmienky by mali byť primerané tomuto ročnému obdobiu. Na najteplejších miestach Slovenska môže maximálna denná teplota vzduchu pri dlhšie trvajúcom slnečnom svite dosiahnuť okolo 20 °C, prípadne aj viac.

V severnejších oblastiach Slovenska bude chladnejšie, a podobne to bude aj na miestach s dlhšie trvajúcou hmlou alebo s nízkou inverznou oblačnosťou, kde môže teplota vzduchu cez deň zostať aj pod úrovňou 10 °C.

Minimálna teplota vzduchu by mala pri oblačnom až zamračenom počasí zostať v oblasti kladných hodnôt, a mráz sa na niektorých miestach môže vyskytnúť len pri nočnom a rannom zmenšení sa oblačnosti a utíšení sa vetra.

Teplota pôdy a zásoby vody

Priemerná týždenná teplota pôdy v hĺbke 5 cm sa pohybovala od 9,1 °C (Dolný Hričov) do 13,3 °C (Kuchyňa-Nový Dvor); maximálny denný priemer od 10,3 °C (Dolný Hričov) do 14,0 °C (Kuchyňa-Nový Dvor); minimálny denný priemer od 7,9 °C (Dolný Hričov) do 12,8 °C (Kuchyňa-Nový Dvor).

Priemerná týždenná teplota pôdy v hĺbke 20 cm sa pohybovala od 10,0 °C (Dolný Hričov) do 13,9 °C (Kuchyňa-Nový Dvor); maximálny denný priemer od 11,4 °C (Dolný Hričov) do 15,0 °C (Kuchyňa-Nový Dvor); minimálny denný priemer od 9,4 °C (Dolný Hričov) do 13,4 °C (Kuchyňa -Nový Dvor).

Zásoba fyziologicky účinnej vody v pôde, vyjadrená v percentách využiteľnej vodnej kapacity, bola vo štvrtok ráno v minulom týždni na monitorovacej ploche v Hurbanove v 10 cm 16 %, v 30 cm 23 % a v 60 cm 32 %; v Beluši v 10 cm 35 %, v 30 cm 48 % a v 60 cm 54 %. (fsz)

Meteorologický prehľad za obdobie od 12. 10. do 18. 10. 2026

STANICA	TEPLOTA VZDUCHU [°C]					ZRÁŽKY		SLN. SVIT [H]
	PRIE-MER	ODCHL. OD NORM.	MAX. 2 m	MIN. 2 m	MIN. 5 cm	ÚHRN [mm]	% NORM.	
Bratislava, Koliba	11,4	0,4	20	6	0	0	0	56
Kuchyňa, letisko	8,3	2,3	20	0	6	0	0	44
Nitra, letisko	8,5	2,5	22	1	3	0	0	52
Hurbanovo	8,4	2,9	20	0	4	0	0	49
Žilina, letisko	6,5	2,6	19	1	5	0	0	36
Liesek	4,6	2,4	18	3	8	1	9	29
Dudince	7,4	3,0	22	2	6	0	0	46
Lučenec, letisko	8,8	1,3	22	1	5	1	5	51
Poprad, letisko	4,8	2,6	17	4	9	0	0	44
Štrbské Pleso, Tatranec	8,6	0,6	17	1	3	1	12	17
Košice, letisko	10,1	0,1	18	1	3	1	5	35
Trebišov, Milhostov	10,6	0,4	17	2	3	0	0	41

Ceny / Burzy

Ceny vajec v EÚ

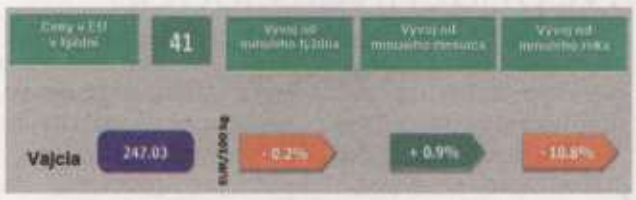

Vývoj priemernej ceny vajec triedy A v baliarňach (Eur/100 kg)

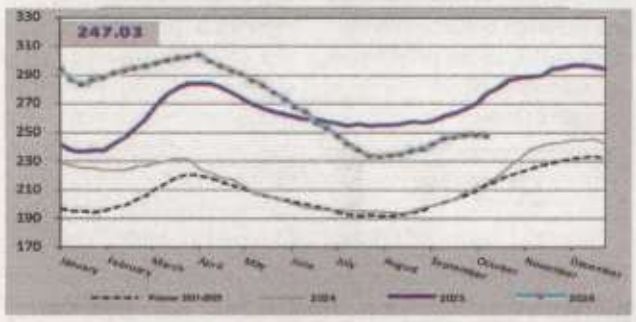

Ceny vajec z EÚ, USA, Brazílie a Indie v Eur/100 kg

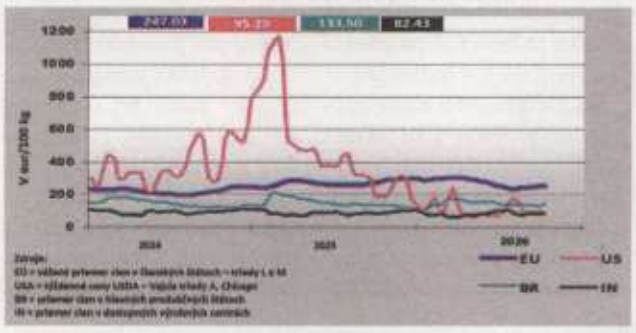

Zdroj: EK

Index IGC pre obilniny a olejniny (GOI) a jednotlivé subindexy

január 2000 = 100

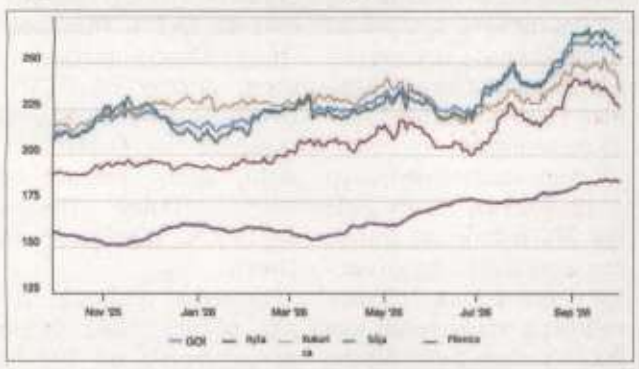

Zdroj: International Grain Council (IGC)

Nákupné ceny jatočných zvierat – klasifikácia SEUROP

Ceny za 40. týždeň 2026, za 1 kg j. hm. bez DPH.

názov produktu	cena	SR spolu 40. t.	SR spolu 39. t.	týždenný vývoj	ročný vývoj	prepočet na živú hmotnosť
		[Eur/kg]		[%]		
býky A	priemerná	5,90	6,39	-7,6	-9,9	3,24
R2	priem. očak.	5,90	6,39	0,0	x	3,24
býky A	priemerná	5,98	6,46	-7,3	-8,7	3,29
R 1 – 5	priem. očak.	6,03	6,46	0,7	x	3,31
býky A	priemerná	5,65	4,55	24,0	-4,4	3,10
O2	priem. očak.	5,67	4,60	0,4	x	3,12
kravy D	priemerná	4,38	4,30	2,0	-9,9	2,26
R 1 – 5	priem. očak.	4,47	4,37	1,9	x	2,30
kravy D	priemerná	3,79	3,68	3,1	5,7	1,95
O2	priem. očak.	3,82	3,70	0,8	x	1,97
kravy D	priemerná	3,95	4,04	-2,3	-4,2	2,03
O 1 – 5	priem. očak.	3,99	4,05	1,0	x	2,05
kravy D	priemerná	2,53	2,61	-3,0	-7,0	1,30
P 1 – 5	priem. očak.	2,55	2,61	0,7	x	1,31
jalovice E	priemerná	4,93	4,28	15,3	-6,8	2,54
O 1 – 5	priem. očak.	4,99	4,29	1,1	x	2,57

Orientačné prepočítavacie koeficienty: býky 1,82; jalovice a kravy 1,94. Vývoj priemernej očakávanej ceny je rozdiel priemernej očakávanej ceny a ceny zistenej v aktuálnom týždni. Vývoj ostatných ukazovateľov je rozdiel medzi hodnotou v aktuálnom týždni a hodnotou zistenou pred týždňom, resp. rokom.

Zdroj: PPA – ATIS

Vývoj cien komodít MATIF

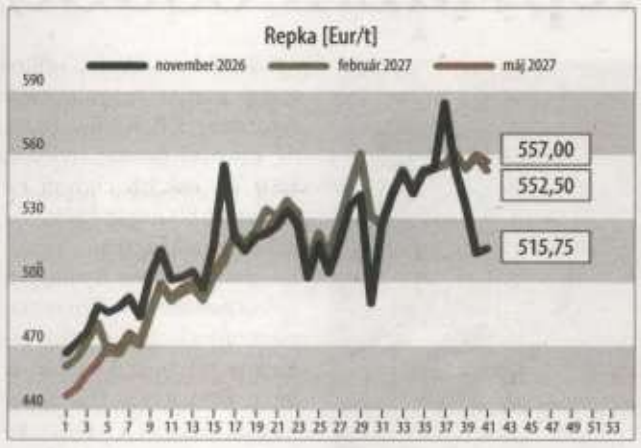

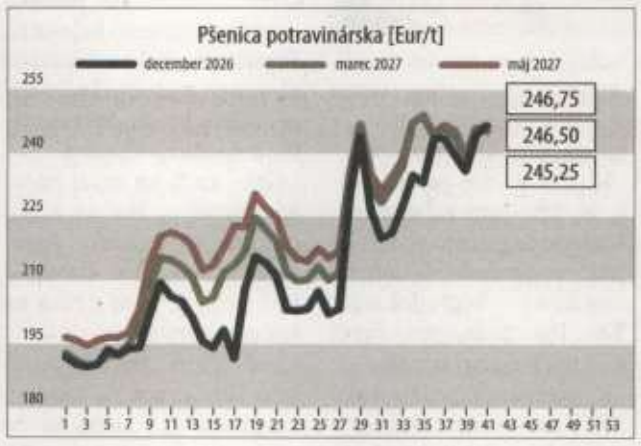

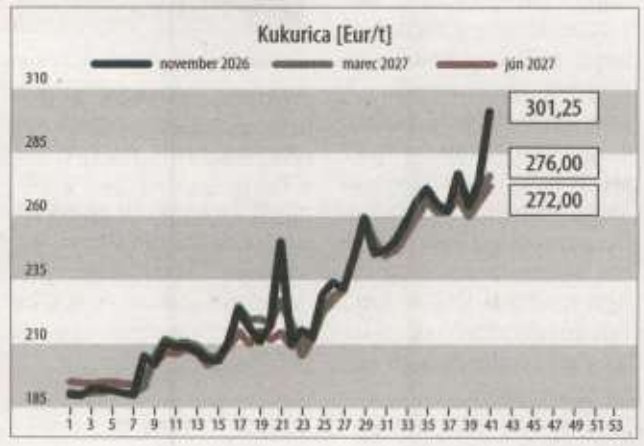

Vývoj odbytových cien vajec L a M v 10-ks bal. v SR – podstielkový chov

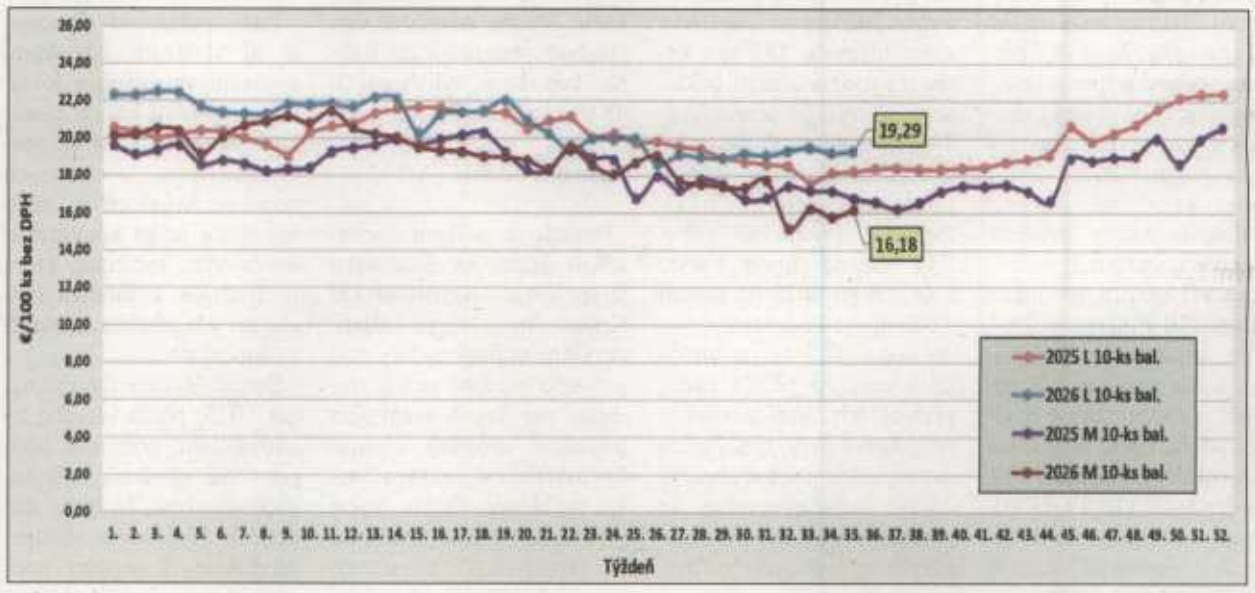

Prameň a graf: PPA – Odbor obchodných mechanizmov a AT/S

Ceny jatočných ošípaných v EÚ

41. týždeň 2026 (Eur/100 kg JUT)

V cene je pripočítaná aj doprava vo výške 3,5 Eur/100 kg v JUT, ktorú prirátava EUROSTAT.

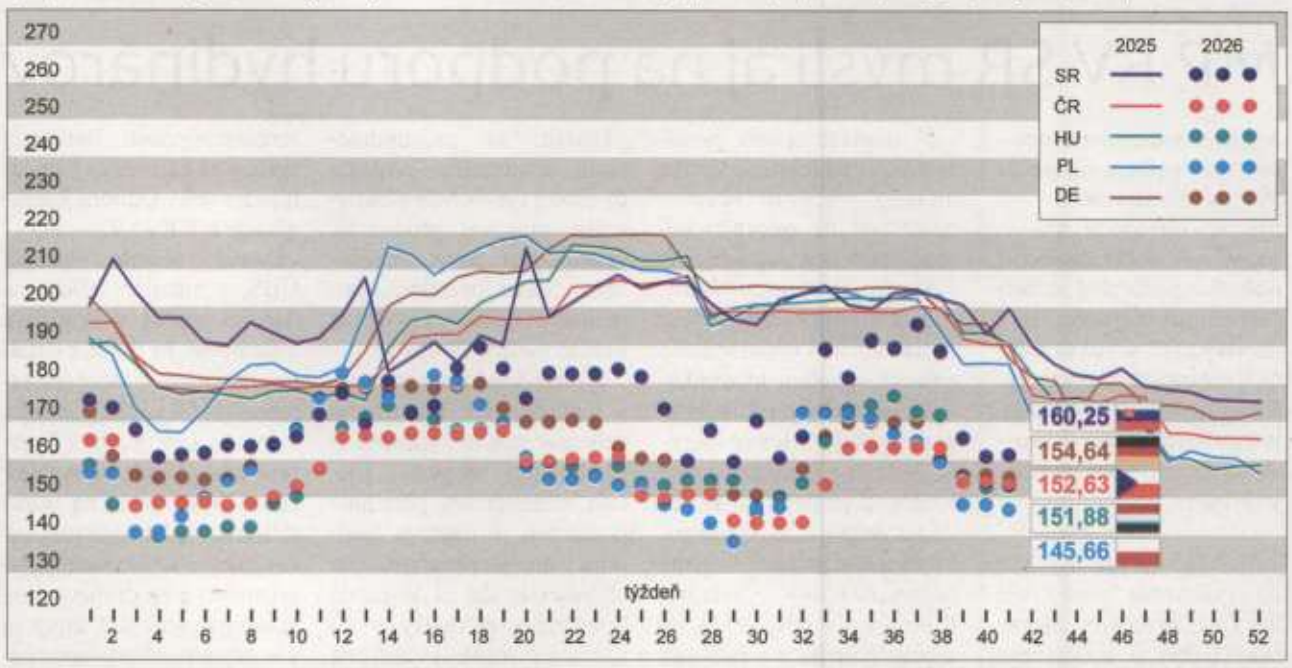

Odporúčanie ZCHOS-D pre nasledujúci týždeň: Odporúčaná predajná cena JO je 1,45 Eur/kg ž. hm. a viac. Cena je závislá od množstva, zrážky, dopravy na bitúnok a zatriedenia ošípaných. Na trh s odstavčatami pôsobí neistota spôsobená vplyvom ceny JO. Odporúčaná cena so zreteľom na zdravotný stav, welfare a množstvo je 2,50 – 3,00 Eur/kg.

Zdroj: Observatórium EÚ pre trh s bravčovým mäsom

Stratégia lesov Európy do roku 2030

Nová stratégia lesov Európy do roku 2030 vytvára priestor pre medzinárodný koordinovaný postup riešenia strategických zámerov lesníctva a lesného hospodárstva európskych štátov.

Ing. IGOR MICHALÍK, analytik lesného hospodárstva Slovenskej republiky

V medzinárodných pripomienkach k „Novej stratégii lesov Európy do roku 2030" bolo za Slovenskú republiku navrhnuté zavedenie systému medzinárodných štandardných kritérií (ukazovateľov) trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v európskych štátoch. Aplikácia systému v medzinárodnom kontexte vychádza z poznatkov komplexného hodnotenia stavu lesov a lesného hospodárstva na Slovensku a z možnosti zavedenia parametrov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v lesnicky vyspelých európskych štátoch, ako sú Česko, Rakúsko, vybrané spolkové krajiny v Nemecku, Švajčiarsko, Slovinsko, Švédsko, Fínsko, Nórsko a podobne. Návrh zavedenia systému štandardných medzinárodných ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v európskych štátoch bol predložený a zaevidovaný v centre Europe Direct.

Systém štandardných medzinárodných ukazovateľov

Komplexné riešenie rizík trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v európskych štátoch v období klimatických zmien a vzniku rozsiahlych lesných kalamít si vyžaduje vypracovanie a aplikáciu komplexného systému štandardných medzinárodných ukazovateľov. Návrh systémového riešenia trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v európskych štátoch bol vecne zdôvodnený v medzinárodnom pripomienkovom konaní k „Novej stratégii lesov Európy do roku 2030" objektívnym a komplexným hodnotením stavu lesov na vypracovanie dokumentov pre Európsku komisiu a Radu EÚ na prijatie opatrení na zmiernenie dosahov na lesy ako dôsledku globálneho otepľovania atmosféry, správy o stave lesov EÚ pre program, rokovanie a prijatie nariadení ministerskej konferencie o ochrane lesov v Európe, dokumentov pre medzinárodné organizácie (OSN, FAO, ITTO, ILO) o stave lesov v štátoch EÚ, ako aj komplexných podkladov (údajov, informácií) na vypracovanie správ a dokumentov pre Európsky parlament.

Špecifiká koncepcie zavedenia štandardného systému medzinárodných ukazovateľov

Komplexné riešenie a zavedenie systému štandardných medzinárodných ukazovateľov v trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov si vyžaduje akceptovať a aplikovať v jednotlivých európskych štátoch nasledujúce špecifiká:

1. Existujúci charakter lesnej výroby, biologické rastové procesy a extrémne dlhá výrobná doba, ktorú charakterizuje skutočnosť, že les sa pestuje od jeho obnovy (zalesnenia) do obdobia rubnej doby (ťažby dreva) 80 – 120 rokov, čo predstavuje tri generácie lesníkov, vlastníkov a užívateľov lesov.

2. Obmedzené možnosti zvyšovania objemu ťažby dreva (výroby), ktoré sú limitované rozlohou lesného pôdneho fondu a rozdielnymi produkčnými schopnosťami lesných pôd.

3. Nerovnomerné zastúpenie vekových stupňov lesných porastov, ktoré spôsobili v minulých rokoch a v poslednom desaťročí rozsiahle veterné, snehové a následne hmyzové kalamity, ktoré si vyžiadali ťažbu dreva nad bilancovaný etát (ročný prírastok dreva) s následným zhoršením celkového zdravotného stavu lesov, s vysokými náhodnými ťažbami, ktoré predstavujú v posledných rokoch aj viac ako 60 percent objemu celkovej ťažby dreva.

4. Skutočnosť, že likvidácia následkov kalamít v obhospodarovaní lesov si vyžaduje vyššiu tvorbu vlastných zdrojov na investície (vybudovanie dopravnej siete do neprístupných lesných porastov a nákup strojov a technologických zariadení) a úhradu zvýšených nákladov na spracovanie kalamitného dreva, ako aj následných opatrení na obnovu a ochranu lesa.

5. Naproti tomu spracovanie kalamitného dreva znižuje výťažnosť cennejších sortimentov, a tým aj tržby a výnosy z ťažbovej činnosti.

6. Skutočnosť, že ekologizácia lesného hospodárstva, ktorá je spojená s jemnejšími výrobnými technológiami náročnejšími na vklad kapitálu a práce, sa prejavuje vo zvýšení celkových výrobných nákladov a znížením ekonomickej efektívnosti trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.

7. Nevyhnutnosť obhospodarovania lesov aj na málo produkčných lesných pôdach v ekonomicky nevýhodných podmienkach (marginálne oblasti).

8. Nemožnosť zvyšovania rentability výroby a produktivity práce prostredníctvom zmien výrobných technológií, inovácie výrobkov s príslušnými cenovými úpravami a nevyhnutnosť obmedzovať ťažké, rizikové a fyzicky náročné práce vo všetkých výkonoch ťažbovej činnosti a transporte dreva v dôsledku humanizácie práce, aj za cenu nižšieho ekonomického efektu.

9. Potreba udržiavania priemerných zárobkov lesných robotníkov a riadiaceho personálu na takej úrovni, ktorá zodpovedá náročnosti riadenia, riziku a namáhavosti fyzickej práce a ktorá v neposlednej miere zohľadňuje celkovú úroveň inflácie v národnom hospodárstve daného štátu.

Navrhovaný projekt by mal systémovo riešiť aj dlhodobý problém oceňovania a financovania verejnoprospešných funkcií lesov.

Systémové riešenia dlhodobých problémov

Predpokladá sa, že navrhovaný projekt a systém štandardných medzinárodných ukazovateľov obhospodarovania lesov v európskych štátoch bude systémovo riešiť aj dlhodobý problém oceňovania a financovania verejnoprospešných funkcií lesov. Z profesionálneho hľadiska ide v zásade o záväzné a orientačné ukazovatele v obnove, výchove mladých lesných porastov a zabezpečení ochranných opatrení v jednotlivých stupňoch ochrany lesa, ukazovateľov rubnej a predrubnej ťažby dreva vo väzbe na bilancovaný etát, kritérií v sprístupnení lesných porastov a technickom rozvoji, ale aj ukazovateľov v hospodárskej úprave lesov. V organizácii celoštátneho riadenia lesného hospodárstva v štátoch EÚ si vyžaduje zavedenie systému štandardných medzinárodných ukazovateľov aj v oblasti sociálnej a vzdelávania personálu, ako aj v štátnej správe lesného hospodárstva, nevynímajúc vlastníkov a užívateľov lesov a pracovníkov vo vede a výskume atď., s akceptovaním špecifických podmienok organizácie riadenia lesného hospodárstva v jednotlivých členských štátoch.

Aplikácia systému medzinárodných štandardných ukazovateľov obhospodarovania lesov v štátoch EÚ v parametroch Novej stratégie pre lesy Európy do roku 2030 vychádza z poznatkov hodnotenia stavu lesov a lesného hospodárstva v Slovenskej republike a zahraničných poznatkov na základe porovnania ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v lesnicky vyspelých európskych štátoch, ako sú Rakúsko, spolkové krajiny Nemecka, Švajčiarsko, Slovinsko, Švédsko, Fínsko, Nórsko a podobne.

Medzinárodná spolupráca riešiteľov projektu

Navrhované projektové riešenie a aplikácia systému štandardných medzinárodných ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v Európe si vyžadujú medzinárodnú spoluprácu riešiteľov projektu s Komisiou a Radou EÚ i s pracovnou skupinou pre lesnícku ekonomiku a štatistiku FAO/ECE v Ženeve (Working Party on Forest Economics and Statistics), ako aj s pracovnou skupinou Eurostatu pre lesnícku štatistiku (Working Party on Forestry Statistics). Cieľom medzinárodnej spolupráce špecialistov je zabezpečenie harmonizácie medzinárodných ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v národných štatistických informačných systémoch s Európskym lesníckym informačným a komunikačným systémom (European Forestry Information and Communication System).

Spracovanie kalamitného dreva znižuje výťažnosť cennejších sortimentov. FOTO – (IT)

V podmienkach Slovenskej republiky sú ukazovatele a kritériá trvalo udržateľného obhospodarovania lesov od roku 1993 zabezpečené v štátnom a rezortnom štatistickom informačnom a komunikačnom systéme EFICS. Výsledky štátneho a rezortného výkazníctva komplexne analyzuje skupina špecialistov Národného lesníckeho centra vo Zvolene v Správe o lesnom hospodárstve v SR, súčasne s návrhom rozpočtu a konkrétnych opatrení na zabezpečenie aktuálnych koncepčných a strategických cieľov v lesnom hospodárstve. Zelená správa sa každoročne predkladá na rokovanie poradných orgánov ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, vlády a Národnej rady Slovenskej republiky.

V súvislosti so zavedením systému štandardných medzinárodných ukazovateľov v „Novej stratégii lesov Európy do roku 2030" treba uviesť, že vypracovanie štandardných medzinárodných ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov predpokladá medzinárodnú spoluprácu riešiteľských organizácií a špecialistov predovšetkým rezortu MPRV SR (Národné lesnícke centrum) s Ministerstvom poľnohospodárstva Českej republiky a medzinárodnými organizáciami. Zámer riešenia projektu a aplikácia výsledkov v trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov v európskych štátoch si vyžadujú širokú mediálnu podporu vo všetkých členských krajinách EÚ.

Aplikácia systému ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v európskych štátoch si vyžaduje vypracovanie komplexného legislatívneho postupu v Komisii a Rade expertov Európskej únie. Zavedenie systému štandardných medzinárodných ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v európskych štátoch vytvára predpoklady na vypracovanie dokumentov EK a Rady EÚ a zabezpečenie kontroly plnenia uznesení ministerských konferencií o ochrane lesov v Európe v rámci programu celoeurópskeho procesu FOREST EUROPE.

Možnosť projektového riešenia zámeru vypracovania komplexného systému štandardných ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov v Európe vytvára v súčasnosti Komisia EÚ v rámci programu celoeurópskeho procesu FOREST EUROPE v Novej stratégii pre lesy Európy, do ktorého je zapojených 46 signatárskych krajín v Európe. Zámer a projektové riešenie úlohy na Slovensku si vyžaduje zo strany ústredného orgánu štátnej správy lesného hospodárstva (MPRV SR) na národnej úrovni vytvorenie systemizovaného miesta pre funkciu Národného koordinátora a zadanie úlohy riešenia pre Národné lesnícke centrum vo Zvolene. Na medzinárodnej úrovni sa vyžaduje v rámci medzinárodného pripomienkového konania Komisie EÚ uplatniť požiadavku vypracovania komplexného systému štandardných ukazovateľov trvalo udržateľného obhospodarovania európskych lesov prostredníctvom „národného koordinátora" i jeho priamou účasťou na riešení projektu skupinou medzinárodných expertov a špecialistov. ■

Európska únia

Budeme mať naďalej naše mlieko?

Sucho sa prejavilo aj u nás na Slovensku. Na stránkach Roľníckych novín sme mali možnosť získať informácie o extrémnom suchu, ktoré malo vplyv nielen na nedostatok krmív, čo malo vplyv na zníženie produkcie mlieka.

Každý štát, ktorý si chce zachovať sebestačnosť, ale hlavne mať pod kontrolou ceny základných potravín pre vlastných občanov.

Táto situácia mala a stále má negatívny vplyv na výsledky chovateľov, keď im pri nedostatku krmovín narastajú náklady na výživu dojníc. Zároveň však ďalšiu stratu pri produkcii vytvárajú nestabilné ceny mlieka, ktoré nepokrývajú náklady chovateľov. Čím vyššia produkcia mlieka, tým vyššia strata. O to viac by sme my spotrebitelia mali čítať, odkiaľ pochádza hlavná zložka mlieka v mliečnych výrobkoch, aby sme podporili našich domácich poľnohospodárov a producentov. Ak je pôvodom hlavnej zložky Európska únia, vedzte, že v krabici nie je mlieko zo Slovenska, ale od farmára z iného štátu. Muselo k vám doputovať stovky kilometrov, takže nákupom takejto potraviny, zjednodušene povedané, okrem iného podporujete prejazdy kamiónov k nám na naše cesty, zároveň podporujete zahraničných chovateľov a vytvárate konkurenciu našim domácim. Výsledkom je znižovanie konkurencieschopnosti slovenských výrobcov, zvyšovanie závislosti na dovozoch a garancia, že v prípade, ak nebudeme mať vlastnú produkciu, tak o cenách a kvalite bude rozhodovať len a len zahraničie.

Ku krmivám sa pridal aj vírus

Vráťme sa však k situácii s krmivom a vplyvom počasia na západnú časť Európy. Produkcia mlieka v Holandsku sa znížila približne o 7 % z dôvodu nízkej kvality kukuričnej siláže. Počasie v jeseni je prísľubom zlepšenia situácie s krmovinami. V Belgicku bol v rovnakom období zaznamenaný pokles úrody kukurice v najviac zasiahnutých oblastiach od 60 % až do 90 %. V ostatných častiach Belgicka bolo zaznamenané zníženie kvality a množstva krmovín. V prípade senáži stihli poľnohospodári len dve až tri kosby a tak v závislosti od oblasti a podmienok prišli farmári o jednu až dve kosby a tomu zodpovedajúcemu objemu krmiva. Predpokladá pokles produkcie mlieka do 5 % a zároveň nedostatok krmiva alebo jeho horšia kvalita negatívne ovplyvnila najmä dojnice v poslednej tretine gravidity. Znížila sa plodnosť a oplodnenosť.

V Írsku v letných mesiacoch nedošlo k poklesu produkcie mlieka na celonárodnej úrovni. Je to jeden zo štátov, ktorý vďaka svojej polohe má dostatok zrážok a len v južnej a východnej časti ostrova bol zaznamenaný pokles produkcie mlieka, a to od 5 do 10 %. Očakáva sa, že nedostatok krmiva sa môže prejaviť v zimnom období.

V letnom období bol zaznamenaný aj výskyt vírusu SHAV, ktorý negatívne ovplyvňuje hovädzí dobytok a výskyt tohto vírusu súvisí práve s horúcim počasím. Ide o chorobu, ktorá zatiaľ nie je v oficiálnom zozname ochorení vyskytujúcich sa v Európskej únii, napriek tomu bol výskyt zaznamenaný už v 10 európskych štátoch, tento rok po prvýkrát v Nemecku a vo Švajčiarsku. Zatiaľ vírus zaznamenali v Rakúsku, Belgicku, Francúzsku, Taliansku, Lichtenštajnsku, Holandsku, Luxembursku a Španielsku.

Dôsledky sucha v Európe

Ak by sme mali zhrnúť situáciu počas tohtoročnej sezóny, počasie sa prejavilo vo väčšine štátov Európskej únie. Nedostatok a znížená kvalita krmiva sa však prejaví v chovoch v zimnom období, chovatelia budú čeliť vyšším nákladom pri nákupe krmiva, v niektorých prípadoch budú nútení znižovať stavy zvierat. Situácia s krmivom má negatívny vplyv na produkčné, ale aj reprodukčné ukazovatele. Čo bude výsledkom? Časť chovateľov skončí, farmy, kde sa ukončí chov, sa už k produkcii mlieka nevrátia. Časť chovateľov zníži počet dojníc, aby znížili náklady na kŕmenie a znížili straty. Ti, ktorí majú dostatok krmiva, obdobie prežijú s tým, že pri nižších cenách za mlieko budú bojovať so stratou. Predpokladá sa, že produkcia mlieka sa v Európe zníži a rovnako sa predpokladá pokles produkcie hovädzieho mäsa. Toto všetko bude nahrávať nekvalitným dovozom z iných štátov, čo môže spôsobiť, že sa na trhu zníži výkupná cena komodít. Každý štát, ktorý si chce zachovať sebestačnosť, ale hlavne mať pod kontrolou ceny základných potravín pre vlastných občanov, urobí všetko preto, aby pomohol domácim chovateľom a pestovateľom a aby ich zastabilizoval. V opačnom prípade sa so znížením počtu produkčných fariem stane trh daného štátu ľahkou korisťou pre iné štáty s dotovanou produkciou.

Veľké rozdiely v EÚ

Členovia EHSV, ktorí zasadajú v pracovnej skupine zameranej na sledovanie situácie na trhu s mliekom, porovnávali ceny mlieka v jednotlivých štátoch. Najvyššia cena v období júl až august 2026 bola na Malte (64,15 eura na 100 kg mlieka), v Španielsku 46,4 eura na 100 kilogramov, v Portugalsku 44,7 eura na 100 kilogramov, v Dánsku bola cena 45 eur na 100 kg mlieka, v Nemecku 41,1 eura na 100 kg mlieka, v Poľsku chovatelia zinkasovali 40,39 eura na 100 kg mlieka. Na opačnom konci, teda najnižšia cena mlieka bola v Maďarsku, Litve, na Slovensku (podľa údajov priemer 36,69 pri 3,72 % tuku a 3,33 % bielkovín) a Slovinsku.

Ceny mlieka v Rakúsku sú v závislosti od kategórie, v prípade mlieka, ktoré chovatelia získajú v prípade, ak v krmive pre dojnice nie je GMO plodina, je cena 42,8 eura na 100 kg, v prípade ekologických fariem je cena až 55,1 eur na 100 kg mlieka.

Ceny potravín sa budú pravdepodobne zvyšovať

Čo očakávajú členovia výboru, ktorí sa na tento sektor zamerali? Podľa dostupných údajov je dopyt na trhu silný, teda mlieko spotrebitelia chcú a budú ho nakupovať (aj keď nebude z našej produkcie). Náklady na produkciu rastú, podieľa sa na tom počasie, ale aj rastúce ceny palív, krmív, náklady, ktoré súvisia s chovom zvierat (vrátane miezd pracovníkov), ceny potravín sa budú pravdepodobne zvyšovať. Členovia výboru vychádzajú z výhľadu Nového Zélandu, ktorý predpokladá nárast cien mlieka o cca 10 %. Má to aj iné riešenie? Určite áno, udržať vlastnú výrobu a byť nezávislí na dovozoch.

Mgr. Ing. J. DUBRAVSKÁ, PhD.
členka EHSV pre Českú republiku v 2s. funkčnom období, nominovaná Agrár. komorou ČR
FOTO – MAGNIFC

Viac potravinového odpadu v roku 2024

V roku 2024 sa v EÚ vyprodukovalo približne 129 kg potravinového odpadu na osobu.

Celkovo EÚ vyprodukovala 57,9 milióna ton potravinového odpadu vrátane jedlých aj nejedlých častí, čo predstavuje mierny nárast o 0,7 % v porovnaní s rokom 2023 (57,5 milióna ton).

Potravinový odpad v EÚ podľa hlavných sektorov činnosti, 2024 (kg na obyvateľa)

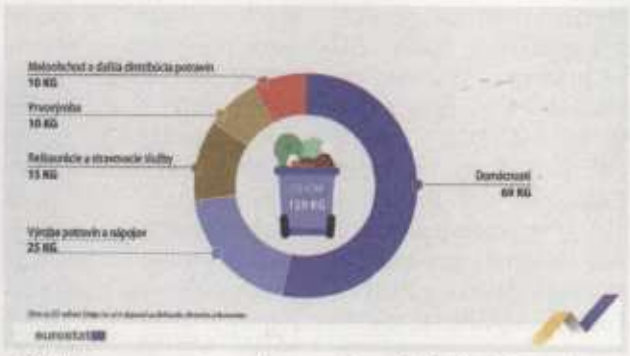

Domáci odpad tvoril viac ako polovicu všetkého potravinového odpadu (53 %), čo predstavuje 69 kg na osobu, a ďalších 12 % vyprodukovali reštaurácie a stravovacie služby (15 kg na obyvateľa). Zvyšných 35 % vzniklo v skorších fázach potravinového dodávateľského reťazca: 19 % vzniklo pri výrobe potravín a nápojov (25 kg na obyvateľa) a po 8 % pri prvovýrobe a maloobchode a inej distribúcii potravín (po 10 kg na obyvateľa).

Zdroj: EUROSTAT

MALVÍNA GONDOVÁ

Kalendár podujatí

Oznam o podujatí zasielajte na e-adresu: malvina.gondova@profipress.sk. Na rýchle sprostredkovanie informácií využite webovú stránku www.rno.sk a svoj oznam nahrajte priamo do Kalendára podujatí.

- **28. 10. 2026**
Revitalizácia trávnych porastov. Organizátor: Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií. Miesto: onlline. Kontakt: 0905 965 534, peter.paulen@izpi.sk.
- **5. 11. 2026**
Pestovanie v čase klimatických extrémov. Ako ďalej, pestovatelia? Odborný seminár. Organizátor: Združenie pestovateľov obilnín. Miesto: AgroBioTech SPU, Nitra. Kontakt: zdruzeniepo@gmail.com.
- **10. – 13. 11. 2026**
Eurotier 2026, medzinárodný veľtrh pre živočíšnu výrobu. Organizátor: DLG. Miesto: Hannover, Nemecko. Kontakt: https://www.eurotier.com/en/, +4906 924 788 433, eurotier@dlg.org.
- **1. 12. 2026**
Tradičný seminár Limagrain – venovaný jarinám. Organizátor: Limagrain. Miesto: Kaštieľ Mojmírovce. Kontakt: 0918 925 165, martin.strba@limagrain.com.
- **15. – 24. 1. 2027**
Grüne Woche, Medzinárodný veľtrh pre potraviny, poľnohospodárstvo a záhradníctvo. Organizátor: Messe Berlin. Miesto: Berlín, Nemecko. Kontakt: https://www.gruenewoche.de/en.
- **20. – 21. 1. 2027**
LAMMA, Výstava poľnohospodárskych strojov a technológií. Organizátor a miesto: National Exhibition Centre Birmingham, Veľká Británia. Kontakt: https://www.lammashow.com/.
- **27. – 30. 1. 2027**
AGROmashEXPO, Medzinárodná výstava poľnohospodárskej techniky. Organizátor: Hungexpo. Miesto: Budapešť, Maďarsko. Kontakt: https://agromashexpo.hu/en/.
- **16. – 19. 2. 2027**
BioFACH, Medzinárodný veľtrh trendov a inovácií v ekologickom poľnohospodárstve a produkcii

Pokračovanie na 23. strane

Téma týždňa

CHOV OŠÍPANÝCH

Prílohu pripravila: Patrícia Dolešová

Slovenským chovom hrozia prázdne maštale

Za prvých osem mesiacov tohto roka, členovia Slovenskej asociácie chovateľov ošípaných (SACHO) prerobili približne 17 miliónov eur. Bravčové mäso zo slovenských tanierov nemizne. Mizne však chovatelia, ktorí ho u nás vyrábajú. Za týmito číslami sú podniky, ktorým dochádzajú sily a aj peniaze na ďalšie fungovanie.

Slovenská asociácia chovateľov ošípaných

Za každým ukončeným chovom zostávajú roky práce, investície a skúsenosti ľudí, ktorí udržiavali výrobu.

Za každým ukončeným chovom zostávajú roky práce, investície a skúsenosti ľudí, ktorí udržiavali výrobu. Keď predaj zvierat dlhodobo nepokrýva náklady na ich odchov, vyčerpajú sa aj rezervy na najťažšie časy. Práve k tejto hranici sa dnes dostávame. Pokračovať za každú cenu už mnohí finančne nedokážu.

Posledné dva roky hodnotíme ako najhoršie za uplynulé štvrťstoročie. Rok 2026 rozhoduje o budúcnosti mnohých našich chovov. Pri súčasných podmienkach očakávame, že každý náš chovateľ uzavrie rok s hlbokou stratou. Ďalší výrobný cyklus prináša ďalšiu stratu a peniaze na jej krytie dochádzajú.

Viacero vážnych otrasov

Chov ošípaných zasiahlo v krátkom čase niekoľko vážnych otrasov. Skôr než sme sa stihli zotaviť z jedného, prišiel ďalší. Prvú veľkú ranu priniesla v roku 2025 slintačka a krivačka (SLAK). Desať týždňov sme čelili obmedzeniam predaja a presunov. Ošípané sa hromadili v maštaliach, odbyt viazol a boli sme nútení predávať pod trhovou cenou. Zvýšili sa aj úhyny. Straty spojené s reštrikciami dosiahli približne 6 miliónov eur. Zvieratá pritom potrebovali krmivo a každodennú starostlivosť aj vtedy, keď ich nebolo možné riadne predať.

Keď sa odbyt na jeseň začal zotavovať, prišiel ďalší úder. Koncom novembra 2025 sa v Španielsku potvrdil africký mor ošípaných v populácii diviačej zveri. Viaceré tretie krajiny obmedzili dovoz španielskeho bravčového mäsa a súvisiacich produktov. Časť produkcie určenej na vývoz zostala v Európe a prehĺbila pretlak ponuky. Tlak na ceny zasiahol slovenské farmy práve vtedy, keď sme potrebovali nahradiť predchádzajúce straty.

Strata členov SACHO za január až august 2026 dosiahla približne 17 miliónov eur. Ide o tohtoročné hospodárenie; spomínaných 6 miliónov eur súvisí s minuloročnými reštrikciami počas SLAK-u. Do ďalšieho stratového obdobia sme teda vstúpili oslabení. Výkupné ceny naďalej nepokrývajú výrobné náklady a možnosti financovať tento rozdiel sa vyčerpávajú.

Ďalšou ranou je sucho, ktoré zasiahlo celé Slovensko. Chýba vlastné obilie a na dokupovanie krmiva potrebujeme ďalšie peniaze. Naši chovatelia hlásia výpadky úrody kukurice najmenej o 60 percent. Krmivá tvoria približne polovicu výrobných nákladov. Tie sa v septembri pohybovali okolo 1,35 eura na kilogram živej hmotnosti jatočnej ošípanej. Od októbra používame obilie z novej úrody, výrazne drahšie než vlani, a náklady ďalej vzrástli. Každá dodávka krmiva tak prináša tú istú naliehavú otázku: z čoho zaplatíme pokračovanie výroby, keď už dnes predávame so stratou?

Časť chovateľov zvažuje zastavenie inseminácie prasníc. Menej pripustených prasníc znamená menej prasiatok a neskôr menej jatočných ošípaných. Dôsledky sa prejavia s odstupom, pretrvajú však dlho. Zlikvidované základné stádo neobnovíme zo dňa na deň, ani keď sa ceny zlepšia. Nie každý, kto skončí, sa ešte vráti.

Podobné varovanie prichádza z Maďarska. Podľa Gábora Fitosa, výkonného riaditeľa tamojšieho Zväzu chovateľov ošípaných, za posledný štvrťrok skončila približne desatina producentov, s ktorými je zväz v kontakte.

Traja chovatelia na Slovensku už výrobu ukončili. Medzi nimi aj významný slovenský producent, ktorý choval ošípané päťdesiat rokov. Polstoročie práce sa skončilo likvidáciou stáda. Podľa našich informácií ďalšie podniky pripravujú zásadné rozhodnutia v najbližších týždňoch. Obavy zo zatvárania chovov sa už menia na skutočnosť. S každým zatvoreným chovom prichádzame o časť výroby, ktorú Slovensko budovalo celé desaťročia. ■

FOTO – ARCHÍV

Každý piaty chovateľ prasníc v Nemecku chce chov ukončiť

Nálada medzi nemeckými chovateľmi ošípaných je pochmúrna. Len približne polovica chovateľov prasníc plánuje v činnosti pokračovať aj z dlhodobého hľadiska. Nízke tržby, vysoké náklady a nákladné prestavby maštalí vystavujú mnohé poľnohospodárske podniky silnému tlaku. Situácia je obzvlášť kritická v chove prasiatok.

Každý piaty z opýtaných chovateľov prasníc plánuje v priebehu nasledujúcich desiatich rokov s chovom skončiť. Takmer rovnaký počet chovateľov nevie, či bude svoje farmy aj naďalej prevádzkovať.

Ukazuje to nedávny prieskum Nemeckého zväzu chovateľov ošípaných (ISN – Interessengemeinschaft der Schweinehalter Deutschlands e. V.), na ktorom sa zúčastnilo 467 poľnohospodárskych podnikov. Výsledky sú jednoznačné: obavy chovateľom ošípaných nespôsobuje len ekonomická situácia. Zákonné požiadavky na prestavby ustajnení pre chov prasníc predstavujú pre mnohé farmy výzvy, ktoré je takmer nemožné zvládnuť.

Len 55,1 % opýtaných chovateľov prasníc má v úmysle pokračovať v produkcii prasiatok aj z dlhodobého hľadiska. Naopak, niečo vyše 22 % plánuje v najbližších rokoch s touto činnosťou skončiť. Takmer polovica z týchto chovov plánuje ukončiť svoju činnosť v priebehu nasledujúcich piatich rokov. Ďalších 22,8 % chovateľov prasníc sa nevie rozhodnúť; v súčasnosti nevedia povedať, či budú v chove prasníc pokračovať. Situácia na celoštátnej úrovni je pravdepodobne ešte zložitejšia ako naznačuje prieskum. Zúčastnení chovatelia prasníc hospodária v priemere na farmách so 429 prasnicami, čo je približne 1,5-násobok celoštátneho priemeru.

Mnohí ešte neinvestovali

Hlavným dôvodom neistých vyhliadok do budúcnosti sú zákonné požiadavky na chov prasníc. Najmä prestavba chovných centier a pôrodných kotercov je veľmi nákladná. Vzhľadom na napätú situáciu v oblasti likvidity sú mnohé farmy len ťažko schopné zvládnuť potrebné investície.

V chovnom centre doteraz implementovalo zákonné požiadavky 21,4 % opýtaných chovateľov prasníc. Ďalších 60,5 % je stále vo fáze plánovania. Keďže do uplynutia lehoty na vykonanie požadovaných úprav zostávajú necelých dva a pol roka, veľká časť týchto chovov ešte stále nezrealizovala potrebné práce. Už 9,3 % chovateľov prasníc sa rozhodlo, že nebudú renovovať svoje chovné zariadenia. Namiesto toho majú v úmysle úplne sa vzdať chovu ošípaných. Investičný dlh je ešte zreteľnejší v pôrodných sekciách. Tu zrealizovalo potrebné úpravy len 6,1 % fariem. Obzvlášť alarmujúce je, že 28,7 % opýtaných chovateľov prasníc plánuje ukončiť činnosť v momente, keď bude nevyhnutná rekonštrukcia pôrodných kotercov. Ďalších 34 % zatiaľ nevie, čo v tomto ohľade čaká ich chovy v budúcnosti.

Situácia vo výkrme ošípaných vyzerá o niečo lepšie. V tomto segmente 68 % opýtaných chovateľov plánuje chovať ošípané viac než desať rokov. Avšak 6,3 % chovateľov plánuje v priebehu nasledujúcich piatich rokov ukončiť svoju činnosť. Okrem toho, 19,1 % z nich sa zatiaľ o svojej budúcnosti ešte nerozhodlo. Na rozdiel od chovateľov prasníc, chovatelia výkrmových ošípaných v súčasnosti nie sú povinní vykonávať zákonom nariadené rekonštrukcie maštalí v porovnateľnom rozsahu. Tieto prevádzky sú však tiež zaťažené cenovou nestálosťou a vysokými výrobnými nákladmi. Napätá atmosféra sa odráža aj v hodnotení trhových vyhliadok. Na škále od mínus dva (veľmi zlé) do plus dva (veľmi dobré) udelili oslovení chovatelia ošípaných pre nasledujúcich šesť mesiacov priemerné hodnotenie mínus 0,68.

Systémy chovu

V Nemecku sa systémy chovu ošípaných delia do prehľadných stupňov, ktoré informujú spotrebiteľov o životných podmienkach zvierat. Hoci sa systém v roku 2024 rozšíril na 5 stupňov (kde stupeň 5 predstavuje Bio), tradičné delenie 1 až 4 zahŕňa tieto kategórie: Stupeň 1: Zákonný štandard – zodpovedá prísnym, ale základným zákonným minimálnym požiadavkám nemeckej legislatívy; Stupeň 2: Maštaľ plus – mierne vylepšená maštaľ, ktorá poskytuje zvieratám o niečo viac miesta a aktivít; Stupeň 3: Čerstvý vzduch – zvieratá majú stály kontakt s vonkajšou klímou; Stupeň 4: Výbeh/Pastvina – prémiový chov s garanciou trvalého alebo častého prístupu pod šíre nebo.

Napriek ekonomickým ťažkostiam, zvažujú niektorí chovatelia ošípaných investovať do vyšších štandardov ustajňovacích systémov. Najmä systém ustajňovania 3 by mohol v nasledujúcich piatich rokoch zaznamenať výrazný nárast. V súčasnosti tento spôsob chovu predstavuje 4,6 % výkrmových kapacít v skúmaných prevádzkach. Podľa budúcich plánov účastníkov by sa tento podiel mohol zvýšiť až na 9 %, čo v praxi znamená takmer jeho zdvojnásobenie. Pri systéme chovu 4 možno takisto očakávať nárast, pričom jeho podiel by mohol vzrásť zo súčasnej úrovne pod 1 %, na 2,4 %. Naopak, ekologický chov ošípaných nezohráva medzi účastníkmi prieskumu takmer žiadnu úlohu.

Väčšina ošípaných sa naďalej chová v rámci systémov chovu nižšej úrovne. V súčasnosti 36,4 % opýtaných chovateľov chová svoje zvieratá v súlade so zákonnými normami, čo sa klasifikuje ako „systém chovu 1“. Očakáva sa, že tento podiel v priebehu nasledujúcich piatich rokov mierne klesne. Systém chovu 2, ktorý okrem iného zohľadňuje požiadavky Iniciatívy za dobré životné podmienky zvierat, v súčasnosti predstavuje najväčší podiel, a to 58 %. V budúcnosti zrejme klesne približne na 54 %.

Zdroj: agrarheute.com

Preklad: (mar)

Téma týždňa

Najdôležitejšia je čerstvosť a welfare zvierat

Dobré životné podmienky v chovoch bývajú spotrebiteľmi často uvádzané ako prioritný faktor pri nákupe mäsa, a to aj na úkor ceny či klimatickej stopy. Avšak bez zdravia nie je pohoda. Ako môžu k zdraviu a welfare zvierat pomôcť nové technológie, napríklad umelá inteligencia?

Ing. ANNA MIKŠOVSKÝ MARCINKOVÁ, preklad: Patrícia Dolešová

Spotrebitelia považujú udržateľnosť za dôležitú, avšak pri rozhodovaní o nákupe preferujú chuť, kvalitu a dobré životné podmienky zvierat. Na etiketách výrobkov oceňujú informácie o systéme chovu, bezpečnosti, tzv. nutričnom skóre a výživových hodnotách. FOTO – ARCHÍV

Na mäso a ďalšie živočíšne produkty sa v posledných desaťročiach nezriedka hľadí ako na kontroverzné potraviny, a to hneď z niekoľkých dôvodov: využitie antibiotík a vznik rezistencie patogénov, nevhodné životné podmienky zvierat, negatívny vplyv na životné prostredie a klímu. Niektoré z problémov je možné aspoň sčasti riešiť za cenu vyšších nákladov chovu. To je však často odmietané s tvrdením, že spotrebitelia nebudú ochotní zaplatiť za takéto potraviny viac.

A čo keď predsa áno? A do akej miery? Ak bude napríklad bravčové mäso produkované s ohľadom na klimatickú zmenu či iné faktory? Koľko môže stáť bravčová pečienka, vyprodukovaná s ohľadom na klimatickú zmenu alebo welfare, aby ju zákazníci boli ochotní kúpiť? Odpovede hľadali vedci z Katedry ekonomiky potravín a zdrojov na Kodanskej univerzite. Spýtali sa na to 1 500 respondentov z Dánska, Nemecka, Veľkej Británie a Číny.

Po vyhodnotení prieskumu sa dozvedeli, že 75 percent respondentov v Dánsku, Nemecku a Číne a asi 60 percent Britov by bolo ochotných zaplatiť viac, ak by bravčové mäso pochádzalo z ošípaných, ktoré žili v lepších životných podmienkach, s minimom antibiotík, v systémoch s nižším dopadom na klímu so zaručenou ochranou pred patogénmi a neboli kŕmené sójou, ktorá je spájaná so stínaním dažďových pralesov. Ak by si európski spotrebitelia museli vybrať len jeden z týchto parametrov, jednoznačne by vyhralo welfare, zatiaľ čo čínski preferovali zaručenú bakteriálnu čistotu. U nemeckých spotrebiteľov úplne „prepadla" klimatická stopa, čo je celkom prekvapujúce. U ostatných respondentov sa tento parameter umiestnil ako predposledný. Tento výsledok prekvapil aj docenta Thomasa Bøkera Lunda.

„Klíma-friendly" neťahá

Ak si spotrebitelia museli vybrať medzi welfare zvierat a klímou, väčšina z nich považovala zlepšenie dobrých životných podmienok ošípaných za dôležitejšie. Vedci si to vysvetlili tým, že spotrebitelia nemajú pocit, že by svojím výberom pri nákupe bravčového mäsa mohli nejako významne ovplyvniť stav klímy, preto uprednostnili podmienky chovu.

Štúdia tak ukázala, že označovanie bravčového mäsa nálepkou „šetrné ku klíme" nie je tým, čo zákazníka prinúti zaplatiť viac. Zvlášť keby to malo znamenať kompromisy (či dokonca zhoršenie) v oblasti welfare, napríklad ďalšia intenzifikácia chovu a výkrmu či uzavreté stajne. Väčšina spotrebiteľov, ktorí boli ochotní za bravčové mäso minúť viac, uviedla ako prijateľné maximálne 20 % zvýšenie ceny. Lenže to by podľa vedcov nepokrylo náklady ani pri rýchlo rastúcich hybridoch kurčiat, nieto ešte pri ošípaných. Vedci preto poukázali na potrebu zmien nielen na strane producentov bravčového mäsa, ale aj politikov a predajcov. Spomenuli napríklad dánsky zákaz predaja vajec z klietkových chovov či zákaz predaja mäsa z rýchlo rastúcich kurčiat v holandských supermarketoch. V nemeckých marketoch to zase vyzerá, že sa „predháňa", kto bude mať skôr v ponuke väčší podiel mäsa z chovov s vyšším štandardom welfare.

Klíma vs. welfare

Dilemu pri voľbe medzi welfare a klímou nemajú len spotrebitelia. Vedci poukázali na praktický rozpor medzi produkciou bravčového mäsa „šetrnejšieho ku klíme" a „v lepších životných podmienkach". Ak sú všetky ostatné faktory rovnaké, tak „klíma-friendly" je produkcia s maximálnou produktivitou – prasnice rodiace čo najčastejšie a čo najpočetnejšie vrhy, chov v uzavretých stajniach (kvôli možnosti vylúčiť čo najviac priamych emisií a udržanie tepelného komfortu), skrmovanie jemne mletého krmiva (vyššia využiteľnosť a konverzia), čo však zvyšuje riziko zdravotných problémov.

Dilemu pri voľbe medzi welfare a klímou nemajú len spotrebitelia. Vedci poukázali na praktický rozpor medzi produkciou bravčového mäsa „šetrnejšieho ku klíme" a „v lepších životných podmienkach". Ak sú všetky ostatné faktory rovnaké, tak „klíma-friendly" je produkcia s maximálnou produktivitou, čo však zvyšuje riziko zdravotných problémov.

V dôsledku toho sa v niektorých chovoch výrazne zvyšujú úhyny prasiatok a skracuje produkčný život prasníc, ktoré vysokú intenzitu pod zámienkou „ochrany klímy" nezvládnu. Aj preto sú vedci za zvýšenie minimálnych požiadaviek na welfare v chovoch ošípaných, a to najmä v krajinách, z ktorých je dovážané bravčové do EÚ, kde boli tieto štandardy nastavené už na konci 90. rokov.

Podobná téma, väčší rozsah

Vedci z University of Portsmouth sa zamerali na tému klímy versus welfare a aj oni zistili, že aj keď spotrebitelia považujú udržateľnosť za dôležitú, pri rozhodovaní o nákupe preferujú chuť, kvalitu a dobré životné podmienky zvierat. Ich online prieskum sa robil v piatich európskych krajinách – v ČR, Španielsku, Švédsku, Švajčiarsku a Veľkej Británii – s cieľom identifikovať atribúty, ktoré sú pre spotrebiteľa najdôležitejšie pri nákupe mäsa alebo mliečnych výrobkov. Zúčastnilo sa takmer 3 200 respondentov, ktorí mali ohodnotiť dôležitosť 18 rôznych faktorov na škále od 1 (úplne nedôležité) do 5 (mimoriadne dôležité):

- Všeobecné: čerstvosť, kvalita/chuť, tzv. nutričné skóre, výživové hodnoty, cena, spracovanie, akčné ponuky, pohodlnosť pri následnom využití (kuchynská úprava) a známosť značky.
- Welfare: vyššie štandardy chovu, vonkajší odchov/voľný výbeh či pastevný chov a výkrm.
- Udržateľnosť: lokálna produkcia, udržateľné obaly, vzdialenosť od prvovýroby k spotrebiteľovi (tzv. potravinová míľa), uhlíková stopa a organická produkcia.
- Spoločenské atribúty: tzv. fair trade či spravodlivé ceny pre producentov/chovateľov.

Vo všetkých piatich krajinách vyšli čerstvosť, kvalita/chuť a welfare ako najdôležitejšie atribúty. Naproti tomu environmentálne faktory, ako „potravinová míľa", uhlíková stopa a organická produkcia, neboli pri rozhodovaní o nákupe považované za také dôležité. Avšak označenie udržateľnej produkcie bolo medzi spotrebiteľmi vnímané ako užitočné a na etiketách výrobkov oceňovali informácie o systéme chovu, bezpečnosti, tzv. nutričnom skóre a výživových hodnotách. To by mohlo výrobcom pomôcť zatraktívniť nové výrobky pri ich uvádzaní na trh.

Podľa spoluautora štúdie Dr. Andy Jina z Fakulty obchodu a práva na univerzite v Portsmouthe, výsledky zvýraznili komplexnosť faktorov ovplyvňujúcich spotrebiteľské správanie, podľa ktorých sú informácie o welfare, bezpečnosti a nutričnej kvalite potravín pri výbere dôležitejšie ako udržateľnosť a environmentálny vplyv. Avšak len etikety a informácie na nich zmenu nezariadia, a to najmä u osôb, ktoré sa rozhodujú podľa iných kritérií (ceny). Malo by teda dôjsť aj na tzv. behaviorálnu intervenciu a vzdelávanie spotrebiteľov.

Ďalšie preferencie spotrebiteľov

Živočíšna produkcia sa musí vysporiadať s rôznymi záujmami tých, ktorí presadzujú zmeny. Presadzovanie udržateľnosti, welfare, ochrany životného prostredia či ľudského zdravia môžu pomerne rýchlo spôsobiť konflikty.

Podľa Jeanette Klink-Lehmannovej z Katedry výskumu poľnohospodárskeho a potravinárskeho trhu Inštitútu pre ekonomiku potravín a zdrojov na univerzite v Bonne, by prísnejšie normy pre živočíšnu produkciu mohli ľahko viesť k obmedzeniu konkurencieschopnosti, pretože nie vždy možno zvýšenie nákladov kompenzovať vyššími spotrebiteľskými cenami, čo môže najčastejšie ohroziť rodinné farmy a fungovanie komunít na vidieku. Preto je nevyhnutné konfliktné body preverovať, a to nielen v rámci diskusií o udržateľnosti. Tím preveroval preferencie spotrebiteľov pre rôzne ciele udržateľnosti. Zamerali sa na tri hlavné oblasti – welfare zvierat, ochranu životného prostredia a zdravie.

Preverovali správanie spotrebiteľov pri voľbe medzi welfare zvierat a ochranou životného prostredia, zdravím človeka a zdravím zvierat, zdravím človeka a welfare zvierat. Zaujímalo ich aj to, aký môžu mať vplyv informácie o prospešnosti a potenciálnych rizikách.

Pokračovanie na 12. strane

INZERCIA

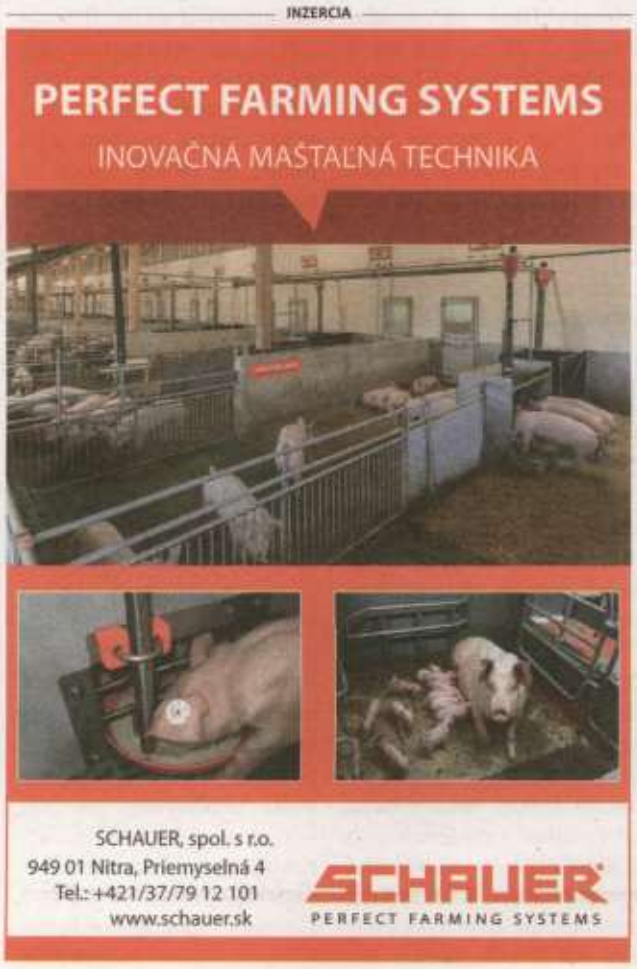

Téma týždňa

Kúpou slovenského bravčového mäsa podporíme domácu ekonomiku a aj slovenských chovateľov

Slovensko – kedysi sebestačná krajina v produkcii bravčového mäsa dnes dováža 72 percent z celkovej spotreby bravčového mäsa. Tá malá produkcia bravčového mäsa, ktorá u nás zostala, patrí medzi tú najzdravšiu v porovnaní s Európskou úniou, a to z dôvodu minimálneho používania antibiotík v chovoch ošípaných.

Ing. JÁN DRAHOVSKÝ, riaditeľ,
Zväz chovateľov ošípaných na Slovensku-družstvo

Ocenení chovatelia na Agrokomplexe: Zdenka Gahérová (VPP SPU Žirany) a Ferko Uhliarik (Chovmat F.U., s. r. o.). Hore zľava: Andrej Novosedlík (PREMAX), Jozef Babišík (Schaap Agro – Holland, s. r. o.), Andrea Hrdá z MPRV SR, Igor Jakubička (PD Devio Nové Sady) a Ján Drahovský, riaditeľ, ZCHOS.

Spotreba bravčového mäsa na Slovensku sa v súčasnosti pohybuje okolo 40 kg na obyvateľa ročne, čo potvrdzuje stabilnú popularitu tohto druhu mäsa. Jeden múdry človek raz povedal: „Z ošípanej sa dá použiť prakticky celé telo. A toľko kvalitných výrobkov ako z ošípanej sa nedá z ostatných druhov hospodárskych zvierat vyrobiť."

Chov ošípaných a produkcia bravčového mäsa sa nachádza v jednom z najhorších období. Od začiatku roka 2026 postupne ukončili chov ošípaných v troch poľnohospodárskych podnikoch, a to PD Veľký Ďur, PD Sokolce a PD Poriadie. Prvé dva podniky mali štatút šľachtiteľského chovu plemena biela ušľachtilá a PD Sokolce aj nukleový chov plemena hampshire, ktorý bol aj posledným chovom tohto plemena na Slovensku a genetika, ktorá sa tu budovala celé roky, je nenávratne preč.

Každý podnik, ktorý skončil s chovom ošípaných ho už nikdy neobnovil. Nie je to výčitka pre týchto chovateľov, ktorých zlikvidovali nízke nákupné ceny ošípaných, ako aj vyššia cena krmných surovín a v neposlednom rade i výmena generácií ošetrovateľov a zootechnikov.

Doma máme kvalitu

Treba sa zamyslieť, že slovenské bravčové mäso je predsa len kvalitnejšie, keď ho máme u nás na Slovensku zabité a spracované, alebo si povieme, no čo, však dovezieme zo Španielska cca 2 500 km alebo z Belgicka cca 1 300 km, veď to je lacnejšie. Spotrebitelia by sa mali zamyslieť nad tým, že tú kvalitu máme doma a mali by začať nakupovať bravčové mäso od našich chovateľov a v obchodoch, kde je na obale napísaný pôvod, chované a zabité na Slovensku, kde je celý životný cyklus zvieraťa pod prísnym dohľadom domácich veterinárov. Kúpou slovenského bravčového mäsa, ktoré spĺňa vysoké nároky na kvalitu, nutričnú hodnotu a čerstvosť, podporujeme nielen domácu ekonomiku, ale aj slovenských chovateľov.

Rok 2026 jasne ukázal, že bez systému štátnej pomoci, tak ako v okolitých krajinách (v Maďarsku, Poľsku, Česku) nebude možné zvyšovať sebestačnosť vo výrobe. Preto je potrebné podporiť celý trh producentov a spracovateľov bravčového mäsa pre zachovanie a postupné zvyšovanie vyprodukovaného bravčového mäsa na Slovensku. Ak sa tak nestane, hrozí, že tradičné slovenské bravčové mäso ostane už len v učebniciach poľnohospodárstva.

Počet dochovaných prasiat na prasnicu za rok sa v popredných európskych chovoch pohybuje na úrovni viac ako 30 prasiatok. Už aj na Slovensku niektoré chovy dosahujú hranicu od 30 do 33 odchovaných prasiatok na prasnicu za rok a tak môžeme v pôrodniciach pri prasniciach vidieť 14 aj 15 ciciakov. Keď zoberieme, že obrátkovosť pri prasniciach je 2,3 × 14 odstavčiat, za rok je to odstavených 32,2 kusov. Všetko to závisí od vedúcich pracovníkov, zootechnikov a ošetrovateľov podieľajúcich sa na produkcii ošípaných.

Počet dochovaných prasiat na prasnicu za rok sa v popredných európskych chovoch pohybuje na úrovni viac ako 30 prasiatok. Už aj na Slovensku niektoré chovy dosahujú hranicu od 30 do 33 odchovaných prasiatok na prasnicu za rok a tak môžeme v pôrodniciach pri prasniciach vidieť 14 aj 15 ciciakov.

Udržanie produkcie

Chov ošípaných a produkcia bravčového mäsa ostávajú jedným z kľúčových súčastí slovenského poľnohospodárstva. Udržanie produkcie a jeho postupné zvyšovanie je nevyhnutné z dôvodu znižovania salda zahraničného obchodu, ako aj ochrany životného prostredia z dôvodu podstatného znižovania prepravy bravčového mäsa cez celú EÚ.

Avšak čelíme výzvam, ktoré si vyžadujú proaktívny prístup a adaptáciu na meniace sa klimatické podmienky. Kontrola afrického moru ošípaných a zabezpečenie kvalitného a dostupného bravčového mäsa pre slovenských spotrebiteľov sú hlavnými prioritami, ktoré si vyžadujú spoluprácu všetkých zainteresovaných strán. Odborníci zdôrazňujú potrebu inovácií a prispôsobenia sa novým trendom v stravovaní, aby sa zachovala udržateľnosť tohto sektora do budúcnosti.

Rok 2025 z pohľadu trhu nepatril veľmi k vydareným rokom. Priniesol nákazové ochorenie slintačku a krívačku, kedy ceny klesali skoro až na dno a v tomto období chovatelia nevedeli predať svoje ošípané podľa ceny nemeckej burzy a tak boli vždy nižšie až o 20 až 30 centov za kilogram živej hmotnosti a prasnice sa predávali za 20 až 40 centov za kilogram živej hmotnosti. Koncom roka 2025 sa vyskytol africký mor ošípaných v Španielsku, čo viedlo k vývozu mäsa do Európy, pretože Ázia zablokovala dovoz bravčového mäsa zo Španielska, a tak na Slovensku vznikol prebytok bravčového masa.

Trh v roku 2026 prechádzal hlbokou krízou, ktorá tlačila nákupné ceny nadol a likvidovala domáce chovy. Priemerné ceny ošípaných v triede E sa pohybovali v hodnotách od 1,03 do 1,30 eura za kilogram živej hmotnosti v závislosti od konkrétneho mesiaca. A viete si predstaviť, že v roku 2024 bola cena 1,72 eura za kilogram živej hmotnosti. Teraz sa každá vyprodukovaná ošípaná predáva za 1,23 eura za kilogram živej hmotnosti, čo je strata na každý kilogram 49 centov. **Chovateľ pri každej ošípanej s hmotnosťou 120 kg prichádza o 58,80 eura, čo je likvidačné.** Kombinácia globálnych faktorov a lokálneho sucha vystavuje chovateľov obrovskému tlaku na výkupné ceny, ktoré nepokrývajú ani výrobné náklady na ošípané.

Bez rázneho zásahu štátu a zefektívnenia domácej produkcie hrozí, že slovenské bravčové mäso definitívne zmizne z pultov našich obchodov.

Pokračovanie na 12. strane

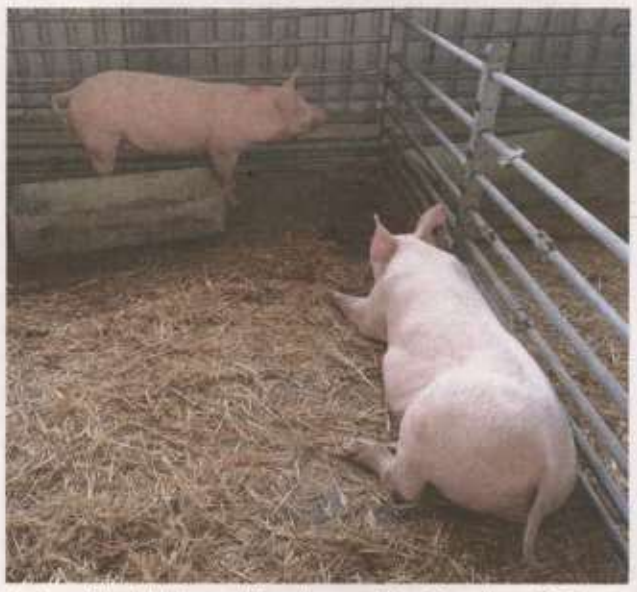

Vystavené hybridné prasničky plemena BU x LA – chovateľ Schaap Agro – Holland s. r. o., farma Klčovany.

Zväz chovateľov ošípaných na Slovensku-družstvo zorganizoval v rámci NVHZ súťaž medzi chovateľmi

šampión výstavy	PD Devio Nové Sady za kanca Gnist plemena biele ušľachtilé
1. miesto kanec materských plemien	VPP SPU, s. r. o., farma Žirany za kanca Laser plemena biele ušľachtilé
1. miesto prasničky materských plemien	VPP SPU, s. r. o., farma Žirany za prasničky plemena biele ušľachtilé
2. miesto prasničky materských plemien	PD Devio Nové Sady za prasničky plemena biele ušľachtilé
3. miesto prasničky materských plemien	Chovmat F. U., s. r. o. za prasničky plemena biele ušľachtilé
1. miesto prasničky otcovských plemien	Chovmat F. U., s. r. o. za prasničky plemena duroc
1. miesto hybridné prasničky	Schaap Agro – Holland, s. r. o., Boleráz-Klčovany za prasničky BU x LA
2. miesto hybridné prasničky	Andrej Novosedlík PREMAX, Jablonec za prasničky BU x LA

Vystavené odstavčatá – kombinácia BU x DU – chovateľ Chovmat F.U., s. r. o., Rastislavice. FOTO – P. DOLEŠOVÁ

Téma týždňa

Kúpou slovenského bravčového mäsa podporíme domácu...

Dokončenie z 11. strany

Budúcnosť odvetvia tak závisí od toho, či dokážeme vytvoriť konkurencieschopné podmienky pre našich poľnohospodárov skôr, než bude neskoro. Budúcnosť tohto odvetvia máme pritom vo svojich rukách aj my sami. Kúpou bravčoviny s jasným slovenským pôvodom priamo podporujeme našich chovateľov a investujeme do kvality, bezpečnosti a obnovy nášho vidieka.

Chovatelia na NVHZ

Na výstavisku Agrokomplex v Nitre sa v tomto roku konal 19. ročník Národnej výstavy hospodárskych zvierat (NVHZ), na ktorej sa zúčastnili nasledovné podniky:

Farma Žirany: Farma Žirany je jedným z kľúčových stredísk živočíšnej výroby, ktorá spadá pod Vysokoškolský poľnohospodársky podnik SPU, s. r. o., so sídlom v Kolíňanoch. Tento podnik patrí pod Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre a slúži nielen na komerčné poľnohospodárstvo, ale najmä ako miesto na praktickú výučbu študentov a vedecko-výskumnú činnosť. Medzi jeho hlavné činnosti patrí chov ošípaných. Farma v Žiranoch je nukleový chov plemena biele ušľachtilé s cieľom produkcie plemenných kancov a plemenných prasničiek daného plemena. Dlhodobo patrí k absolútnej špičke na Slovensku a dosahuje popredné priečky v reprodukčnej úžitkovosti.

Od začiatku roka 2026 postupne ukončili chov ošípaných v troch poľnohospodárskych podnikoch, a to PD Veľký Ďur, PD Sokolce a PD Poriadie.

Chovmat F.U., s. r. o., Rastislavice: Rodinná farma sa špecializuje na chov ošípaných a predaj čerstvého bravčového mäsa. Sídlo má v obci Rastislavice v Nitrianskom kraji, kde prevádzkuje vlastnú farmu a schválený bitúnok. Spoločnosť vznikla v roku 2004 a patrí medzi stredne veľké poľnohospodárske podniky v regióne. Farma má uzavretý obrat stáda. Základ tvoria vlastné prasnice plemena biele ušľachtilé, ktoré v reprodukčnej úžitkovosti patria k najlepším chovateľom v rámci SR. Celý proces od narodenia, cez chov až po porážku prebieha priamo na farme pod nepretržitým veterinárnym dohľadom a s dôrazom na welfare zvierat. Chov je v poslednom období nosným producentom terminálnych kancov otcovských plemien podľa požiadaviek trhu. Ide o plemená duroc a pietrain ako nosné otcovské plemená v rámci SR, ako aj EÚ.

PD DEVIO Nové Sady: Poľnohospodárske družstvo je významným slovenským podnikom so sídlom v obci Nové Sady. Družstvo má dlhoročnú tradíciu; zapísané je v Obchodnom registri od 1. januára 1973 a patrí k stabilným podnikom v regióne. Má silnú rastlinnú a živočíšnu výrobu vrátane ošípaných, ktoré sú umiestnené najmä na stredisku Malé Zálužie. Chov má uzavretý obrat stáda plemena biele ušľachtilé. V dosahovaných výsledkoch patril vždy medzi päť najlepších chovov v rámci SR. Tento podnik sa každoročne zúčastňuje NVHZ, kde ich ošípané dosahujú tie najlepšie výsledky.

Spoločnosť Schaap Agro – Holland, s. r. o., Trnava: Slovenská poľnohospodárska spoločnosť pôsobí na trhu od 8. februára 1996 a má rozmnožovací chov plemena biele ušľachtilé s nosnou produkciou hybridných prasničiek kombinácie plemien BU × LA.

Andrej Novosedlík PREMAX, Jablonec: Slovenský poľnohospodársky subjekt je registrovaný od 10. marca 2004. Hlavné sídlo spoločnosti sa nachádza v obci Jablonec; od roku 2020 sa venuje živočíšnej výrobe – rozmnožovaciemu chovu plemena biele ušľachtilé. ■

Najdôležitejšia je čerstvosť a welfare zvierat

Dokončenie z 10. strany

V analýzach zohľadnili psychografické (úroveň povedomia o životnom prostredí, zdravie a welfare zvierat) a sociodemografické (pohlavie a vek respondentov) faktory, ktoré by mohli rozdiely objasniť.

Počas experimentu jedna skupina účastníkov dostala informácie o systéme chovu ošípaných, ktorý na výrobkoch indikovali nálepky „z voľného chovu" (podpora welfare zvierat) a „bez antibiotík" (vyzdvihujúce ochranu zdravia človeka). Druhá skupina dostala navyše informácie o potenciálnych negatívach daného systému chovu; zatiaľ čo tretia skupina (kontrolná) mala iba základné informácie. Potom sa konal simulovaný nákup v supermarkete, pri ktorom si mali účastníci vybrať medzi salámami (s „nálepkami", alebo bez nich). Súčasne bola hodnotená ochota spotrebiteľov zaplatiť uvedenú cenu. Podľa výsledkov si väčšina účastníkov vybrala salámu „s nálepkou" a súčasne akceptovala aj vyššiu cenu.

Častejšie však zvolili drahší produkt označený ako „bez antibiotík" ako „z voľného chovu", čo poukázalo na fakt, že osobné zdravie bolo dôležitejšie ako pohoda zvierat. Vedcom ďalej vyšlo, že ohľady na welfare boli dôležitejšie ako ochrana životného prostredia a ochota spotrebiteľov voliť udržateľnejšiu alternatívu do značnej miery závisela od ceny.

Podarilo sa im dokázať aj to, že výber môže ovplyvniť aj rozsah informácií. Ak účastníci dostali iba tie pozitívne, bola ochota zaplatiť viac za salámu „z voľného chovu" v porovnaní s produktom bez štítku vyššia. Pri saláme s nálepkou „bez antibiotík" to nefungovalo. To vedci vysvetlili tým, že spotrebitelia toto označenie vnímajú ako dostatočné na preukázanie benefitu a ďalšie informácie už nemajú na ich rozhodovanie žiadny vplyv. Na druhej strane to vyzeralo, že spotrebitelia si nemusia dostatočne uvedomovať pozitívne účinky produkcie „z voľného chovu" na welfare zvierat. Ak dostali tieto informácie, zvýšila sa aj ochota priplatiť za produkt s týmto označením.

Pre úplnú transparentnosť považovali vedci za dôležité odovzdať aj informácie o potenciálnych nevýhodách jednotlivých systémov. Výsledky im naznačili, že takáto stratégia má svojím spôsobom neutralizačný vplyv (a mohla by mať svoju cenu), aj keď neboli schopní detekovať žiadny pozitívny vplyv na ochotu spotrebiteľov zaplatiť viac za konkrétny produkt v porovnaní s kontrolnou skupinou. V každom prípade bola ochota kúpiť drahší produkt s akoukoľvek „motivačnou" nálepkou vyššia.

AI pre lepšie welfare

Technológie využívajúce umelú inteligenciu (AI) sa v posledných rokoch objavili takmer všade. Mohli by pomôcť zlepšiť welfare hospodárskych zvierat? To preverovali vedci z Katedry biológie na Kodanskej univerzite a pokúsili sa vytrénovať model strojového učenia na rozlíšenie medzi pozitívnymi a negatívnymi emóciami pri siedmich rôznych druhoch zvierat: hovädzieho dobytka, oviec a kôz, koňa domáceho a Przewalského, ošípaných domácich i divých. Podarilo sa im vďaka AI vytvoriť univerzálny prekladač zvieracích emócií?

Dobré životné podmienky v chovoch bývajú spotrebiteľmi často uvádzané ako prioritný faktor pri nákupe mäsa, a to aj na úkor ceny či klimatickej stopy.

Analyzovali tisíce zvukových prejavov vybraných druhov, ktoré boli zachytené v rôznych emočných stavoch zvierat a identifikovali kľúčové akustické indikátory emočnej valencie. Medzi najdôležitejšie prediktory toho, či bola emócia pozitívna alebo negatívna, patrili zmeny v dĺžke, distribúcii energie, základnej frekvencii a amplitúdovej modulácii. Podľa vedcov bolo pozoruhodné, že tieto vzorce boli medzi druhmi pomerne konzistentné, čo by naznačovalo, že základné zvukové prejavy emócií sú evolučne upevnené. Pritom závery štúdie by mohli mať oveľa širšie dôsledky, pretože klasifikačný model využívajúci AI by mohol poslúžiť k vývoju automatizovaných nástrojov na sledovanie emócií zvierat v reálnom čase, čím by sa zmenil spôsob, akým možno pristupovať k manažmentu a hodnoteniu chovu, veterinárnej starostlivosti, ale aj k ochrane voľne žijúcich druhov.

Pochopenie toho, ako zvieratá vyjadrujú emócie, môže pomôcť zlepšiť ich životné podmienky. Ak dokáže chovateľ včas odhaliť stres alebo iné nepohodlie, môže zasiahnuť skôr, ako sa vystupňujú a ovplyvnia zdravie a úžitkovosť, či dokonca ohrozia život zvieraťa alebo celej skupiny. A rovnako tak by sa dali podporovať aj pozitívne emócie a pohoda.

Model s AI klasifikoval emočnú valenciu zvukového prejavu s celkovou presnosťou 89,49 %, čo preukázalo jeho výraznú schopnosť rozlišovať medzi pozitívnymi a negatívnymi stavmi. Ďalej prejavil určitú univerzálnosť, keď základné prediktory emočnej valencie boli konzistentné naprieč rôznymi druhmi. Nové poznatky o emočnej komunikácii ponúkli nový uhol pohľadu na evolučný pôvod ľudskej reči a potenciál na transformáciu chápania zvieracích emócií. Na podporu ďalších štúdií sprístupnili svoju databázu, aby sa stala zdrojom informácií pre ďalších vedcov. Sú presvedčení o tom, že otvorený prístup k dátam urýchli výskum toho, ako môže AI pomôcť lepšie porozumieť zvieratám a zlepšiť ich životné podmienky.

AI pre zdravie ošípaných

Výrobcovia vakcín posielajú do výkrmní a ďalších chovov veterinárnych lekárov či technikov, ktorých úlohou je sledovať úspešnosť testovaných vakcín, napríklad tých, ktoré majú brániť rozvoju a šíreniu respiračných ochorení. Títo „kontrolóri" predstavujú dôležitú súčasť vývoja vakcín a efektívnej produkcie bezpečných potravín. Avšak musia byť dobre preškolení a mať skúsenosti.

Asi nikoho neprekvapí, že takýchto pracovníkov nebude nikdy dosť. Preto jedným z cieľov štúdie vedcov z Texas A & M Veterinary Education, Research & Outreach bolo otestovať presnosť AI, ktorá by sa mohla stať podporným nástrojom pri hodnotení výskytu respiračných ochorení ošípaných, zvýšiť účinnosť a presnosť detekcie a následných úprav vakcinačných látok a protokolov.

Tím vedený Dr. Robertom Valeris-Chacinom, odborným asistentom na Katedre veterinárnej patobiológie na Texase A & M College of Veterinary Medicine & Biomedical Sciences, hodnotil schopnosti AI detekovať v pľúcach ošípaných lézie, ktoré môžu indikovať prítomnosť baktérií spôsobujúcich zápal pľúc. Zistili, že AI nemusí byť vždy taká presná ako skúsený veterinárny pozorovateľ a má sa ešte čo učiť. A to sa určite bude, pretože jej najväčšou výhodou je možnosť pracovného nasadenia 24 hodín v týždni a ešte k tomu bez vplyvu takých faktorov, ktoré u človeka dokážu ovplyvniť pozornosť a rozlišovacie schopnosti. ■

PRE RÝCHLY A ZDRAVÝ ŠTART VAŠICH PRASIATOK

MLIEČNE NÁHRADY **ROMELKO®**

So stále rastúcou úžitkovosťou prasníc sa čím ďalej tým viac chovateľov musí vyrovnať s výživou prasiatok bez materského mlieka alebo s prasnicami s početnými vrhmi, ktoré nie sú schopné produkovať dostatok mlieka pre všetky svoje prasiatka.

Pre tieto situácie sme v súlade s najnovšími poznatkami vo výžive prasiatok vyvinuli produkty tej najvyššej kvality, mliečne náhrady ROMELKO®.

Iné informácie o produktoch pre prasiatka a kontakty na našich špecialistov nájdete na **www.deheus.sk**.

de heus

powering progress

Rastlinná výroba

Efektívna ochrana rastlín v praxi

Spoločnosť BELBA PLUS zorganizovala v septembri 2026 sériu workshopov vo viacerých regiónoch Slovenska. Jeden z nich sa uskutočnil v priestoroch RED OAK Golf Club v Lužiankach. Program zahŕňal témy skúseností z aktuálneho ročníka a prednášku uznávaného odborníka Dr. Ing. Andrzeja Brachaczeka, riaditeľa výskumu a vývoja spoločnosti INNVIGO, ktorý sa zameral na maximalizáciu efektivity používania prípravkov na ochranu rastlín pri pestovaní repky ozimnej.

EVA NOVÁKOVÁ

Účastníci podujatia sa oboznámili s najnovšími poznatkami v technológii pestovania repky ozimnej. Súčasťou programu boli aj analýzy konkrétnych vzoriek repky. FOTO – AUTORKA

Štvrtý ročník workshopu otvoril svojím príhovorom komerčný manažér spoločnosti BELBA PLUS Ing. Martin Olbert. Ako uviedol, spoločnosť BELBA PLUS ponúka riešenia poľnohospodárom už od roku 2010 a predstavil tím, ktorý za ňou stojí – konateľov Ing. Petra Belana, Ing. Andreu Belanovú a obchodných zástupcov Ing. Michaelu Baštákovú, Ing. Stellu Lacovú Waldnerovú, Ing. Milana Marcinčáka a Ing. Janu Jančovú. Od roku 2016 spolupracuje BELBA PLUS ako exkluzívny partner pre slovenský trh so spoločnosťou INNVIGO, ktorej predstaviteľom je uznávaný odborník Dr. Ing. Andrzej Brachaczek. Táto spolupráca prináša nielen nové produkty, ale aj know-how a nové technológie odporúčané na základe vedeckých poznatkov.

Výsledky v praxi

Obchodná zástupkyňa spoločnosti BELBA PLUS Ing. Michaela Baštáková vo svojom vystúpení informovala o praktických výsledkoch technológie vypracovanej v spolupráci s Dr. Ing. Andrzejom Brachaczekom. V prípade repky ozimnej kladie dôraz predovšetkým na rozvoj koreňového systému a udržanie optimálneho zdravotného stavu. Ing. Baštáková prezentovala technológiu z pohľadu herbicídneho ošetrenia, morforegulácie, hnojenia a ochrany porastov v okrese Levice a Brezno. V podniku PD Ďumbier v Brezne na výmere 159 hektárov bola repka vysiata 19. augusta 2025. Herbicídne ošetrenie bolo založené na preemergentnej aplikácii balíka Metax Ultra (úč. l. *metazachlor, clomazone, napropamid*) a graminicídu Jenot 100 EC *(quizalofop-P-ethyl)*. Morforegulácia porastu sa riešila na základe situácie a stavu porastu. Na polovicu výmery (strip-till technológia) bola aplikovaná kombinácia prípravkov Regulato (úč. l. *mepiquat-chloride*) na podporu rozvoja koreňového systému a Remocco (úč. l. *metconazole*). Na druhú časť, kde porast nepotreboval tak silnú reguláciu, bola aplikovaná kombinácia Bukat 500 SC (úč. l. *tebuconazole*) a Regulato (úč. l. *mepiquat-chloride*). V tomto období boli aplikované aj hnojivá – bór vo forme prípravku Cropvit B a meď vo forme Cuprote. Jarné hnojenie dusíkom bolo založené na aplikácii DASA v polovici februára v dávke 100 kg/ha a po 14 dňoch LAD v dávke 100 kg/ha. V termíne 25. marca 2026 bolo aplikované hnojivo DAM spolu s Cropvit B a 10. apríla 2026 DASA v dávke 100 kg/ha. Do kvetu bolo použité dusíkato-sírne hnojivo Thiosol N a kontaktný fungicíd na báze síry Thiopron. Fungicídna ochrana bola založená na aplikácii meďnatého prípravku Cuprote. Polovica výmery bola ošetrená prípravkom Aspik 250 EC (úč. l. *prothioconazole* 125 g/l, *tebuconazole*) a druhá časť prípravkom Protikon 250 EC (úč. l. *prothioconazole*) v období po mrazoch. Druhá aplikácia fungicídu v období kvitnutia repky bola založená na kombinácii účinných látok *azoxystrobin* a *boscalid*. Pri tejto technológii bola dosiahnutá úroda 5,13 t/ha.

Stratégia efektívnej ochrany

Dr. Ing. Andrzej Brachaczek sa následne v svojej prednáške sústredil na široký okruh problematiky pestovania repky ozimnej a jesenné ošetrenia v súvislosti s priebehom počasia, zdravotným stavom a vývojovou fázou porastu. Ako uviedol, úspech pestovania začína osivom a jednou z činností, na ktoré sa zameriava, je hodnotenie kvality osiva prostredníctvom kultivácie vzoriek osiva na Petriho miskách.

Časť prezentácie bola venovaná herbicídnej ochrane a burinám, ktorých význam neustále rastie. Z burín, ktoré sú problematické v Poľsku nielen v porastoch repky, ale aj obilnín, upozornil Dr. Andrzej Brachaczek na parumanček nevoňavý, pri ktorom bola už zistená odolnosť na účinné látky zo skupiny sulfonylmočovín. Problematické sú aj trávovité buriny, ako je metlička obyčajná, stoklasy, mätonohy a mrvka myšia. Z konkrétnych riešení ochrany proti burinám v repke Dr. Brachaczek zdôraznil význam účinnej látky napropamid. Čo sa týka ochrany v jesennom období, v štádiu klíčenia môžu byť rastliny repky napadnuté komplexom patogénov *Fusarium, Alternaria, Verticillium* spp., *Plenodomus*. Z chorôb sa venoval problematike fómovej hniloby, ktorá sa spája predovšetkým s patogénom *Plenodomus maculans* (starý názov *Leptosphaeria maculans*), menej známy je v tejto súvislosti patogén *Plenodomus biglobosus* (starý názov *Leptosphaeria biglobosa*). Na ochranu možno použiť systémovú meď. Z kontaktných fungicídov pri ochrane proti chorobám, ako je múčnatka, možno použiť aj prípravky na báze elementárnej síry. Čo sa týka bielej hniloby, ako uviedol rozvoj tejto choroby a ochrana proti nej sa orientuje predovšetkým na obdobie kvitnutia repky a opad korunných lupienkov. Menej známy je fakt, že táto huba má aj tzv. krátky cyklus a dokáže rastlinu napádať aj priamo cez koreňový systém.

Odporúčania pre úspešné pestovanie

Významnou súčasťou práce Dr. Brachaczeka je rozbor biologického materiálu, ktorý získava priamo od pestovateľov. Po kultivácii vzoriek repky na Petriho miske poukázal v prednáške na výsledky, ktoré môžu ukázať prítomnosť patogénov, ako je napríklad *Alternaria, Fusarium, Sclerotinia sclerotiorum* a ďalšie. Na základe týchto výsledkov je tak možno následne efektívnejšie už v predstihu na jeseň alebo na jar pripraviť plán ochrany. V súvislosti s uvedenými patogénmi dal do pozornosti účinné látky ako *azoxystrobin, tebuconazole* a *difenoconazole*, ktoré je nutné aplikovať už v jesennom období. Stav porastov repky a ich pripravenosť na prezimovanie je možné zhodnotiť pri priečnom priereze koreňového krčka rastlín repky, ktorý by mal byť biely. Ak prevláda zelená farba, znamená to, že pletivá obsahujú príliš veľa vody a v prípade mrazu sa môžu roztrhnúť, následkom čoho dochádza k hnitiu a napadnutiu baktériami a hubami.

S dôrazom na výživu

Pozornosť bola venovaná aj výžive repky ozimnej. Z praktického hľadiska bol zdôraznený význam dodávky mikroelementov, najmä bóru (160 – 240 g/ha v dvoch dávkach), miešateľnosť prípravkov a forma aplikácie v závislosti od vývojovej fázy repky a teploty. Zazneli aj odporúčania ohľadom dávok dusíka vzhľadom na termín sejby repky. Pri tank-mixoch prípravkov je potrebné overiť ich kompatibilitu.

Mini laboratórium priamo k pestovateľom

Dr. Brachaczek realizuje aj monitoring porastov v rôznych častiach Slovenska aj s analýzami vzoriek biologického materiálu, čo je jedinečná služba pre poľnohospodárov. Druhá praktická časť workshopu bola venovaná ukážke týchto analýz a rozboru konkrétnych vzoriek repky, ktoré priniesli účastníci. ■

Štvrtý ročník workshopu otvoril svojím príhovorom komerčný manažér spoločnosti BELBA PLUS Ing. Martin Olbert.

Výsledky pestovania repky ozimnej na pokusnej parcele s použitím prípravkov BELBA PLUS predstavila obchodná zástupkyňa spoločnosti Ing. Michaela Baštáková.

Komplexnú prednášku o ochrane a hnojení repky ozimnej v jesennom období predniesol Dr. Ing. Andrzej Brachaczek, riaditeľ výskumu a vývoja spoločnosti INNVIGO.

Pozor na vošky a cikádky v ozimných obilninách

Teplá a suchá jeseň je ideálna na šírenie vírusových chorôb obilnín. Už v 40. týždni bol vysoký nálet vošky čremchovej, ktorá prenáša vírus žltej zakrpatenosti jačmeňa, rovnako niekoľkonásobne bol prekročený prah škodlivosti cikádky burinovej. Infekcie sa v následnom roku môžu prejaviť v závislosti od počasia v jarnom období vo vysokej miere a straty na výnose tak môžu dosiahnuť v extrémnych prípadoch až 50 %.

Ing. ZUZANA BLAHOVÁ, ÚKSÚP – OKOR Topoľčany

Vošky môžu napádať rastliny niekoľko týždňov, prezimovať v poraste a pokračovať v prenose infekcie na jar. FOTO – ARCHÍV

signalizačná správa

Cikádka burinová

Cikádka burinová *(Psammotettix alienus)* prenáša cicaním na listoch vírus zakrpatenosti pšenice (Wheat dwarf virus, WDV). Cikádkam vyhovuje dlhé, teplé a lokálne suché leto. V rokoch s teplou jeseňou a neskorým nástupom zimy má až tri generácie do roka. Prezimuje v štádiu vajíčok nakladených na listy obilnín. Jedna samička kladie 50 – 200 vajíčok. Larvy sa liahnu v máji, dospievajú v júni. Symptómy ochorenia sú podobné – listy žltnú od špičky a okraja, žltnutie postupne prechádza na steblá, nastane redukcia rastu až odumretie celých rastlín. Rastliny, ktoré prežijú, tvoria hluché klasy. Prah škodlivosti je 5 a viac nymf na 100 šmykov entomologickým šmýkadlom (sieťkou) pri súčasnom výskyte rastlín s príznakmi vírusu nad 10 % pri teplote aspoň 12 – 15 °C (optimálne nad 18° C), pokiaľ možno za slnečného, bezveterného počasia, najlepšie v neskorom popoludní. Prvé pozorovanie prebieha na vzídenom výmrve, druhé na vzídených ozimінách, tretie na ozimінách v neskoršej jari.

Cikádkam vyhovuje dlhé, teplé a suché leto. V rokoch s teplou jeseňou a neskorým nástupom zimy má až tri generácie do roka.

Vošky

Vošky, ktoré prenášajú vírus žltej zakrpatenosti jačmeňa (Barley yellow dwarf virus, BYDV), sú aktívne pri teplotách 15 – 18 °C cez deň – voška čremchová *(Rhopalosiphum padi)*. Vírus napáda jačmeň, pšenicu aj raž. Odporúčam sledovať denné teploty, vlahové pomery, zakoreňovanie obilnín, nálet vošiek a v prípade dennej teploty nad 15 °C ošetriť porasty. Symptómy napadnutia sú zaostávanie jednotlivých rastlín v raste, sfarbenie listov od špičky a okrajov na jačmeni do červenofialova, na pšenici do žlta až oranžova, vzpriamovanie listov. Sfarbenie postupne prejde do chlorózy až nekrózy. Na jar napadnuté rastliny silne odnožujú, koreňová sústava sa oslabí a klasy sa nevyvinú alebo sú hluché. Vošky môžu napádať rastliny niekoľko týždňov, prezimovať v poraste a pokračovať v prenose infekcie na jar. Vošky uprednostňujú jačmenné porasty pred pšeničnými. Výskyt vošiek možno očakávať v prípadoch, keď po výdatnejších zrážkach koncom leta nastúpi teplá a dlhšia jeseň, čo sa prejaví rýchlym množením vošiek, ale aj rýchlym rastom hostiteľských, pre vošky mimoriadne vhodných, mladých šťavnatých rastlín. Pri takýchto pomeroch jedna voška nakladie až 20 jedincov denne a tieto dospievajú zhruba o 10 dní. Odstránenie je možné vykonať vhodným herbicídom alebo pravidelným kosením zaburinených okolitých lokalít.

Ochrana porastov

Vo všetkých obilninách sú proti voškám ako prenášačom vírov povolené kontaktné prípravky s účinnou látkou *deltamethrin*. Je to svetlostabilný syntetický pyrethroid. Pôsobí ako dotykový a požerový jed. Nemá systémový účinok, preto je potrebné, aby boli postrekom rovnomerne ošetrené všetky časti rastlín. Proti vektorom vírov ošetrujte len na jeseň pri výskyte, vo fáze 1. rozvitého listu až prvej viditeľnej odnože: začiatok odnožovania (BBCH 11 – BBCH 21). Prípravky s účinnou látkou *cypermethrin* aplikujte pri výskyte škodlivého organizmu v štádiu BBCH 10 – 31 (kľúčny list až začiatok predlžovania stebla). Insekticídny prípravok obsahujúci účinnú látku *cypermethrin*, ktorá patrí chemicky do skupiny pyretroidov (IRAC 3 A) účinkuje ako rýchlo pôsobiaci neurotoxín. Pyretroidy zasahujú nervový systém hmyzu, pôsobia na axóny hmyzu v periférnom a centrálnom nervovom systéme interakciou so sodíkovými kanálmi, následne spôsobujú hyperaktivitu a paralýzu. Účinná látka *tau-fluvalinate* tiež patrí do skupiny pyrethroidov. Pôsobí ako kontaktný a požerový jed. Mechanizmus účinku spočíva v tom, že zasahuje do nervového systému hmyzu, narúša funkciu neurónov v interakcii s biochémiou sodíka. Nemá systémový účinok, preto je potrebné, aby boli postrekom rovnomerne ošetrené všetky časti rastlín.

Početnosť cikádky sa zisťuje na 10 miestach – 10 šmykmi, spolu 100 šmykov entomologickým šmýkadlom (sieť na hmyz). Chemická ochrana sa odporúča pri výskyte 5 a viac jedincov na 100 šmykov. Kritické číslo pre ošetrenie proti voškám na jeseň nie je určené. Konkrétne nie je povolený na cikádky žiadny insekticíd, insekticídy povolené proti voškám účinkujú aj na cikádky. ■

Teplá a suchá jeseň je ideálna na šírenie vírusových chorôb obilnín.

Rastlinná výroba

Na poľnom dni kukurice v Želiezovciach rezonovala téma sucha (II.)

Na Dni poľa kukurice, ktorý v polovici septembra 2026 zorganizovala skúšobná stanica ÚKSÚP Želiezovce v spolupráci s RPPK Levice, bola predstavená plejáda takmer 80 hybridov kukurice od 12 osivárskych a šľachtiteľských spoločností. Svoje portfólio v ročníku, ktorý poznačilo predovšetkým sucho, prezentovali v pokuse v Želiezovciach aj spoločnosti Lidea, Corteva Agriscience Slovakia, Lucagra a Soufflet Agro Slovakia.

EVA NOVÁKOVÁ

Spoločnosť Soufflet Agro Slovakia predstavila v pokuse aj dvoch nosných zástupcov sortimentu, hybridy Tariko a Popularlo.
FOTO – AUTORKA

S ucelenou ponukou

Regionálny obchodný zástupca spoločnosti Lidea Ing. Dionýz Cser v úvode prehliadky vysvetlil význam číselného kódu, ktorý označuje hybridy kukurice. Prvá číslica v názve predstavuje skorostnú skupinu, druhá označuje vhodnosť hybridu z hľadiska využitia na zrno alebo na siláž. Čísla 1 až 3 definujú vhodnosť na zrno, čísla od 4 až po 9 určujú využitie na siláž. Ako dodal, väčšina hybridov kukurice v portfóliu je aj s označením Tropical Dent alebo Cactus. Hybridy s označením Cactus preukazujú dobrú reakciu na stres spôsobený suchom. Hybridy Tropical Dent dosahujú stabilné úrody a dobre uvoľňujú vodu zo zrna. Prvým v pokuse bol testovaný zrnový hybrid LID4320C (FAO 340) vhodný do intenzívnych podmienok s dobrým uvoľňovaním vody. V Maďarsku sa už niekoľko rokov úspešne pestuje a spoločnosť Lidea ho zaradila do pokusu na otestovanie v našich podmienkach. Ďalší predstavený hybrid LID3223 (FAO 330), ktorý je charakteristický tvorbou dlhšieho šúľku, sa vo vlaňajších pokusoch umiestnil v prvej päťke. Novinka LID3260 v tej istej skorostnej skupine FAO 330 je zrnový hybrid, s ktorým majú pestovatelia v Maďarsku dobré skúsenosti z hľadiska úrodnosti aj uvoľňovania vody zo zrna. Aktuálne najpredávanejším zrnovým hybridom spoločnosti je LID4111C (FAO 380), ktorý v optimálnych ročníkoch dosahuje veľmi dobré úrody so špičkovým uvoľňovaním vody. V tomto ročníku, poznačenom suchom, si zapísal na východe Slovenska úrodu 6,72 t/ha s vlhkosťou 11 – 12 %. Vyšší dopyt je zaznamenaný po neskoršom zrnovom hybride LID5110 s FAO 410. Prehliadku spoločnosti Lidea uzatváral vyšší hybrid LID5410C (FAO 420), určený prednostne na zrno, ktorý možno alternatívne využiť aj na siláž.

S dôrazom na stabilitu úrod a ekonomiku

„Stav porastov kukurice vo všeobecnosti odzrkadľuje podmienky, ktoré v tomto roku ovplyvňuje hlavne sucho. Niektoré porasty, hlavne v severnejších oblastiach Slovenska, boli v lepšom stave, iné boli suchom zasiahnuté výraznejšie," uviedla na úvod prehliadky portfólia šľachtenia Pioneer zástupkyňa spoločnosti Corteva Agriscience Slovakia Ing. Michaela Petrovičová. Ako dodal obchodný zástupca spoločnosti Ing. Peter Juhász pri prehliadke pokusu, moderné šľachtenie sa zameriava nielen na úrodový potenciál, ale aj na zdravotný stav a odolnosť voči stresovým podmienkam. Šľachtenie hybridov značky Pioneer sa v tejto súvislosti orientuje aj na stabilitu úrod a na rýchle uvoľňovanie vody zo zrna počas dozrievania. Z portfólia hybridov Pioneer boli v pokuse zástupcovia skorostnej skupiny FAO 330 až 460. Z nich M. Petrovičová predstavila novinku minulého roka, stredne skorý zrnový hybrid P92841 v sortimente AQUAmax s FAO 340, ktorý nahrádza P9241. „Je vhodný aj do intenzívnych podmienok pestovania, uplatní sa v rôznych oblastiach Slovenska a vyznačuje sa veľmi dobrým uvoľňovaním vody zo zrna," uviedla M. Petrovičová. Novinkou tohto roka je zrnový hybrid P00199 (FAO 400), ktorý v minulom roku v rámci interných pokusov spoločnosti v danej skorostnej skupine dosahoval najlepšie výsledky. Ďalší zástupca P02085 (FAO 460) je vhodný na duálne využitie. Pri využití na zrno veľmi dobre uvoľňuje vodu a je zaujímavý aj z hľadiska kvality siláže. Posledný predstavený v pokuse, hybrid P9975 (FAO 410) by mal nahradiť dlhoročného zástupcu zrnového sortimentu P0023, ktorý dva roky v pokusoch prekonával z hľadiska úrodnosti aj uvoľňovania vody zo zrna.

Komplexne nastavené portfólio

Spoločnosť Lucagra do svojho portfólia zaraďuje výsledky šľachtenia pochádzajúce zo šľachtiteľských staníc v Chorvátsku a Srbsku. Jednotlivé hybridy zaradené do pokusu podrobnejšie predstavila obchodná riaditeľka spoločnosti Anna Kovácsová. Srbské šľachtenie zastupovali dve testované novinky ZP4123 (FAO 360) a ZP4744 (FAO 390), ktoré na základe vyhodnotenia budú zaradené do sortimentu. Pozornosť pri prehliadke zamerala A. Kovácsová predovšetkým na hybridy pochádzajúce zo šľachtiteľskej stanice v Osijeku v Chorvátsku. Z hľadiska lokalizácie tejto stanice sú tieto materiály vhodné aj do suchších podmienok a vyznačujú sa stredným až nižším vzrastom. Prvým predstaveným bol stredne skorý zrnový hybrid OS3114 (FAO 330), vhodný z hľadiska využitia na zrno aj na siláž. Vďaka skorosti je vhodný aj na následnú sejbu po raži zberanej na senáž. Potvrdil tiež svoju adaptabilitu a vhodnosť aj do menej priaznivých podmienok a piesočnatých pôd. Stredne skorý zrnový hybrid OS 3397 (FAO 370) je v portfóliu spoločnosti už dlhšiu dobu a v ponuke bude aj v sezóne 2027. „Tvorí veľmi pevné stonky s odolnosťou voči poliehaniu, má tiež veľmi dobrý zdravotný stav s toleranciou k horším pestovateľským podmienkam," dodala A. Kovácsová. Osvedčený stredne neskorý zrnový hybrid Bizerba (FAO 380) pochádzajúci z maďarského šľachtenia je prvým v portfóliu, ktorého osivo Lucagra sama vyrába a množiteľské porasty boli v tomto roku na Slovensku. A. Kovácsová upozornila na vyššiu počiatočnú intenzitu rastu hybridu Bizerba a na dlhšie obdobie kvitnutia, ktoré prispieva ku kvalitnejšiemu opeleniu. Spoločnosť Lucagra prvýkrát zaradila do pokusu aj zástupcu siláž-neho sortimentu – hybrid Drava 404 (FAO 420), ktorý je vyššieho vzrastu s vhodnosťou duálneho využitia aj na zrno.

Nová generácia hybridov kukurice

„Vzhľadom na sucho, ktoré sa prejavilo aj na tejto lokalite, by sa poľnohospodári v budúcnosti mali zamyslieť aj nad hustotou sejby kukurice," uviedol na úvod prehliadky hybridov spoločnosti Soufflet Agro Slovakia jej zástupca Ing. Juraj Sakáč, PhD. V pokuse mala spoločnosť zastúpené hybridy od FAO 320 až po 490. Novinkou v portfóliu je zrnový hybrid Yerba (FAO 330), ktorý v optimálnych podmienkach tvorí šúľky s 18 radmi a 30 zrnami v rade. Ďalší predstavený Gargantua (FAO 320) je kombinovaný hybrid, ktorý je možné využiť na zrno aj na siláž. Ako uviedol J. Sakáč, je v slovenských podmienkach už odskúšaný, pričom mnoho farmárov ho pestuje v druhom slede po raži alebo tritikale zberanom na výrobu senáže. Zrnový hybrid Vektan (FAO 350) je predstaviteľom novej genetiky, ktorá prináša vysoké výnosy s dobrou zberovou vlhkosťou. Poslednými v pokuse boli dva nosné hybridy spoločnosti – Popularo (FAO 400) a Tariko (FAO 490). Tariko je možné pestovať na zrno, ale aj na vysoko energetickú siláž. Tvorí mohutné pevné rastliny, šúľok má v optimálnych podmienkach 18 radov a 30 – 35 zŕn v rade. Úrodovým rekordérom je Popularo, ktorý je typický zrnový hybrid. Vyznačuje sa mohutným koreňovým systémom, ktorý zásobuje listový aparát. V optimálnych podmienkach má šúľok s 18 až 20 radmi a 35 zŕn v rade. ■

Výkonným predstaviteľom zrnového sortimentu spoločnosti Lidea je LID4111C s FAO 380.

Zo šľachtenia Pioneer predstavila zástupkyňa spoločnosti Corteva Agriscience Slovakia Ing. Michaela Petrovičová novinku minulého roka, stredne skorý zrnový hybrid P92841.

Obchodná riaditeľka spoločnosti Lucagra Anna Kovácsová podrobnejšie informovala o osvedčenom hybride Bizerba, ktorý pochádza z maďarského šľachtenia.

Živočíšna výroba

Moderný chov dojníc s využitím automatizácie

Na Dni prvovýrobcov mlieka, ktorý sa v tomto roku venoval ťaživej téme fungovania prvovýroby mlieka pod tlakom nízkych cien a klimatických zmien, vystúpil s pomerne optimistickou prezentáciou Ing. Miroslav Štefček, predseda Poľnohospodárskeho družstva Ludrová. Vo svojom vystúpení sa podelil so skúsenosťami s rekonštrukciou objektov na moderný chov dojníc s využitím automatizácie.

PATRÍCIA DOLEŠOVÁ

ZVOLEN. Predseda Miroslav Štefček stojí za rozsiahlym projektom robotizácie živočíšnej výroby na Liptove. V prakticky orientovanej prednáške o dopadoch inovácií na produkčné a ekonomické ukazovatele podniku prvovýroby mlieka priblížil, ako prebiehalo plánovanie a riešenie robotickej maštale a poukázal aj na prínosy technológií pre organizáciu práce a manažment stáda, ale aj na vysoké investičné, servisné a prevádzkové nároky.

Nový projekt

Družstvo v okrese Ružomberok patrí medzi popredných chovateľov dobytka na Slovensku.

„Našim hlavným zameraním je chov dojníc a produkcia surového kravského mlieka. Aj keď sme mali pomerne dobre diverzifikované poľnohospodárske družstvo, tak výroba kravského mlieka v našich horských podmienkach stále zostala hlavným výrobným programom. Stav dojníc sme vzhľadom na výmeru poľnohospodárskej pôdy už dávnejšie stabilizovali na 400 kusov. Tie sme chovali v klasických kravínoch, ktoré sa v roku 2000 modernizovali," uviedol predseda družstva.

„Investičný dlh našich poľnohospodárskych podnikov a hlavne objektov živočíšnej výroby je stále veľký, takže sme sa zamýšľali ako ďalej. Mlieko sme chceli vyrábať ekonomicky, čo nám staré priestory už neumožňovali. Pripravili sme projekt na nový moderný objekt, kde sme chceli sústrediť všetky zvieratá. Tesne pred jeho podaním sme sa však rozhodli vybudovať kompletnú robotickú maštaľ, kde zhromaždíme všetky dojnice a kde budeme plne automatizovane a roboticky vyrábať surové kravské mlieko," informoval Miroslav Štefček.

Začali tak intenzívne zbierať skúsenosti s budovaním robotických objektov a riešiť problémy súvisiace s výstavbou, vybavovaním stavebného povolenia a prevádzkou. Celý chod maštale, prísun dojníc do robotov či pohyb zvierat v maštali konzultovali so zahraničnou firmou a veľa sa učili od českých kolegov. Novú maštaľ začali budovať v polovici novembra 2024. Prvé kravy nastajnili už po roku. Za rok vybudovali robotický kravín s kapacitou 430 dojníc.

Robotická maštaľ

V modernej stavbe sú dojnice chované voľne. Dojenie zabezpečujú robotické systémy, ktoré kravy navštevujú slobodne, podľa potreby. Technológie sledujú produkciu mlieka, pohyb, príjem krmiva a ďalšie údaje o zvieratách. Cieľom bolo znížiť rutinnú manuálnu prácu a zároveň zlepšiť organizáciu chovu.

„Základná konštrukcia maštale, ktorú sme budovali, bola veľmi ľahká oceľová alebo železobetónová. Dôležité boli široké priechody, odolné podlahy a bezpečné povrchy pre zvieratá. Prirodzené vetranie je podporené otvorenými bočnými stenami, závesmi alebo ventilátormi. Konštrukcia umožňuje jednoduchý servis a budúce úpravy technológií," konštatoval predseda ludrovského podniku.

Dojací robot je srdcom celého systému robotického dojenia, kde krava do boxu vstupuje dobrovoľne alebo podľa systému riadenia. Robot identifikuje zviera a vykoná proces dojenia. Identifikačný systém umožňuje priradiť údaje ku konkrétnej krave a tak môže sledovať množstvo mlieka, priebeh dojenia a vybrané ukazovatele zdravotného stavu. Údaje sa ukladajú do farmárskeho softvéru a používajú sa na manažment stáda.

„V súčasnosti chodia kravy dobrovoľne 2,6- až 3,5-krát denne do dojacich robotov, ktorých máme v maštali sedem. Jeden slúži pri pôrodnici, na dojenie čerstvo otelených kráv a ďalšia šestica robotov zabezpečuje 24-hodinový servis dojenia," konštatoval Miroslav Štefček.

Uzatvorený systém

Ako uviedol, kŕmny stôl umožňuje pohodlný prístup všetkých zvierat ku krmivu. Posúvanie krmiva pomocou automatického kŕmneho robota pomáha udržiavať krmivo v dosahu zvierat. Automatické zakladače alebo miešacie a dávkovacie systémy znižujú potrebu ručnej práce. Dôležitá je pravidelná kontrola kvality krmiva, vody a hygieny kŕmnych miest.

Podľa skúseností z krajín, ktoré dlhodobo prevádzkujú robotické dojenie som presvedčený, že sme spravili správne rozhodnutie, uviedol Miroslav Štefček.

Hnojné chodby, podlahy a spádovanie sú navrhnuté tak, aby bolo možné účinne odstraňovať maštaľný hnoj. Automatické škrabky alebo čistiace roboty pravidelne čistia komunikačné plochy. Systém nadväzuje na bezpečné zhromažďovanie a následné spracovanie hnoja.

„Hnojovica, ktorú vyvážame z objektu, ide do našej bioplynovej stanice, kde z nej vyrábame elektrickú energiu. Naša bioplynka je zameraná na „odpad" – či už hnojovicu z družstva alebo odpadový materiál z okolitých firiem s potravinárskou výrobou. Systém je v podstate uzatvorený – hnojovica končí v bioplynke, ktorá vyrába elektrinu, separát používame ako podstielku v novej maštali a fugát používame na naše pôdy," informoval predseda.

Podľa jeho slov, veľkú pozornosť venovali vytvoreniu vhodných podmienok pre potreby dojníc – vetraniu, osvetleniu a mikroklíme. Prirodzené vetranie dopĺňajú mechanické ventilátory podľa potreby. Osvetlenie umožňuje bezpečný pohyb zvierat i obsluhy a aj pohodlnú kontrolu technológií. Mikroklímu zabezpečujú automatické systémy, kde majú od vetrania cez výmenu vzduchu vybudované aj sprchy na sprchovanie dojníc počas extrémnych horúčav.

„V tomto roku sme napriek vysokým teplotám nezaznamenali takmer žiadny prepad mlieka. Aj v extrémnych, takmer 40-stupňových horúčavách sme dokázali zabezpečiť dobrú mikroklímu, pretože denná dojivosť sa stále pohybovala na 39 litroch na dojacu kravu. Je to náročný systém na spotrebu energie a vodu. Vybudovali sme však studne a tak používame vlastnú vodu. Pre zaujímavosť, v najväčších horúčavách bola spotreba 120 m³ vody; na sprchovanie dojníc sme použili 60 kubíkov vody," uviedol Miroslav Štefček.

Monitoring zdravia

Na to, aby zabezpečili podmienky na výrobu kravského mlieka, využívajú v celej maštali automatický monitoring zdravia a pohybu zvierat. Senzory sledujú pohyb a zmeny aktivity zvierat. Vybrané systémy monitorujú čas prežúvania ako jeden z údajov pre manažment stáda. Automatizované dojenie poskytuje údaje o množstve a priebehu dojenia. Celý systém je zabezpečený alarmom, ktorý upozorní obsluhu na odchýlky podľa nastavených pravidiel. Údaje sa spájajú do prehľadu o stáde a podporujú rozhodovanie chovateľa.

„A aké sú výhody robotickej maštale? Je to najmä flexibilnejší režim dojenia, menej rutinných manuálnych úkonov, viac prevádzkových údajov, automatizácia vybraných procesov. Naše kravičky sa veľmi rýchlo prispôsobili novým podmienkam. V robotickej maštali našli komfort, nikto im neorganizuje život. Ušetrili sme päť dojičiek; celý chod prevádzky nepretržite zabezpečujú štyria pracovníci," konštatoval predseda s tým, že čo sa týka nárokov, potrebná je najmä vysoká počiatočná investícia. Náročnejší je aj servis a údržba, potrebné sú pravidelné kontroly technológií a potrebná je práca s dátami. Aj nároky na stredný manažment a na pracovníkov sú vyššie ako v klasickej maštali či dojárni, kde sú technológie jednoduchšie. Automatizácia nenahrádza dobrú zootechniku, hygienu a každodennú starostlivosť o zvieratá.

Po roku prevádzky

Vlani 11. novembra do novej vzdušnej maštale naskladnili 403 dojníc, pričom v máji jej kapacitu doplnili na 430.

„Za osem mesiacov sme pri rovnakom priemernom stave 403 dojníc nadojili o 522-tisíc litrov mlieka viac ako pri starom klasickom dojení. Minulý rok sme mali dodávku mlieka na dojnú kravu 31 litrov. V tomto roku, v porovnateľnom období 8 mesiacov to bolo 37 litrov, čo je celkom príjemný ukazovateľ. Čo sa týka kvality mlieka, vlani v starých objektoch sa vyskytlo 2,9 % mastitíd dojníc do 30 dní po otelení, v súčasnosti je to 1,5 %," konštatoval predseda.

Ako však podotkol, rozdiel tržieb na mlieku pri porovnaní obdobia 8 mesiacov v roku 2025 a 2026, činí na podniku v Ludrovej výpadok viac ako 320-tisíc eur. „A to je najväčší problém celej našej investície. Aj keď ju v podstate hodnotíme veľmi pozitívne, pretože sme zvládli naplniť požiadavky výstavby nového objektu, boríme sa s ekonomickými problémami. Reálny stav je taký, že chov dojníc aj v takýto podmienkach bude realizovať veľmi ťažké," zhodnotil Miroslav Štefček.

„Moje hodnotenie je, že vybudovať kompletnú robotickú maštaľ bolo dobré rozhodnutie. Odporúčam chovateľom investovať do živočíšnej výroby a vyrábať tak surové kravské mlieko čo najekonomickejšie. Ekonomické skúsenosti je však po ôsmich mesiacoch ešte ťažko hodnotiť. Prevádzka je náročná na energie, ale vidíme reálne výstupy nárastu a kvality mlieka. Podľa skúseností z krajín, ktoré dlhodobo prevádzkujú robotické dojenie som presvedčený, že sme spravili správne rozhodnutie," dodal na záver predseda PD Ludrová. ■

V modernej vzdušnej maštali sú dojnice chované voľne. Dojenie zabezpečujú robotické systémy, ktoré kravy navštevujú slobodne, podľa potreby.

FOTO – AUTORKA A ARCHÍV

Poľnohospodárska technika

Trioliet predstaví na veľtrhu EuroTier 2026 nové riešenia pre kŕmenie dobytka

Spoločnosť Trioliet rozširuje svoje portfólio technológií pre prípravu a distribúciu krmiva o nové riešenia, ktoré sa zameriavajú na vyššiu efektivitu, presnosť a hospodárnosť kŕmenia dobytka. Na veľtrhu EuroTier 2026 predstaví nový samohybný kŕmny voz Triotrac L Farmer Edition, elektrický rozdružovač balíkov Triomatic T50 a inovatívnu miešaciu závitovku Progressive Mix. Každá z týchto noviniek reaguje na konkrétne potreby moderných fariem – od presného spracovania vláknitého krmiva až po homogénne miešanie kŕmnych dávok a efektívnejšiu manipuláciu so silážou.

Nový model Triotrac L Farmer Edition je určený pre chovateľov, ktorí hľadajú rýchly a efektívny stroj na každodenné kŕmenie, no nepotrebujú všetky funkcie lepšie vybaveného modelu Triotrac L.

LADISLAV ZÁVODSKÝ

Nový model Triotrac L Farmer Edition rozširuje ponuku samohybných miešacích kŕmnych vozov Trioliet a je určený pre chovateľov, ktorí hľadajú rýchly a efektívny stroj na každodenné kŕmenie, no nepotrebujú všetky funkcie lepšie vybaveného modelu Triotrac L. Vďaka jednoduchšej konfigurácii predstavuje praktickú a cenovo dostupnejšiu alternatívu pre široké spektrum fariem.

Stroj je dostupný v dvoch objemových vyhotoveniach s kapacitou 17 a 20 m^3. Poháňa ho štvorvalcový motor FPT s výkonom 147 kW (200 k). Pohon predných kolies umožňuje dosiahnuť maximálnu rýchlosť 25 $km.h^{-1}$ a riadenie všetkých štyroch kolies prispieva k manévrovateľnosti pri práci na farme.

Triotrac L Farmer Edition využíva osvedčený rezací a nakladací systém značky Trioliet, ktorý je navrhnutý s dôrazom na energetickú efektívnosť a obmedzenie strát krmiva pri odoberaní siláže. Systém zahŕňa aj korekciu kontúry silážnej steny a umožňuje odber do výšky 4,5 metra. Dvojzávitovková miešacia vaňa so systémom vedenia krmiva Dual Flow zabezpečuje rovnomerné premiešanie jednotlivých zložiek kŕmnej dávky.

Rad Triotrac je na trhu od roku 2007 a vďaka robustnej konštrukcii a odpruženému podvozku je určený na pohodlnú každodennú prevádzku. Nová verzia Farmer Edition je vhodnou voľbou najmä pre farmy, ktoré nepotrebujú pohon všetkých štyroch kolies ani výšku odberu siláže až šesť metrov. Uvedenie novinky na trh bude sprevádzať aj špeciálna akčná ponuka, v rámci ktorej budú vybrané obľúbené doplnkové prvky dočasne zahrnuté v cene.

Triomatic T50: presné a energeticky úsporné spracovanie vláknitého krmiva

Ďalšou novinkou je Triomatic T50, elektrický rozdružovač balíkov vyvinutý pre automatizované kŕmne systémy Triomatic. Je určený na spracovanie slamy, sena a lucerny z okrúhlych aj hranatých balíkov na požadovanú dĺžku častíc. Tá je dôležitá pre správnu funkciu bachora, zdravie zvierat, príjem krmiva a dosiahnutie homogénnej celkovej miešanej kŕmnej dávky (TMR).

Základom stroja je novo vyvinutý rezací systém s odolnými nožmi Trioliet. Špeciálne navrhnutý rotor pracuje pri nízkych otáčkach, vďaka čomu sa krmivo spracúva šetrne, pričom vzniká minimum prachu a strát materiálu. Zachováva sa tak štruktúra vlákniny bez potreby dodatočného odprašovania. Patentovaný systém ochrany nožov zároveň pomáha predchádzať poškodeniu kameňmi a inými cudzími predmetmi, čím zvyšuje prevádzkovú spoľahlivosť, predlžuje životnosť nožov a znižuje náklady na údržbu.

Triomatic T50 umožňuje dosiahnuť teoretickú dĺžku rezu približne 20 až 25 mm. K dispozícii sú rôzne sitá, ktoré umožňujú prispôsobiť dĺžku častíc aj priepustnosť stroja konkrétnym požiadavkám.

Dôležitou vlastnosťou zariadenia je presné dávkovanie vláknitého krmiva s presnosťou na úrovni kilogramov priamo do kŕmneho robota Triomatic. Alternatívne môže stroj fungovať ako stacionárna jednotka na prípravu zásoby krmiva napríklad na celý týždeň, ktorú následne dávkuje podľa potreby do zásobníka automatizovaného systému. Možná je aj príprava krmiva vopred pre konvenčné kŕmne zariadenia.

Spracovanie slamy, sena či lucerny priamo na farme môže priniesť ekonomické aj environmentálne výhody. Namiesto nákupu už spracovanej slamy alebo využívania externých služieb s mobilnými mlynmi môžu farmári upravovať vlastné krmivo podľa potreby. Tým sa znižujú náklady na dopravu, palivo a externé spracovanie, ako aj súvisiace emisie CO_2. Elektrický pohon navyše umožňuje efektívne využívať vlastnú vyrobenú energiu.

Progressive Mix: nová generácia miešacej závitovky

Tretia novinka, miešacia závitovka Progressive Mix, bola vyvinutá s cieľom zrýchliť a zefektívniť miešanie a zvýšiť reznú kapacitu miešacieho zariadenia. Jej konštrukcia využíva postupne sa meniace stúpanie závitovky a široké závity, ktoré vytvárajú intenzívny vertikálny pohyb krmiva v celej miešacej vani.

Patentované riešenie zabezpečuje rovnomerné rozloženie krmiva po celej výške závitovky. Výsledkom má byť ľahká, kyprá a homogénna kŕmna dávka bez nadmerného zhutňovania počas miešania. Optimalizovaný pomer medzi závitovkou a miešacou vaňou je navrhnutý pre jednotlivé veľkosti vaní Trioliet.

Na zabezpečenie účinnej cirkulácie krmiva je závitovka vybavená dlhými nožmi Trioform, ktoré udržiavajú voľný priechod v spodnej časti a podporujú vertikálny pohyb materiálu. Viaceré polohy nožov umožňujú prispôsobiť rezanie rôznym požiadavkám. K dispozícii sú aj voliteľné súpravy nožov na spracovanie balíkov a rezanie repy.

Dôraz sa kladie aj na odolnosť a dlhú životnosť. Závitové segmenty majú hrúbku 22 mm a krídla 25 mm. Podľa výrobcu môže nová konštrukcia dosiahnuť až o 70 % dlhšiu životnosť. Úzky stĺpik závitovky zároveň umožňuje vysokú kapacitu naplnenia miešacej vane. Ako voliteľné vybavenie je dostupný aj magnet umiestnený na miešacej závitovke.

Efektivita, presnosť a nižšie prevádzkové náklady

Tri predstavené novinky ukazujú, že Trioliet sa zameriava na optimalizáciu rôznych fáz procesu kŕmenia. Triotrac L Farmer Edition prináša praktickú alternatívu pre farmy, ktoré potrebujú spoľahlivý samohybný miešací voz bez výbavy určenej pre náročnejšie prevádzky. Triomatic T50 umožňuje presne a energeticky úsporne spracovávať vláknité krmivo priamo na farme, zatiaľ čo Progressive Mix sa sústreďuje na kvalitu miešania, účinné rezanie a dlhú životnosť komponentov.

Spoločným cieľom týchto riešení je zlepšiť kvalitu pripraveného krmiva, zefektívniť každodennú prácu a pomôcť chovateľom lepšie kontrolovať prevádzkové náklady. Spoločnosť Trioliet predstaví všetky tri novinky na veľtrhu EuroTier 2026 v hale 27, v stánku G39. ■

FOTO – TRIOLIET

Triomatic T50 je elektrický rozdružovač balíkov, vyvinutý pre automatizované kŕmne systémy Triomatic. Je určený na spracovanie slamy, sena a lucerny z okrúhlych aj hranatých balíkov.

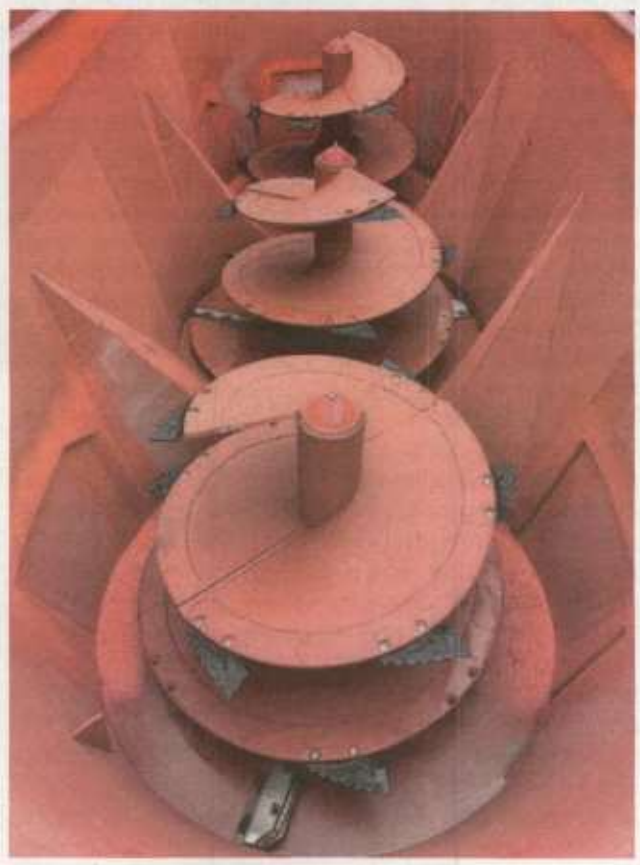

Miešacia závitovka Progressive Mix bola vyvinutá s cieľom zrýchliť a zefektívniť miešanie a zvýšiť výkonnosť miešacieho zariadenia. Jej konštrukcia využíva postupne sa meniace stúpanie závitovky.

Poľnohospodárska technika

Novinky firmy Big Dutchman na Eurotier 2026

Riadenie klímy bez spotreby vody, automatizované čistenie priestorov ustajnenia, flexibilné riešenie kotercov a inteligentné riadenie vetrania. Spoločnosť Big Dutchman pripravuje na veľtrh EuroTier 2026 niekoľko technologických noviniek, ktoré spájajú požiadavky na welfare zvierat, efektívnu prevádzku a automatizáciu chovu.

LADISLAV ZÁVODSKÝ

Medzinárodný veľtrh EuroTier bude príležitosťou na predstavenie nových riešení spoločnosti Big Dutchman určených predovšetkým pre moderné chovy ošípaných. Štyri pripravované novinky sa zameriavajú na kľúčové oblasti každodennej prevádzky fariem – od stabilizácie mikroklímy cez hygienu a organizáciu ustajnenia až po automatické prispôsobovanie vetrania meniacim sa poveternostným podmienkam.

ChillMaster: chladenie a vykurovanie s presnou kontrolou klímy

Jednou z najvýraznejších noviniek bude systém ChillMaster, ktorý Big Dutchman vyvíja v spolupráci s holandskou spoločnosťou Inno+. Jeho základom je mechanické chladenie bez adiabatického procesu, teda bez pridávania vody do privádzaného vzduchu. Cieľom je zabezpečiť stabilné podmienky v maštali a obmedziť riziko tepelného stresu ošípaných počas celého roka.

Na rozdiel od bežných odparovacích chladiacich systémov ChillMaster znižuje entalpiu vnútorného vzduchu bez toho, aby doň dodával vodu. Čerstvý vzduch sa ochladzuje pod rosný bod, čím sa znižuje aj jeho relatívna vlhkosť. Systém pracuje v uzavretom cykle a nespotrebúva vodu na samotné chladenie. Kondenzát, ktorý pri procese vzniká, možno opätovne využiť napríklad na čistenie.

Významnou vlastnosťou je aj možnosť obrátenia funkcie zariadenia. V chladnom období môže chladiaca jednotka pracovať ako tepelné čerpadlo a zabezpečovať vykurovanie objektu. Viacero maštalí na jednej farme možno navyše riadiť centrálne prostredníctvom jedného systému.

Podľa výrobcu umožňuje zníženie entalpie pracovať s približne polovičným prietokom vzduchu, ako je obvyklé. V horúcich klimatických oblastiach tak môže byť v niektorých prípadoch možné upustiť aj od tunelového vetrania. V kombinácii s vhodne navrhnutou fotovoltaikou sa otvára priestor na ďalšie znižovanie energetických nákladov.

ChillMaster má priniesť predovšetkým lepšiu kontrolu nad vnútornou klímou, menšiu závislosť od vonkajších podmienok a stabilnejšie prostredie pre zvieratá.

ProCleaner X150: robotizované čistenie s dvoma ramenami

Druhou oblasťou, na ktorú sa Big Dutchman zameriava, je automatizácia hygieny. V spolupráci s dánskou spoločnosťou Washpower A/S bude celosvetovo distribuovať čistiaci robot ProCleaner X150, ktorý partneri predstavia na veľtrhu EuroTier.

Robot je určený na čistenie ustajňovacích priestorov pre ošípané a jeho hlavnou prednosťou je kombinácia dvoch čistiacich ramien a automatického rozpoznávania prekážok. Zariadenie nevyžaduje zložité programovanie. Po pripojení prívodu vody a výbere typu maštale môže začať pracovať.

Štyri senzory rozpoznávajú prekážky a umožňujú jednotlivým ramenám samostatne sa zasunúť. Robot tak môže pokračovať v umývaní bez toho, aby sa musel pri každej prekážke úplne zastaviť. V závislosti od výkonu použitého vysokotlakového čerpadla dokáže čistiť oboma ramenami súčasne, a tým pracovať na dvoch stranách naraz. Výrobca uvádza, že vďaka tomuto riešeniu môže byť čistenie až dvakrát rýchlejšie než pri iných dostupných čistiacich robotoch.

Čistiaci robot ProCleaner X150 je určený na čistenie ustajňovacích priestorov pre ošípané a jeho hlavnou prednosťou je kombinácia dvoch čistiacich ramien a automatického rozpoznávania prekážok.

To je dôležité najmä pri turnusovom chove, keď je medzi vyskladnením jednej skupiny zvierat a naskladnením ďalšej k dispozícii obmedzený čas na vyčistenie a prípravu priestorov.

ProCleaner X150 je vyrobený z nehrdzavejúcej ocele, váži 280 kg a na batériový pohon dokáže pracovať minimálne 20 hodín. Kompaktné rozmery a integrované zdvíhacie úchyty uľahčujú jeho prepravu a premiestňovanie v rámci farmy. Konštrukcia s dôrazom na odolné materiály a nízke nároky na údržbu je prispôsobená každodennému používaniu.

Zone3: usporiadanie kotercov podľa prirodzených potrieb zvierat

Nový koncept ustajnenia Zone3 prináša odlišný prístup k priestorovému usporiadaniu kotercov pre odstavčatá a výkrmové ošípané. Jeho základom je patentované umiestnenie dvoch pozdĺžnych kŕmnych žľabov otočených o 90 stupňov voči pozdĺžnej osi koterca.

Takéto riešenie vytvára jasnejšie oddelené funkčné zóny na odpočinok, príjem krmiva a vykonávanie potreby. Priestorová organizácia má zvieratám uľahčiť orientáciu a podporovať stabilné rozdelenie činností v skupine. Podľa výrobcu môže jasné vymedzenie jednotlivých zón znižovať stres a podporovať prirodzenejšie správanie pri kŕmení.

Dôležitou vlastnosťou Zone3 je flexibilita. Koncept nie je viazaný na jediný spôsob manažmentu chovu. Možno ho prispôsobiť rôznym pomerom plných a roštových podláh, používaniu podstielky aj doplneniu vonkajšieho výbehu. Konštrukcia umožňuje reagovať na požiadavky konkrétnej farmy, príslušných programov welfare a regionálnych predpisov.

Riešenie myslí aj na organizáciu práce. Výklopné rošty v kŕmnej zóne umožňujú strojové čistenie a vytvárajú podmienky na zavádzanie čiastočne alebo plne automatizovaných procesov. Koncept dopĺňajú možnosti riadenia klímy prispôsobené rôznym typom ustajnenia vrátane riešenia, pri ktorom môže čerstvý vzduch prúdiť priamo do odpočinkovej zóny zvierat.

Zone3 tak spája funkčné usporiadanie priestoru, možnosti mechanizovaného čistenia a prispôsobiteľnosť budúcim požiadavkám na chov. Pre farmárov môže byť výhodou najmä možnosť meniť konfiguráciu ustajnenia bez toho, aby sa museli vzdať základného princípu oddelených funkčných zón.

OSCA: inteligentné prepínanie medzi prirodzeným a mechanickým vetraním

Štvrtou novinkou je systém OSCA, určený pre maštale s otvorenými čelami alebo vonkajšími výbehmi. Jeho úlohou je čo najdlhšie využívať prirodzené vetranie a v prípade nepriaznivých podmienok automaticky prejsť na aktívne, mechanické vetranie.

Základom riešenia je počítač 310pro, ktorý riadi jednotlivé komponenty podľa aktuálnych podmienok. Ak prirodzená výmena vzduchu prestane zabezpečovať požadované podmienky pre zvieratá, systém automaticky upraví prevádzku. Riadenie môže zahŕňať závesy, klapky prívodu čerstvého vzduchu, dvere do vonkajších výbehov, okná, ventilátory, cirkulačné ventilátory aj vykurovacie a chladiace zariadenia.

Kľúčovú úlohu zohráva meteorologická stanica, ktorá sleduje vonkajšie podmienky a pomáha systému včas reagovať napríklad na búrky, silný dážď alebo extrémne teploty. Inteligentné riadenie vyrovnaného tlaku má zabezpečiť správny prívod čerstvého vzduchu a súčasne obmedzovať prievan, vlhkosť a riziko tepelného stresu. Ochrana sa vzťahuje aj na prípadnú podstielku.

Po úvodnom nastavení pri uvedení do prevádzky pracuje OSCA automaticky, bez potreby pravidelných manuálnych zásahov obsluhy. Systém je určený pre typy ustajnenia 3 a 4 podľa nemeckých štandardov welfare, ktoré zahŕňajú prístup k čerstvému vzduchu, respektíve možnosť vonkajšieho výbehu.

OSCA reaguje na rastúci význam otvorených systémov ustajnenia, pri ktorých treba zosúladiť výhody prirodzeného prostredia s požiadavkou na spoľahlivú kontrolu mikroklímy aj počas náhlych zmien počasia.

Spoločný menovateľ: welfare, automatizácia a prevádzková efektívnosť

Štyri pripravované novinky predstavujú rozdielne, ale vzájomne sa dopĺňajúce smery technologického vývoja v chove ošípaných. Spoločným cieľom je vytvárať stabilnejšie podmienky pre zvieratá a zároveň zefektívňovať každodennú prácu na farmách. Dôležitým prvkom je aj schopnosť technológií prispôsobiť sa rôznym typom ustajnenia, klimatickým podmienkam a úrovni automatizácie.

Predstavenie týchto riešení sa uskutoční na veľtrhu EuroTier 2026. ■

Novinkou je aj koncept ustajnenia Zone3, ktorého základom je patentované umiestnenie dvoch pozdĺžnych kŕmnych žľabov otočených o 90 stupňov voči pozdĺžnej osi koterca.

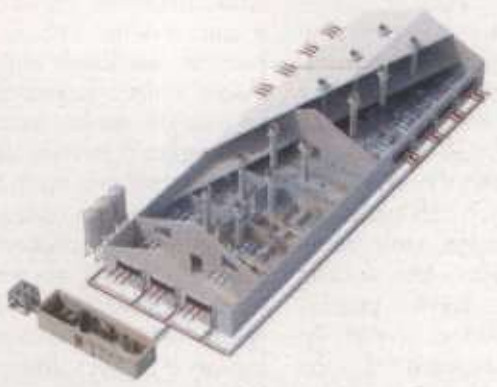

Jednou z najvýraznejších noviniek je ChillMaster, ktorého základom je mechanické chladenie bez adiabatického procesu, teda bez pridávania vody do privádzaného vzduchu. FOTO – BIG DUTCHMAN

INZERCIA

Chovateľ

Hniezdo sršňa ázijského bolo nájdené a odstránené

Štátna ochrana prírody (ŠOP) SR prijala koncom septembra hlásenie o možnom výskyte sršňa ázijského v obci Uloža (okrese Levoča) a následne jeho výskyt potvrdila.

Na monitoringu jedincov sršňa ázijského a následnom dohľadaní hniezda spolupracovali Štátna ochrana prírody SR, Správa Národného parku Slovenský raj, odborníci z Maďarska a Francúzska a externí dobrovoľníci. Hniezdo sršňa ázijského lokalizovali pomocou telemetrie s využitím dronu a následne odborne zlikvidovali za pomoci profesionálnej firmy.

Sršeň ázijský je inváznym nepôvodný druh a do Európy sa dostal v roku 2004 zrejme prostredníctvom medzinárodnej dopravy tovaru. Predstavuje riziko najmä pre včely a ďalšie opeľovače, pretože je aktívnym predátorom hmyzu. Pri väčšom rozšírení môže oslabovať včelstvá, ovplyvňovať opeľovanie a spôsobovať škody aj v ovocinárstve a vo vinohradníctve. Pre človeka predstavuje riziko najmä pri vyrušení hniezda a pre alergikov.

Počas sezóny vytvára dva typy hniezd. Na jar kráľovná zakladá menšie primárne hniezdo na chránenom mieste, ktoré má veľkosť tenisovej loptičky. Neskôr sa kolónia môže presunúť do veľkého sekundárneho hniezda, ktoré býva často voľne zavesené vysoko v korune stromu a vletový otvor má zboku. Môže už obsahovať stovky až tisíce jedincov. Sršeň ázijský je spravidla o niečo menší a výrazne tmavší ako pôvodný sršeň obyčajný. Má čiernu hlavu a hruď, tmavé bruško s jedným nápadným širokým oranžovým pásom a výrazne žlté koncové články nôh.

Podozrenie výskytu nahlásiť

Štátni ochranári žiadajú verejnosť, aby prípadné pozorovanie sršňa ázijského zdokumentovala z bezpečnej vzdialenosti a nahlásila prostredníctvom Systému rýchleho varovania ŠOP SR, mobilnej aplikácie Zastav sršňa alebo na e-mailovej adrese srsen@sopsr.sk.

Vhodné je pripojiť aj fotografiu alebo video, presnú lokalitu, dátum pozorovania a kontaktné údaje. Ľudia by sa v žiadnom prípade nemali pokúšať hniezdo zlikvidovať – neodborná manipulácia pri takomto inváznom druhu predstavuje riziko pre človeka a aj pre účinnosť samotného zásahu.

Sršňa ázijského okrem obce Uloža doteraz na Slovensku potvrdili v ďalších štyroch lokalitách. V roku 2024 spozorovali v Palárikove lietajúce jedince a následne dohľadali hniezdo. V tom istom roku potvrdili aj výskyt samčeka v Dolnom Ohaji, pričom ďalšie jedince ani hniezdo sa v okolí nepotvrdili. V roku 2025 boli potvrdené dva izolované nálezy. V oboch prípadoch išlo podľa dostupných informácií o jedince zavlečené spolu s tovarom zo zahraničia. V Pravenci našli prezimujúcu kráľovnú a druhý prípad bol v Lozorne. Dotknuté lokality boli ďalej monitorované, pričom ďalšie jedince ani hniezda sa v ich okolí nepotvrdili. Hniezdo v Palárikove bolo dohľadané a odborne zlikvidované. Samček z Dolného Ohaja bol odchytený a usmrtený. Prezimujúca kráľovná z Pravenca aj jedinec z Lozorna boli tiež odchytené a zlikvidované.

(tasr)

Sršeň ázijský má čiernu hlavu a hruď, tmavé bruško s jedným nápadným širokým oranžovým pásom a výrazne žlté koncové články nôh. FOTO – ARCHÍV

Znáška vajec sa deje v cykloch

Pravidelná produkcia vajec nosníc je známkou toho, že je o nich dobre postarané. Väčšina sliepok znesie svoje prvé vajíčko približne vo veku 20 týždňov a tak pokračuje takmer pravidelne každý deň. Avšak ako dlho?

Žiadna sliepka nie je „stroj" na vajcia a potrebuje aj odpočinok.

Často kladená otázka, na ktorú však neexistuje priama odpoveď – vždy záleží na množstve premenných, ktoré sa v chove vyskytnú. Najväčším faktorom, ktorý ovplyvňuje produkciu je výber plemena.

Hneď na začiatku si treba položiť otázku – chcem veľký príjem vajec, avšak potom je nutné počítať s tým, že po dvoch rokoch už bude sliepka na konci svojich síl, alebo sa uspokojím s menšou znáškou, ale po dobu napríklad štyroch rokov. Vysoko produktívne, dobre kŕmené sliepky môžu znášať až 300 ks vajec za rok. Je to preto, že vytvorenie každého vajcia trvá asi 24 hodín a každá sliepka počas roka potrebuje istý čas na zotavenie sa a preperenie, potom môže opäť v znáške pokračovať.

Medzi najlepšími nosnicami stoja za zmienku leghorn, plymutka, sussex, Isabrown alebo Dominant. Z týchto všetkých plemien je 80 až 90 % považovaných za vynikajúce nosnice, avšak počasie, zaťaženie parazitmi alebo výživa, ovplyvňujú aj kvantitu vajec.

V rôznych cykloch

Takmer každý chovateľ si sliepky zaobstaráva najmä kvôli čerstvým domácim vajíčkam. Treba však podotknúť, že žiadna sliepka nie je stroj na vajcia a potrebuje aj odpočinok. Znáška preto prebieha v rôznych cykloch:

Začiatok znášky: Prvé vajíčka začína väčšina sliepok znášať okolo 20. až 22. týždňa veku. Vždy záleží na tom, či ide o ľahké, stredne ťažké alebo ťažké plemeno. Treba počítať s tým, že prvé, znesené vajce bude malé, ďalšie bude väčšie a aj výživnejšie.

• **Prvý rok:** Počas prvého roka života bude každá hybridná sliepka v špičkovej kondícii. Denne bude schopná znieť vajíčko, pokiaľ jej zaistíte kvalitné krmivo a čerstvú vodu po celý deň. Za rok sa tak dočkáte 300 – 350 vajec. Vajcia znesené v 1. roku sú menšie asi o 8 % než vajcia starších sliepok, ale vtedy ich sliepka znesie najviac.

• **Druhý rok:** Sliepky začnú postupne starnúť, veľkosť vajec bude rovnaká a počet znesených vajec počas dňa sa ustáli. Vo veku asi dvoch rokov môžete očakávať, že produkcia vajec bude okolo 80 %.

• **Tretí rok:** Keď sa sliepky nachádzajú už v treťom roku znášky, pokles znášky bude minimálne o 30 až 40 %. Vo štvrtom a nasledujúcom roku potom klesne produkcia vajec až na polovicu.

Dobré nosnice sú obyčajne ľahké a stredne ťažké plemená, pri ktorých býva znáška 80 až 220 vajec ročne aj v domácich podmienkach a ktoré pri dobrej starostlivosti efektívne zhodnocujú krmivo. Začiatok znášky je výrazne ovplyvnený plemenom a vekom a pohybuje sa v rozpätí od 5. do 8. mesiaca veku. Rozpätie medzi začiatkami znášky v jednom kŕdli môže byť aj 6 – 10 týždňov. Dĺžka znáškového cyklu môže trvať až 64 týždňov.

Ako dosiahnuť vysokú znášku? Kuriatka nesmú predčasne pohlavne dospieť a dbáme o to, aby nadmerne nestučneli. Ak na kŕmenie využívame kuchynské zvyšky, dávame pozor na vysoký obsah soli a aj tuku, preto im od 11. týždňa podávame v krmive väčší podiel balastu. Od 16. týždňa nosniciam najviac rastie vajcovod a vaječníky, preto ak sme im predtým krmivo obmedzovali, začneme ich kŕmiť ad libidum. Najneskôr od 18. týždňa potrebujú opäť viac bielkovín, prejdeme preto na krmivo pre nosnice (koncentrované krmivá 2/3, objemové krmivá 1/3). V čase znášky má zmes pre nosnice tvoriť aspoň 50 % dávky.

Najkoncentrovanejšia dávka by mala byť až do vrcholu znášky, vtedy sa podávajú aj tukové kŕmne zmesi; granulovaného krmiva nosnice prijímajú viac ako sypkého. Asi od 30. znáškového týždňa už nie je vhodné podporovať zvýšený príjem krmiva, aby sliepky nestučneli. Dôležité je, aby sliepky mali každý deň dostatok čerstvej vody, lebo stačí jeden deň bez vody a môžu prerušiť znášku aj na viac dní. Na zvýšenie znášky stimulujeme ich pohlavné orgány umelým predĺžením svetelného dňa najmä v zimných mesiacoch, a to už od 18. týždňa odchovu – postupne z 8 až 10 hodín až na 15 hodín za deň. Veľmi dôležité je, aby sliepky neboli stresované vyrušovaním.

Znáška aj v zime?

Ak v zime neprispôsobíme podmienky prostredia a výživu, znášky sa spravidla nedočkáme. Predpokladom toho, aby sliepky znášali v zime, je jej včasný začiatok. Neskorý odchov, kedy pohlavné dospievanie začína až neskoro na jeseň alebo v zime, spôsobuje, že sliepky začnú znášať neskôr.

Začiatok znášky ovplyvňuje skracujúci sa deň a znižujúca sa teplota. Sliepky, ktoré začali znášať pred zimou, väčšinou nesú za dobrých podmienok i v zime. Pri veľmi včasných liahnutiach ranných plemien, ktoré začali znášať skoro v lete, sa často na jeseň prejaví prchnutie a znáška sa preruší. Pri starších sliepkach hrá úlohu priebeh prchnutia a opätovný nástup do znášky.

Na znáške sa podieľa i chovná kondícia a zdravotný stav sliepok. Dobrú znášku dosiahneme len pri sliepkach, ktorým nič nechýbalo v priebehu odchovu, majú dostatočne vyvinuté vnútorné orgány a sú v zodpovedajúcej kondícii – ani chudé, ale ani tučné. Schopnosť zimnej znášky je daná i genetickým založením. Napríklad holokrčky či leghornky znášajú celú zimu, ale mnohé rázy wyandotiek, okrasné alebo bojové plemená zimnou znáškou zďaleka nevynikajú.

Sliepkam treba poskytnúť zodpovedajúcu výživu. Ak sliepky v lete využívali výbehy a časť krmiva z väčšej časti bielkovinového v podobe rôzneho hmyzu či mäkkýšov si nazbierali samy, teraz sú tieto príležitosti mizivé. Vo väčšine chovov tvoria zimné kŕmenie len obilniny alebo okopaniny, čo je nedostačujúce. V zimnom období je vhodné aspoň časť kŕmnej dávky nahradiť kŕmnou zmesou. Možnosťou je kŕmiť kompletnou kŕmnou zmesou pre nosnice, alebo domáce zdroje obohatiť doplnkovou zmesou, prípadne inými zdrojmi dusíkatých látok, vitamínov, minerálov a aminokyselín. Vhodné je podávať naklíčené zrniny, sušenú žihľavu, lucernu alebo ďatelinu, parenú nastrúhanú mrkvu či červenú repu. Zdrojom bielkovín môžu byť rozdrvené kosti so zvyškami mäsa, mlieko, strukoviny ako naklíčený a povarený hrach. Kŕmenie v zime môže spestriť siláž z mrkvy, kŕmnej kapusty či repných listov, silážovať sa dajú i žihľava alebo loboda.

(dod)

FOTO – ARCHÍV

Zber kapustovitej zeleniny

Karfiol, brokolica, pekinská a čínska kapusta patria do čeľade kapustovitých. Ich spoločným znakom je obsah horčičných olejov, síry a prchavých látok, ktoré im dodávajú charakteristickú vôňu, najmä pri varení.

Karfiol

Patrí medzi hodnotnú a obľúbenú jednoročnú zeleninu. Trhovým tovarom sú ružice silne dužnatého kvetenstva, zloženého z krátkych nahustených výhonov s nerozvinutými pukmi. Letný a jesenný karfiol sa pestuje z priesad alebo výsevu. Hlavná jarná sezóna zberu je v máji a júni; jesenná od septembra až do mrazu. Dopestované ružice majú byť celé, zdravé, čisté, suché, rovné, celistvé, biele bez žltých listov a cudzích zápachov. Majú mať 2 – 3 rady listov a časť hlúbu. Pri jesennom karfiole sa vyžaduje minimálny priemer ružice 10 až 14 cm.

Karfiol je chúlostivou zeleninou a ľahko sa kazí. Pestovať sa má na pozemkoch neprehnojených dusíkom. Hneď po zbere treba ružice rýchlo schladiť. Karfiol skladujeme len krátkodobo, vždy v tme a pri prúdení vzduchu. Pri opatrnom balení do fólií je výhodnejšie listy odstrániť, ružice tak vydržia o niečo dlhšie. Karfiol sa zberá zväčša ručne prebierkou. Po schladení vyžaduje udržiavanie rovnomernej teploty -0,5 až 0 °C a relatívnej vlhkosti 90 až 95 %. Jarný karfiol vydrží v chladiarni 1 – 3 týždne, zimný 5 až 7 týždňov. Pri teplotách vyšších ako 3 °C sa ružice uvoľňujú a vybiehajú do kvetu. Po dlhšom uskladnení sa zhoršuje chuť, mení sa farba a rozširujú sa mikrobiálne choroby.

Brokolica

Na prostredie je menej náročná ako karfiol; môže sa pestovať takmer vo všetkých oblastiach. Znáša pokles teplôt na 0 °C, ale aj vyššie teploty. Lepšie hospodári s vodou a môže sa pestovať v niektorých regiónoch aj bez závlahy. Najlepšie sú slnečné polohy. Pestuje sa z priamej sejby alebo zo sadby ako iné hlúboviny.

Zberová sezóna je od júna do októbra, alebo aj dlhšie. Zberu brokolice treba venovať veľkú pozornosť. Porast musíme stále sledovať a vyvinuté ružice zberať postupne v pravý čas. Ružice sú vhodné na zber, keď sú ešte kompaktné a nejavia náznaky zakvitnutia. Premeškanie tohto štádia spôsobí znehodnotenie za niekoľko hodín. Na trh sa odrezáva súkvetie s časťou stonky, spolu s obalovými listami. V súčasnosti sa predáva balená do fólie. Maximálna dĺžka súkvetia by mala byť 25 cm a minimálny požadovaný priemer v I. triede je 7 cm. Počas expedície je ideálna teplota 0 až 4 °C. Brokolica je pomerne málo uchovateľná hlúbovina; ihneď po zbere vyžaduje rýchle vychladenie na 0 °C. Na krátkodobé skladovanie sa vyberajú iba zdravé pevné ružice, prípadne sa vopred balia do zmršťovacej fólie, aby sa chránili pred vädnutím. Pri 0 °C a pri vysokej relatívnej vlhkosti vzduchu si uchová zelenú farbu a tvar 10 až 14 dní, potom žltne, vyrastá, mäkne a kazí sa.

Kapusta pekinská

Je tiež jednoročnou rastlinou. V obchode ju môžeme kúpiť mylne aj pod názvom čínska kapusta. Má hlávky súdkovitého tvaru, ktoré sú pevne zavinuté. Postavenie listov je zväčša vzpriamené, obrátene vajcovitého, široko elipsovitého až elipsovitého tvaru. Listy sú bez stopiek, čepeľ je široká, bublinatá, žltozelenej alebo zelenej farby s vlnitým okrajom. Vnútorné listy sú biele až tmavožlté. Hodí sa na pestovanie ako následná plodina po skorých zeleninách, ktoré uvoľňujú pôdu do polovice júla. Pri neskorých výsevoch sa úmerne znižujú úrody.

Pestujeme ju z priamych výsevov i z priesad. Má krátke vegetačné obdobie, od výsevu po zber 50 – 90 dní. Pri jarnej sejbe ide do kvetu a nevytvára hlávky, preto sa vysieva až v druhej polovici júla. Optimálny spon, podľa odrody je 0,50 × 0,30 m, alebo 0,40 × 0,40 m. Už od vzchádzania až do zberu treba porast chrániť proti skočkám, kvetárkam, slizniakom a larvám mlynárika kapustového prikrytím záhonu ľahkou bielou netkanou textíliou alebo postrekmi s registrovanými prípravkami.

Kapustu pekinskú zberáme postupne od októbra, keď sú hlávky dobre uzatvorené a pevné. Prvé jesenné mrazy hlávky nepoškodzujú. Hlávky môžu mať pri zbere podľa odrody 300 – 1 500 g. Vyzreté, pevne uzatvorené hlávky môžeme skladovať pri nízkych teplotách 1 – 3 mesiace.

Kapusta čínska

Má dve základné variety – varietu parachinensis (Rosette Pak Choi), ktorá má hrubé výrazné stopky listov a varietu rosularis (atroviren – pôvodne dvojročná bylina). Má vajcovité listy pripevnené k špičke dlhých stopiek a tvarom pripomína ružicu. V Japonsku je známa ako Shakushi-na a volá sa aj plochá kapusta. Na rozdiel od pekinskej kapusty nevytvára hlávku ale prízemnú ružicu polo vzpriamených listov so zdužnatenou žilnatinou a stopkami. Čepele listov sú okrúhle, lesklé. Má kratšie vegetačné obdobie, 50 – 75 dní. Rastlina dorastá na 0,30 – 0,50 m vysokú ružicu voľných listov. Konzumnú ružicu vytvára len pri krátkom dni; dlhé dni spôsobujú tvorbu rozkonáreného súkvetia.

Vhodný termín na výsev je od júna do augusta priamo na stanovište do sponu 025 – 0,30 × 0,20 m. Istejšie je pestovanie z minipriesad. Úžitkovou časťou sú listy a stopky, podobne ako pri stopkovom mangolde. Zberá sa, keď rastliny vytvorili ružicu zdravých a veľkých listov. Listy zberáme odlamovaním, ponecháme len menšie vnútorné listy. Po zbere rýchlo vädne, uchovať sa môže iba niekoľko dní v chladničke a dá sa aj zamraziť.

prof. M. VALŠÍKOVÁ FREY, PhD.
FZKI SPU Nitra

z poradne ochrany rastlín

Čo vyžralo chodbičky v zemiakoch? Posielam Vám pár hľúz na vyšetrenie.

P. H., Nováky

Vaše zemiaky poškodili drôtovce. Sú to larvy chrobákov z čeľade kováčikovitých. Ich vývoj trvá 3 až 5 rokov, preto na zamorených pozemkoch opakovane poškodzujú pestované plodiny, v záhradách najmä zemiaky a mrkvu.

Proti drôtovcom treba bojovať komplexne. Na jar ich môžete chytať na návnady (rozpoltené zemiaky alebo kúsky mrkvy napichnuté na paličku a zakopané do hĺbky 5 – 10 cm), ktoré treba často kontrolovať a zavŕtané drôtovce zničiť. Keďže drôtovce sú najškodlivejšie na jar a koncom leta, v budúcnosti bude dobré, ak budete pestovať skoršie odrody zemiakov, ktoré sa dajú vykopať do polovice augusta, kedy sa ešte drôtovce zdržujú kvôli prehriatej pôde vo väčších hĺbkach. Granulované prípravky registrované proti drôtovcom (napr. Belem 0,8 MG, Ercole, Force Evo) sú dostupné len pre veľkovýrobu. Výskyt drôtovcov (ale aj iných pôdnych škodcov) sa dá obmedziť zapracovaním dusíkatého vápna do pôdy na jeseň alebo na jar (najneskôr 3 týždne pred sadením zemiakov).

Na listoch goji sa nachádzajú biele povlaky. Aká je to choroba?

F. T., Dolany

Je to múčnatka, ktorá sa na listoch goji (kustovnice čínskej) objavuje zvyčajne v druhej polovici leta, pretože v tomto období bývajú veľké rozdiely medzi dennými a nočnými teplotami a preto sa tvorí aj silná ranná rosa. Šírenie múčnatky nielen na goji, ale aj na iných náchylných rastlinách totiž podporuje vysoká vzdušná vlhkosť a tienená poloha.

Aj keď na ošetrovanie goji proti múčnatke nie sú priamo registrované žiadne prípravky, bez obáv môžete použiť sírnaté prípravky (Kumulus, Sulfurus, Thiovit), ktoré majú na väčšine plodín len trojdňovú čakaciu lehotu. S preventívnymi postrekmi rastlín treba začať v polovici júla alebo ihneď po zistení prvých príznakov ochorenia a v 10-dňových intervaloch pokračovať až do polovice septembra.

Ing. JURAJ MATLÁK
FOTO – AUTOR

Zonosemata electa na rajčiaku aj paprike

***Zonosemata electa* je karanténny škodca, ktorý sa na území Slovenska zatiaľ nevyskytuje. Pochádza zo Severnej Ameriky, pričom sa vyskytuje v Kanade a USA. Ide o škodcu rastlín z čeľade ľuľkovitých (Solanaceae), pričom medzi hlavné hostiteľské rastliny patria rajčiak, paprika a baklažán. Najlepší spôsob, ako včas odhaliť aktivitu, je hľadať vpichy na plodoch, a najľahšie sa pozorujú na čerešňových druhoch papriky.**

Škodca prezimuje v štádiu kukly v pôde, pričom dospelé jedince sa vyliahnu začiatkom júna a zostávajú aktívne až do polovice augusta. Dospelé jedince sú výrazne sfarbené – hlava svetložltá, oči zelené, hruď žltá, bruško svetložlté a krídla priehľadné s hnedými pásmi.

Larvy napádajú zdravé plody a zavŕtavajú sa do stopkovej časti plodu aj do jeho vnútra. Na povrchu plodu je málo známok napadnutia, avšak vo vnútri dochádza k výraznému vyžieraniu a tvorbe tunelov. Jedna larva dokáže zničiť celý plod papriky. Ako plody napadnuté larvami rastú, vpichy spôsobené samičkou sa menia na plytké preliačiny a deformujú hostiteľské plody. Plody sú tiež náchylné na napadnutie sekundárnymi škodcami, ktorými sú baktérie a mikroskopické huby. Dôsledkom toho je neskoršie pozorovaná hniloba takéhoto plodu.

Za najvýznamnejší zdroj šírenia sa považuje medzinárodná preprava plodov hostiteľských rastlín z čeľade ľuľkovitých. Dôležitá je preto dôkladná vizuálna kontrola plodov so zameraním na vyššie spomenuté príznaky. Keďže tieto príznaky možno ľahko zameniť s prejavmi iných bežných škodcov, na potvrdenie je nevyhnutná diagnostika. Za najrizikovejšie miesta potenciálneho výskytu sú pokladané skleníky, fóliovníky a rýchliarne (celoročne) a obchodná sieť, vrátane dovezených hostiteľských komodít, baliarne a triedičky, miesta, kde sa likviduje nepredaná a poškodená zelenina, a trhoviská.

Čo robiť pri podozrení na výskyt? Ak objavíte príznaky poškodenia alebo spozorujete škodcu *Zonosemata electa*, je nevyhnutné kontaktovať rastlinolekárskeho inšpektora ÚKSÚP-u podľa regionálnej príslušnosti. Zoznam kontaktov nájdete na webovej stránke. Odporúčame tiež zaslať e-mail na adresu ochrana@uksup.sk, kde stručne popíšete pozorované príznaky a priložíte fotografiu škodcu a poškodenia.

Ing. MAROŠ LUČAJ
ÚKSÚP – Odbor ochrany rastlín

rukoväť záhradkára

• **Ovocná záhrada:**
Triedime opadané plody. Redukujeme husté porasty malín. Na vhodných plochách rigolujeme pásy určené na výsadbu viniča a ovocných stien. Zabezpečujeme a upravujeme skladovacie priestory na ovocie. Realizujeme predzberový postrek zimných odrôd jabĺk a hrušiek. Nakopcujeme korene stromčekov marhúľa a broskýň.

• **Zeleninová záhrada:**
Zberáme hlúbovú zeleninu a čiernu reďkev na priamy konzum. Zo záhonov likvidujeme zvyšky zeleniny po zbere. Ošetrujeme porasty s pórom. Zabezpečujeme vhodné organické hnojivá pre účely jesenného zapracovania do pôdy.

• **Okrasná záhrada:**
Na okrasných záhonoch pripravujeme pôdu pre plánované výsadby trvaliek, zakrpatených, nízkych a stredne vysokých druhov drevín. Na ružiach skracujeme silné výhonky. Ošetrujeme prezimujúce druhy trvaliek. Pravidelne čistíme záhradné vodné plochy. Zavlažujeme vysadené dreviny.

Ing. JANKA SUDZINOVÁ, PhD.
prof. M. VALŠÍKOVÁ FREY, PhD.
SPU v Nitre

Na voľný čas

na vašu poličku

Greg Steinmetz

NAJBOHATŠÍ MUŽ VŠETKÝCH ČIAS

Život a doba Jakoba Fuggera

Absynt
Počet strán: 318
Väzba: pevná

Kto je najbohatší muž všetkých čias? Mark Zuckerberg? Elon Musk? Bill Gates? Ani náhodou. Ponorme sa hlbšie do dejín. Tento muž financoval veľké vojenské výpravy, ale aj Magalhãesovu plavbu okolo sveta. Zoznámte sa s Jakobom Fuggerom, najväčším bankárom a obchodníkom všetkých čias! Keď v roku 1525 zomrel, jeho majetok tvoril zhruba 2 percentá celoeurópskej hospodárskej produkcie. Moc J. Fuggera bola prakticky neobmedzená. Počas života sa mu podarilo vybudovať obrovské impérium, vďaka ktorému prinútil pápeža, aby vyškrtol úroky z pôžičiek zo zoznamu hriechov a neváhal hroziť exekúciou ani samotnému cisárovi. Greg Steinmetz, novinár a analytik z Wall Street, nenapísal len výnimočný portrét najbohatšieho a najvplyvnejšieho podnikateľa v dejinách, ale aj príbeh o tom, ako ohromná moc dokáže meniť tvár sveta. A všetko to zabalil do svieže-ho biznisového jazyka. Jakob Fugger mal prsty takmer vo všetkom dôležitom, čo sa počas jeho života stalo. Vyprovokoval predaj odpustkov, ktoré podráždili Martina Luthera a rozbehli reformačné hnutie a výrazne dopomohol Habsburgovcom k moci. Králi si uňho podávali kľučku a máloktoré vojenské ťaženie z prelomu 15. a 16. storočia sa zaobišlo bez jeho pôžičiek s vysokými úrokmi. Pred sebou tak máme jedinečnú príručku o tom, ako narábať s peniazmi, aby nespali, ale neustále rástli. Nechajte si poradiť od toho najpovolanejšieho – bankára J. Fuggera. Historická biografia vyšla v preklade Samuela Marca.

súťaž o knihu

PUTOVANIE PO NAJVÄČŠÍCH ZÁHADÁCH SLOVENSKA (vydavateľstvo XYZ): Aj Slovensko má svoje tajomstvá a záhady. V podaní známeho autora Jana A. Nováka predstavuje cesta po kraji pod Tatrami vzrušujúci pohľad za oponu historických udalostí a tajomstiev prírody. Slovenský preklad Ivana Polakevičová.

Malá krajina, ale bohatá a mystikou opradená história – Slovensko. Nálezy tajomných objektov, bájne stvorenia a záhadné javy dodnes vzbudzujú záujem a vyvolávajú otázky nielen laikov, ale i vedcov. Krvavý príbeh Alžbety Báthoryovej, lietajúci mních Cyprián či návšteva z vesmíru a tajomné poklady v útrobách zeme sú len zlomkom toho, čo sumarizuje publikácia Putovanie po najväčších záhadách Slovenska.

Do súťaže o túto knihu sa môžete zapojiť, ak nám odpoviete na otázku:

Grófka Alžbeta Báthoryová je podľa legiend pokladaná za najznámejšiu masovú vrahyňu v slovenských a maďarských dejinách. Všetky krvavé mýty sa viažu k jej panstvu okolo jediného hradu. Ako sa tento hrad volá?

Odpoveď spolu s kupónom do týždňa zašlite na adresu redakcie.

Meno výhercu uverejníme o dva týždne.

Správna odpoveď z predošlej súťaže znie:

Hlavné mesto Dánska je Kodaň (dán. København).

Kupón 43. týždeň
ROĽNÍCKE NOVINY
- SÚŤAŽ

Knihu získava:
Martin ZACH
Žilina
Blahoželáme!

Voňavá šálka kakaa nám navodí pocit pohody

Voňavá šálka kakaa patrí k spomienkam na detstvo, no tento obľúbený nápoj nie je určený len pre najmenších. Kvalitné kakao obsahuje množstvo cenných látok, ktoré môžu prospievať zdraviu. Ak ho zbytočne nepresladíme, dodá energiu, príjemne zahreje a môže byť súčasťou zdravého jedálnička.

Vedci sa už dlhé roky zaujímajú o obyvateľov niektorých oblastí Strednej Ameriky, ktorí tradične konzumujú veľké množstvo kakaových nápojov pripravovaných z minimálne spracovaných kakaových bôbov. Výskumy naznačujú, že flavanoly obsiahnuté v kakau môžu priaznivo vplývať na srdce, cievy aj krvný obeh. Na ich zdravie však vplýva aj celkový životný štýl, strava a dostatok pohybu.

Nie je kakao ako kakao: Najviac prospešných látok obsahuje minimálne spracované kakao, označované ako raw alebo ceremoniálne kakao. Pri šetrnom spracovaní si zachováva vysoký obsah flavanolov a ďalších antioxidantov. Bežne dostupné holandské kakao je chuťovo jemnejšie, pretože prešlo alkalizáciou. Aj ono obsahuje množstvo minerálnych látok a antioxidantov, hoci ich býva o niečo menej ako v surovom kakau.

Počúvajme svoje telo: Kakao si väčšina ľudí rada dopraje najmä počas chladných dní. Príjemne zahreje, povzbudí a navodí pocit pohody. Na jeho prípravu je ideálne použiť vodu alebo rastlinný nápoj s teplotou približne do 50 °C, aby sa zachovalo čo najviac cenných látok.

Koľko je tak akurát? Aj pri kakau platí, že menej býva viac. Bežná porcia predstavuje cca 10 až 20 g kvalitného kakaového prášku, alebo 20 až 30 g ceremoniálneho kakaa denne. Vyššie množstvá môžu u citlivejších ľudí vyvolať nepokoj, búšenie srdca, bolesti hlavy alebo nespavosť, pretože kakao prirodzene obsahuje kofeín a teobromín.

Instantné kakao len výnimočne: Instantné kakaové nápoje bývajú často bohaté na cukor a obsahujú len menší podiel kakaa. Ak chceme využiť jeho priaznivé účinky, siahnime radšej po kvalitnom kakaovom prášku bez pridaného cukru.

Sladiť len jemne: Kvalitné kakao má prirodzene jemne horkastú chuť. Ak potrebujeme nápoj osladiť, postačí malé množstvo medu alebo trstinového cukru. Výborne chutí aj s trochou škorice či vanilky.

Dobrá nálada v šálke: Kakao obsahuje flavanoly, horčík, teobromín a ďalšie bioaktívne látky. Môže podporovať prekrvenie organizmu, priaznivo vplývať na krvný tlak a pomáhať chrániť bunky pred oxidačným stresom. Niektoré štúdie naznačujú, že pravidelná konzumácia kvalitného kakaa môže podporovať koncentráciu a prispievať k lepšej nálade. Nenahrádza však pestrú stravu ani liečbu ochorení.

Čo o kakau možno neviete:

- Kakaovník pochádza z tropických oblastí Strednej a Južnej Ameriky.
- Horká čokoláda s vysokým obsahom kakaa obsahuje viac flavanolov ako mliečna čokoláda.
- Kakao je prirodzeným zdrojom horčíka, železa, medi a mangánu.
- Obsahuje teobromín – látku príbuznú kofeínu, ktorá povzbudzuje organizmus o niečo jemnejšie.

Nápoj proti únave: 20 g kvalitného kakaového prášku alebo ceremoniálneho kakaa, 200 ml vody ohriatej približne na 50 °C, štipka škorice, vanilky a chilli a med podľa chuti. Kakao rozmiešajte v teplej vode do hladka, pridajte škoricu, vanilku a podľa chuti aj štipku chilli. Osladiť možno malým množstvom medu. Nápoj pite pomaly a vychutnajte si jeho plnú chuť aj vôňu.

doc. Ing. EVA IVANIŠOVÁ, PhD.
Ústav potravinárstva, SPU v Nitre
FOTO – ARCHÍV

Novela obmedzí neetické množenie psov a mačiek

Neetické množenie psov a mačiek, najmä bez preukazu o ich pôvode, bude obmedzené. Vyplýva to z novely zákona o veterinárnej starostlivosti, ktorú Národná rada (NR) SR v minulom týždni definitívne schválila. Právna norma bude účinná od 1. januára 2027.

„Cieľom návrhu zákona je zavedenie primeraných regulačných opatrení na obmedzenie neetického rozmnožovania psov a mačiek na účel finančného zisku a eliminovať s tým súvisiace negatívne javy v oblasti ochrany zvierat, ochrany spotrebiteľa a fungovania trhu so spoločenskými zvieratami," priblížilo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRV) SR.

Právna úprava podľa predkladateľa smeruje k zabezpečeniu vyššieho štandardu chovu, a to najmä zamedzením produkcie zvierat chovaných v nevyhovujúcich podmienkach, bez primeranej starostlivosti, socializácie a zdravotného dohľadu, vrátane obmedzenia šírenia geneticky podmienených ochorení.

Zmenami nebudú podľa ministerstva dotknuté ojedinelé prípady neplánovaného rozmnoženia psov a mačiek napríklad v domácnosti vlastníka, pričom sa však zachováva zodpovednosť vlastníka prijať primerané opatrenia na predchádzanie neželanému rozmnožovaniu zvierat. Rovnako zákazom nebudú postihnuti ani chovatelia psov a mačiek s preukazom o ich pôvode, ktorí budú spĺňať požiadavky uznanej chovateľskej organizácie.

Poslanci k novele schválili niekoľko pozmeňujúcich návrhov z výborov. Doplnili napríklad nový správny poplatok vo výške 200 € v súvislosti so zavedením inštitútu chovateľskej organizácie.

Plénum odobrilo aj pozmeňujúci návrh poslanca Boleslava Leša, spresňujúci oprávnenia orgánov štátnej správy vo veterinárnej oblasti. Cieľom je zabezpečiť kontrolu nad nakladaním s nevyplnenými pasmi spoločenských zvierat, zabrániť ich použitiu neoprávnenou osobou v súlade s právom EÚ a posilniť zodpovednosť súkromných veterinárnych lekárov, ktorí tieto pasy vydávajú.

Zvýšia sa tiež dolné a horné hranice pokút za porušenie povinnosti vo veterinárnej oblasti tak, aby mali dostatočný preventívny a odrádzajúci účinok. Poslanci zároveň spresnili prechodné a splnomocňovacie ustanovenia a doplnili nové splnomocňovacie ustanovenie na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu o ochrane zvierat z farmového chovu a podmienkach jej chovu a usmrcovania.

Naopak, opozičný poslanec Jozef Pročko neuspel s návrhom sprísniť predaj psov a mačiek z neplánovaného rozmnožovania. V zákone chcel stanoviť, že suma odplaty by v takomto prípade nesmela presiahnuť sumu nevyhnutných nákladov na starostlivosť, napríklad na očkovanie či veterinárne vyšetrenie. (tasr)

FOTO – ARCHÍV

WWW AGRO-obchody

agro-obchody.sk

INZERTNÁ PRÍLOHA TÝŽDENNÍKA ROĽNÍCKE NOVINY • PETRA POLÁKOVÁ • 0903 555 538

Rastlinná výroba

■ Predám 20 ton potravinárskej pšenice E kvality - IS Carnea. Úroda 2023. Parametre: OH: 780 g/hl, N: 15,3, Lepok: 34,1, Zelenýho test: 75. Cena 230 €/t, tel.: 0902217322.

■ Kúpim kukuričnú slamu po zbere zrnovej kukurice. Slamu na vlastné náklady pohrabem, polisujem, zveziem. Zároveň viem zasiať sejačkou No till priamo do strniska obiloviny. Platba dohodou. kontakt 0907895791.

■ Predám 15 t proso žlté (1 t/400,– €). Kontakt: 0915 253570, 0948 633152.

Živočíšna výroba

■ Hľadám do prenájmu maštale v zachovalom stave na chov dojných kráv. Popr. s ornou pôdou. T. č. 0950 537 613.

■ Ponúkame na predaj dva automaty na mlieko. CONDOR vyrobený v roku 2009 a BRUNIMAT KS 650 vyrobený v roku 2009. Cena dohodou. Kontakt: 0915 595 701, econ@pdludrova.sk.

■ Ponúkame na predaj chladiacu nádrž na mlieko – Serap FIRST 15000 SE o objeme 15 300 litrov vyrobenú v roku 2020. Cena dohodou. Kontakt: 0915 595 701, econ@pdludrova.sk.

■ Ponúkame na predaj rybinovú dojáreň – 2 × 10 značky DeLaval. Dojáreň je vyrobená v roku 2001 a je vo funkčnom stave. Cena dohodou. Kontakt: 0915 595 701, econ@pdludrova.sk.

■ Predám kobylu, 15-ročnú, registrovanú, čipovanú, 50 % Hucul, 50 % x, prijazdená aj do koča, k dispozícii aj koč, postroje, do dobrých rúk, cena dohodou. Tel.č.: 0905 392 907.

Technika

■ AGROBAZÁR VEĽKÉ RAŠKOVCE ponúka: Kombajn MF40RS, Traktory: Challenger 215 HP Vario + DEUTZ 145HP s PVH, JD 103k + MTZ Belarus 80k, Sejačky: HORSCH 6 m + Monosem NG6 + Nibex + Selekta + Postrekovače 12 + 18 + 24 m, samochody HARDI, Tatry 148 CAS Fekál + agro + T815 S3, T2 + Liaz LNK, Pluhy obracáky 5 + 7 radlične + Valce Hydraulické + Diskové brány, Kompaktor 6 m + Rozmetadla UH + VZV 3 t + HON 053.2 + AVIU + náhradné diely na agrotechniku + pneu, atd., ponúkam nákup + predaj agrotechniky, momentálne dopytujem rozmetadlo maštaľ. hnoja. Tel. +421 905 293 060, +421 905 649 114, email: agrobazar2@gmail.com.

■ Predám zemiakový vyorávač poľskej výroby - Wirax, 1-riadkový pásový, pás a ložiská sú nové, vymenené, cena 800,– eur, 0915 328 324.

■ Predám postrekovač Sleza za traktor, lacno, cena dohodou, 0915 328 324.

■ Kúpim poľnohospodársku techniku: kombajny, traktory, nesené nakladače, pluhy, kompaktory a všetky druhy strojov ako aj stavebné stroje. John Deere, Claas, Case, New Holland, Manitou, Valtra, Massey Ferguson, Kubota, Grimme a všetky ostatné takto poškodené stroje, platba s rýchlym ziskom pri kúpe akéhokoľvek stroja. Ďakujeme za ponuku a kontaktujte nás na e-mail agrokrystian@op.pl, WhatsApp a mobil 0048 602 153 596.

■ AGROMAX GROUP ponúka na predaj a prenájom teleskopické nakladače: JCB 531-70 Agri/ 1 majiteľ, RV 2020, 4 750 MTh, vidlice v cene,37 900 €, Manitou MT 932/ 1 majiteľ, RV 2014, 3100 MTh, vidlice v cene, 36 500 €, Manitou MT 732, RV 2011, 6190 MTh, lopata v cene, 27 500 €, Manitou MLT 635-130 PS + Elite/1 majiteľ, RV 2018, 7100 MTh, vidlice v cene, 38 500 €, Manitou MLT 630-105V Elite/1 majiteľ, RV 2018, 7500 MTh, vidlice v cene, 37 500 €, Manitou MLT 940-120LSU, RV 2008, 4860 MTh, lopata v cene, 26 500 €.

■ Kúpime 6- alebo 8-riadkový adaptér na slnečnicu na kombajn New Holland. Kontakt: 0908 969 619.

Ostatné

■ Ponúkam na predaj kvalitné čisté pelety 6 mm A1 plus trieda. Možnosť dovozu v rámci Oravy. Cena: 239 €/paleta. 0905 450 267.

■ Ponúkam na predaj nový nemecký paletový vozík 2500 kg, cena 320 € + DPH, 0948 997 773.

■ Na predaj drevené koly/stĺpy, rozmer 10 cm × 200 cm = 5 €/ks a 10 × 260 cm = 7 €/ks, 0905 450 267.

■ Agroslužby Polák, s. r. o., ponúka služby poľnohospodárom rezačkou John Deere 8100i, senážovanie tráv a silážovanie kukurice. Tel: 0905 992 524.

■ Hľadám si prácu ako strojník – mechanizátor na traktor, kombajn, bager, nákladné auto, agronóm a podobné práce, najlepšie Prešov a okolie, prípadne celá SR. Volajte alebo pošlite SMS na 0903 402 028.

■ Predám izbové rastliny, kvety vhodné aj do zimnej záhrady, 3 m vysoké, cena 300,– eur, 0915 328 324.

■ Hľadáme manažérov predaja, práca online. V prípade záujmu ma kontaktujte na Telegrame: @Mariana1cz.

Kalendár podujatí

Dokončenie z 8. strany

biopotravín. Miesto: Messezentrum, Norimberg, Nemecko. Kontakt: https://www.biofach.de/en.

• 27. 2. – 7. 3. 2027
SIA, Medzinárodná poľnohospodárska výstava. Miesto: Paris Expo Porte de Versailles, Paríž, Francúzsko. Kontakt: https://www.salon-agriculture.com/en.

• 12. – 14. 3. 2027
AGROTECH, 32. ročník najväčšej výstavy poľnohospodárskej techniky a technológií. Miesto: Targi Kielce, Poľsko. Kontakt: https://www.targikielce.pl/en/agrotech.

• 19. – 21. 3. 2027
Výstava Poľovník a Včelár. Miesto: Agrokomplex Nitra. Kontakt: https://agrokomplex.sk/polovnik-a-vcelar/.

• 14. – 18. 4. 2027
Záhradkár 2027, 31. ročník výstavy. Organizátor: MP EVENT, s. r. o. Miesto: letisko Trenčín. Kontakt: https://www.mpevent.sk/.

• 21. – 25. 4. 2027
Gardenia, predajná výstava pre záhradkárov. Miesto: Agrokomplex Nitra.

• 13. 5.–16. 5. 2027
CZECH FOOD EXPO 2027, 5. ročník národného potravinárskeho veľtrhu. Miesto: Výstavisko České Budějovice.

• 8. – 9. 6. 2027
Výstava Celoslovenské dni poľa, Celoslovenská prehliadka a výstava odrôd, ochrany a výživy rastlín, poľnohospodárskej techniky, a hospodárskych zvierat. Organizátor: Profi Press SK. Miesto: Oponice. Kontakt: https://dnipola.sk/, 0948 955 951, peter.hudec@profipress.sk.

• 15. – 16. 6. 2027
Výstava Naše pole, Celoštátna výstava odrôd, ochrany a výživy rastlín, poľnohospodárskej techniky, a hospodárskych zvierat. Organizátor: Profi Press. Miesto: Nabočany, ČR. Kontakt: Profi Press CZ, https://nasepole.cz/.

• 26. – 31. 8. 2027
Země Živitelka, 52. ročník výstavy. Miesto: Výstavisko České Budějovice. Kontakt: https://www.vcb.cz/kalendar-akci/zeme-zivitelka-2027.

• 1. – 5. 9. 2027
Výstava Agrokomplex Nitra, 52. ročník medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy. Organizátor: agrokomplex, Národné výstavisko, š.p. Miesto: Nitra. Kontakt: https://agrokomplex.sk/agrokomplex/.

• 8. – 9. 9. 2027
Den Zemědělce, Celoštátna kontraktačná výstava a predvádzanie poľnohospodárskej techniky. Organizátor: Profi Press CZ. Miesto: Kámen, okr. Pelhřimov, CZ.

• 14. – 20. 11. 2027
AGRITECHNICA, Medzinárodný poľnohospodársky veľtrh. Miesto: Messe Hannover, Nemecko. Kontakt: https://www.agritechnica.com/en/.

Celý kalendár s podrobným popisom akcií nájdete na: https://rno.sk/udalosti/.

Riadková inzercia ZDARMA. Zadajte si váš inzerát na stránku **www.agro-obchody.sk** a my ho uverejníme aj v Roľnických novinách.

Týždenník ROĽNÍCKE NOVINY. Adresa redakcie: Dlhá 25, 949 01 Nitra.

Šéfredaktor: BOHUMIL URBÁNIK, tel.: 037/31 41 117; 0905/ 840 403, e-mail: bohumil.urbanik@rno.sk
Živočíšna výroba: PATRÍCIA DOLEŠOVÁ, tel.: 037/31 41 145; 0907/ 719 784, e-mail: patricia.dolesova@rno.sk
Rastlinná výroba: EVA NOVÁKOVÁ, tel.: 037/ 31 41 144; 0948/ 050 973, e-mail: eva.novakova@profipress.sk
Poľnohospodárska technika: LADISLAV ZÁVODSKÝ, tel.: 037/ 31 41 118; 0948/ 050 972, ladislav.zavodsky@profipress.sk
Hospodárstvo a ekonomika: MALVÍNA GONDOVÁ, tel.: 037/ 31 41 142; 0948/955 950, malvina.gondova@profipress.sk
Grafik: DUŠAN NEUBAUER, tel.: 037/ 24 20 001
Manažér inzercie Roľnícke noviny – Agro-obchody – www.agro-obchody.sk:
PETRA POLÁKOVÁ, 037/ 24 20 002; 0903/555 538, petra.polakova@profipress.sk
Manažér inzercie RN: ALENA ŠTEFEKOVÁ, tel.: 037/ 31 41 141; 0903/ 616 641, alena.stefekova@profipress.sk

Týždenník ROĽNÍCKE NOVINY patrí do vydavateľskej skupiny Profi Press, s. r. o., Dlhá 25, 949 01 Nitra, IČO 45 348 723.

Predplatné: PAVLA ČECHOVÁ, predplatne@profipress.sk, 00420 602 196 088
Fakturácia: ĽUBICA POTOCKÁ, lubica.potocka@profipress.sk, 0948 800 100
Tlač RNO: Petit Press, a.s., Bratislava, Rozširuje: Mediaprint Kapa a drobní distribútori
ISSN 0231-6617, ROĽNÍCKE NOVINY – EV 148/08
Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafov, vrátane údajov v elektronickej podobe, len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia nezodpovedá za vecnú a jazykovú správnosť inzerátov.

© Copyright Profi Press SK, s. r. o. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov zverejnených v tomto vydaní si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný prenos článkov označených © RNO, ako aj na verejné rozmnoženiny týchto článkov v zmysle § 33, ods. 1, písm. a) a d) autorského zákona.

Limagrain
Field Seeds

POZVÁNKA

Spoločnosť LIMAGRAIN Slovakia, s.r.o. si Vás dovoľuje pozvať na odborný seminár

NEKONEČNÉ MOŽNOSTI KUKURICE LG Animal Nutrition®

V utorok **3.11.2026** v Hoteli KASKÁDY, Sliač - Sielnica o **9.00 h**,
venovaný nielen výrobe kvalitných kukuričných siláží.

Našimi hosťami budú: Ing. Filip Kopecký MIKROP Čebín, MVDr. Ing. Tomáš Mitrík, Ph.D.

Program:

9:00 prezencia, občerstvenie

Úvod, LGAN nieje len o vláknine,	
formy škrobu a jeho úloha	Ing. Eduard Hanina
Kvalitné silážne hybridy LGAN, novinky v ponuke	Ing. Jiří Matuš
Moderné trendy v hodnoteniu strávitelnosti NDF	
aj organickej hmoty objemných krmív	Ing. Filip Kopecký, MIKROP Čebín
Agrility – digitálny servis pro všetkých pestovateľov	Ing Eduard Hanina
Silážna kukurica 2026, nové poznatky	MVDr. Ing. Tomáš Mitrík, Ph.D.

12:30 diskusia, spoločný obed

Občerstvenie zaistené.

Prosíme o Vašu registráciu emailom na eduard.hanina@limagrain.com, tu alebo u Vášho obchodného zástupcu , **najneskôr do 25. 10. 2026**

Tešíme sa na stretnutie, tím LG

Limagrain Field Seeds
Limagrain Slovakia, s.r.o., M. Rázusa 29, 984 01 Lučenec, www.lgseeds.sk
IČO:53 984 579, IČ DPH: SK2121555051
Zápis: OR SR Banská Bystrica, odd. sro, vlož.č. 41950/S